Udskriftsdato: 24. april 2024

2016/1 LSF 204 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og lov om socialtilsyn (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge m.v.)

Ministerium: Udlændinge- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Udlændinge- og Integrationsmin., j.nr. 2016-12986

Fremsat den 26. april 2017 af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og lov om socialtilsyn

(Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, som ændret bl.a. ved lov nr. 1743 af 27. december 2016, lov nr. 188 af 27. februar 2017, § 1 i lov nr. 189 af 27. februar 2017 og senest ved lov nr. 249 af 20. marts 2017, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 42 a, stk. 11* og *12*, ændres »§ 42 b, stk. 1, 3, 8 og 9,« til: »§ 42 b, stk. 1, 3 og 8,«.

2. I *§ 42 a* indsættes efter stk. 13 som nyt stykke:

»Stk. 14. Bestemmelserne i stk. 11, nr. 1-4 og 6, og stk. 12 finder tilsvarende anvendelse for udbetaling af kontante ydelser til en uledsaget udlænding under 18 år eller en udlænding under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7 og 8. pkt. Udlændingestyrelsen kan dog efter omstændighederne bestemme, at de kontante ydelser alene nedsættes.«

Stk. 14-16 bliver herefter stk. 15-17.

3. I *§ 42 a, stk. 14,* der bliver stk. 15, ændres »stk. 11, 12 eller 13« til: »stk. 11, 12, 13 eller 14«.

4. I *§ 42 a, stk. 16, 1. pkt.,* der bliver stk. 17, 1. pkt., ændres »stk. 11, 12 og 13,« til: »stk. 11, 12, 13 og 14,«.

5. I *§ 42 c, stk. 3, nr. 3,* ændres »stk. 2-4,« til: »stk. 2-4 og 7,«.

6. I *§ 42 e* indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Stk. 1-4 gælder ikke for udlændinge over 18 år, som er indkvarteret på et modtagecenter, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

7. I *§ 42 f* indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Stk. 2-4 og 7 gælder ikke for udlændinge over 18 år, som er indkvarteret på et modtagecenter, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7.«

Stk. 5-9 bliver herefter stk. 6-10.

8. I *§ 42 f, stk. 7,* der bliver stk. 8, ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-4 og stk. 6-7«.

9. To steder i *§ 42 f, stk. 8, 1. pkt.,* der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »stk. 5« til: »stk. 6«, og »stk. 6« ændres til: »stk. 7«, i *2. pkt.* ændres »stk. 5« til: »stk. 6«, og »stk. 6« ændres til »stk. 7«, og i *3. pkt.* ændres »stk. 5« til »stk. 6«.

10. I *§ 42 f, stk. 9, 1.* og *2. pkt.,* der bliver stk. 10, 1. og 2. pkt., ændres »stk. 8« til: »stk. 9«.

11. I § 46 a, stk. 1, indsættes som *3. pkt.*:

»Udlændingestyrelsens afgørelser i sager om klager over anvendelse af reglerne i kapitel 9 a kan ikke påklages til udlændinge- og integrationsministeren.«

12. I *§ 52 b, stk. 1, nr. 14,* ændres »§ 42 a, stk. 11-13.« til: »§ 42 a, stk. 11-14«.

13. Efter *§ 56 a* indsættes:

»§ 56 b. En uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, kan klage over børn og unge-udvalgets afgørelser efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Stk. 2. Klager efter stk. 1 kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om klageadgang efter stk. 1, herunder klagefrist, opsættende virkning, advokatbistand og orientering om ret til at gøre sig bekendt med sagens akter og ret til at udtale sig.

§ 56 c. En uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, kan klage over afgørelser truffet af lederen på indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, om træk i udlændingens tillægsydelse efter § 62 b, stk. 6.

Stk. 2. Klager efter stk. 1 kan indbringes for Udlændingestyrelsen.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om klageadgang efter stk. 1, herunder Udlændingestyrelsens behandling af klagerne, klagefrist, og orientering om ret til at gøre sig bekendt med sagens akter og ret til at udtale sig.

§ 56 d. Ankestyrelsens afgørelse i sager om klager over afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 56 b, stk. 2, kan ved henvendelse til Ankestyrelsen, inden 4 uger efter klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kræves forelagt for retten. § 169, stk. 2, og §§ 170-172 i lov om social service finder tilsvarende anvendelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Som part anses den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. § 56, stk. 1, og den uledsagede mindreårige udlænding, der er fyldt 12 år, uanset om den pågældende har krævet afgørelsen forelagt for retten.«

14. Efter kapitel 9 indsættes:

»Kapitel 9 a

Rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten m.v. over for uledsagede mindreårige udlændinge

§ 62 b. Lederen af et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge (et børnecenter), skal fastsætte en husorden, som angiver nærmere regler og retningslinjer for ophold på centeret.

Stk. 2. En husorden skal indeholde regler om

1) pligt til at deltage i skolegang,
2) ophold på fællesarealer sent om aftenen og om natten,
3) ro på værelser i aften- og nattetimerne,
4) pligt til at passe på børnecenterets bygninger og inventar,
5) forbud mod at indtage eller besidde alkohol og euforiserende stoffer på børnecenteret og
6) rygning på børnecenterets område.

Stk. 3. En husorden kan endvidere indeholde andre regler og retningslinjer for ophold på børnecenteret, som lederen finder nødvendige for at sikre børnecenterets overordnede funktion.

Stk. 4. En uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et børnecenter, skal gøres bekendt med centerets husorden, herunder med konsekvenserne af at overtræde husordenen.

Stk. 5. Overtræder en uledsaget mindreårig udlænding reglerne i husordenen, jf. stk. 2 og 3, og finder personalet, at en pædagogisk tilrettevisning ikke er en tilstrækkelig reaktion, kan personalet udelukke udlændingen fra konkrete arrangementer eller aktiviteter m.v.

Stk. 6. Ved grove eller gentagne overtrædelser af de regler i husordenen, som er fastsat med hjemmel i stk. 2, kan lederen af et børnecenter eller den, vedkommende bemyndiger dertil, bestemme, at en uledsaget mindreårig udlænding helt eller delvist ikke skal have udbetalt tillægsydelse, jf. § 42 b, stk. 9, medmindre særlige forhold taler imod.

Stk. 7. Den iværksatte sanktion skal stå i rimeligt forhold til omfanget og karakteren af den konkrete overtrædelse af husordenen.

Stk. 8. Forvaltningsloven finder også anvendelse i forbindelse med afgørelser efter stk. 6, når indkvarteringsoperatøren er en privat organisation eller et privat selskab, jf. § 42 a, stk. 5, 2. pkt.

§ 62 c. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan anvende en rusmiddeltest, når en uledsaget mindreårig udlænding har et misbrug, eller når der er konkrete grunde til at antage, at udlændingen har indtaget rusmidler. Den uledsagede mindreårige udlænding skal forinden have afgivet et generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest. For uledsagede mindreårige udlændinge under 12 år skal udlændingens repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, have afgivet et generelt samtykke til, at udlændingen i konkrete situationer kan samtykke til at aflægge en rusmiddeltest.

Stk. 2. Personalet på indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, skal informere den uledsagede mindreårige udlænding og dennes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, om reglerne for aflæggelse af rusmiddeltest forud for afgivelse af generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest.

Stk. 3. Anvendelse af rusmiddeltest kan kun ske, når den uledsagede mindreårige udlænding medvirker frivilligt til aflæggelsen heraf.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om anvendelse af rusmiddeltest efter stk. 1-3, herunder om fremgangsmåden og om krav til indholdet af samtykket.

§ 62 d. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan fysisk guide en uledsaget mindreårig udlænding.

Stk. 2. Det er en betingelse for fysisk guidning efter stk. 1, at det vurderes at være nødvendigt af hensyn til tryghed og trivsel på indkvarteringsstedet i tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlænding generer eller udøver chikane over for de øvrige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringsstedet, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet.

§ 62 e. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf. §§ 62 f-62 i, over for uledsagede mindreårige udlændinge, som er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, må kun ske undtagelsesvist og må aldrig erstatte omsorg og socialpædagogisk indsats.

Stk. 2. Forud for enhver form for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal personalet afsøge alle muligheder for at opnå udlændingens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 3. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 4. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal udøves så skånsomt og kortvarigt, som omstændighederne tillader, og med størst mulig hensyntagen til den uledsagede mindreårige udlændings personlige integritet. Der skal endvidere i magtanvendelsen eller indgrebet tages hensyn til andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødig krænkelse eller ulempe. Fiksering og ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling er ikke tilladt.

§ 62 f. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan kortvarigt fastholde en uledsaget mindreårig udlænding eller føre udlændingen væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge udlændingen i at ødelægge eller beskadige ting i et ikke ubetydeligt omfang.

§ 62 g. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan fastholde en uledsaget mindreårig udlænding eller føre udlændingen til et andet opholdsrum m.v., når udlændingen udviser en adfærd, der er til fare for udlændingen selv, personalet, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet.

§ 62 h. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan tilbageføre en uledsaget mindreårig udlænding, der rømmer, når udlændingen udviser en adfærd, der medfører en risiko for skade på udlændingen selv eller på andre.

§ 62 i. Lederen af et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages.

Stk. 2. Lederen af et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse beslutte at tage effekter, der findes i udlændingens besiddelse i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings person eller opholdsrum samt effekter taget i bevaring i forbindelse hermed.

§ 62 j. Magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 62 f-62 i og magtanvendelse i øvrigt skal registreres og indberettes af indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, til Udlændingestyrelsen.

Stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om registrering og indberetning efter stk. 1.

§ 62 k. En uledsaget mindreårig udlænding, der har været udsat for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, skal gøres bekendt med indberetningen efter § 62 j og have lejlighed til at udtale sig om episoden.

Kapitel 9 b

Anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på delvis lukkede, sikrede og særligt sikrede institutioner

§ 62 l. Børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, kan træffe afgørelse om, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, og som er omfattet af § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, skal anbringes uden for indkvarteringsstedet efter §§ 62 m-62 o, når betingelserne for anbringelse er opfyldt.

Stk. 2. Der kan kun træffes afgørelse efter stk. 1, når der er begrundet formodning om, at den uledsagede mindreårige udlændings problemer ikke kan løses under udlændingens fortsatte ophold i indkvarteringsstedet. Anbringelsen kræver ikke den uledsagede mindreårige udlændings samtykke.

Stk. 3. Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbig afgørelse om anbringelse efter stk. 1, når anbringelsen af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget. En foreløbig afgørelse efter stk. 1 skal snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om foranstaltningen er ophørt.

Stk. 4. Afgørelser efter stk. 1 træffes på grundlag af en indstilling fra kommunalbestyrelsen om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, der udarbejdes efter reglerne i § 62 p.

Stk. 5. Udgifter til gennemførelse af anbringelse efter stk. 1 af uledsagede mindreårige udlændinge afholdes af Udlændingestyrelsen. Meddeles en uledsaget mindreårig udlænding opholdstilladelse, afholdes udgifterne af Udlændingestyrelsen frem til og med udgangen af den første hele måned efter tidspunktet for visiteringen af udlændingen, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Udgifter vedrørende behandling af sager om anbringelse efter stk. 1 af uledsagede mindreårige udlændinge afholdes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 6. Meddeles en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt uden for indkvarteringsstedet efter stk. 1, opholdstilladelse, gælder afgørelsen om anbringelse, indtil der efter reglerne i lov om social service er truffet afgørelse om, hvorvidt anbringelsen skal opretholdes eller ophøre. Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat efter stk. 1, skal træffes af børn og unge-udvalget i den kommune, hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og senest 1 måned efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at udlændingen skal visiteres til kommunen. Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat efter stk. 3, skal træffes af børn og unge-udvalget i den kommune, hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og senest 7 dage efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at udlændingen skal visiteres til kommunen.

Stk. 7. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om foreløbige afgørelser efter stk. 3, herunder regler om skriftlig meddelelse af foreløbige afgørelser til repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, om varigheden af afgørelsernes gyldighed og om styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe foreløbige afgørelser.

Stk. 8. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om

1) børn og unge-udvalgets behandling af sager om anbringelse m.v., herunder om retten til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, inden der træffes afgørelse,
2) fornyet afgørelse ved opretholdelse af længerevarende foranstaltninger,
3) den uledsagede mindreårige udlændings adgang til bisidder,
4) den uledsagede mindreårige udlændings adgang til gratis advokatbistand,
5) afholdelse af samtale med en uledsaget mindreårig udlænding, inden der træffes afgørelse om anbringelser,
6) orientering om retten til at se sagens akter og retten til at udtale sig,
7) valg af anbringelsessted,
8) ændring af anbringelsessted m.v. under opholdet,
9) anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et privat opholdssted efter Udlændingestyrelsens anvisning herom, jf. § 42 a, stk. 7 og
10) Ankestyrelsens beføjelse til at tage sager om særlig støtte til uledsagede mindreårige udlændinge op af egen drift.

§ 62 m. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge mellem 12 og 17 år efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, må alene anvendes, når det er afgørende for den socialpædagogiske behandling at kunne aflåse yderdøre og vinduer i perioder eller at kunne fastholde den uledsagede mindreårige udlænding fysisk. Der skal endvidere være en åbenbar risiko for, at udlændingens sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

1) kriminel adfærd hos udlændingen,
2) misbrugsproblemer hos udlændingen eller
3) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos udlændingen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, træffer afgørelse om de nærmere rammer og vilkår for tilbageholdelse og fastholdelse under den konkrete anbringelse på en

delvis lukket døgninstitution eller delvis lukket afdeling på en døgninstitution, jf. §§ 12 og 13, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

§ 62 n. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på sikrede døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. En sikret døgninstitution for børn og unge mellem 12 og 17 år efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, må alene anvendes, hvis der er en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos udlændingen, jf. § 62 m, stk. 2, nr. 1-3, og når

1) det er absolut påkrævet for at afværge, at udlændingen skader sig selv eller andre og risikoen for skade ikke på forsvarlig måde kan afværges ved andre mere lempelige forholdsregler,
2) det i en indledende iagttagelsesperiode er absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling, eller
3) det på baggrund af den indledende iagttagelsesperiode efter nr. 2 fastslås, at det er absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling eller døgninstitution.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i stk. 2 i særlige situationer i forhold til udlændinge under 12 år.

§ 62 o. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på særligt sikrede afdelinger, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. En særligt sikret afdeling for børn og unge mellem 12 og 17 år efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, må alene anvendes for uledsagede mindreårige udlændinge, når

1) der foreligger et grundlag for anbringelse i en sikret døgninstitution efter § 62 n, stk. 2,
2) anbringelse i en sikret døgninstitution ikke er eller vil være tilstrækkelig, idet den uledsagede mindreårige udlænding ved en forudgående særlig voldelig eller psykisk afvigende adfærd har gjort ophold eller fortsat ophold i en sikret afdeling eller døgninstitution uforsvarligt, og
3) der i forhold til den uledsagede mindreårige udlænding med psykisk afvigende adfærd foreligger en skriftlig, lægefaglig vurdering af, at udlændingen udviser aktuelle symptomer på en diagnose.

Stk. 3. Er betingelserne i stk. 2 opfyldt for en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 15 år, kan lederen af en sikret døgninstitution eller den vedkommende bemyndiger dertil, uafhængig af at der på den sikrede døgninstitution er en særlig sikret afdeling, træffe midlertidig beslutning om overførsel til en særligt sikret afdeling. Beslutningen skal straks forelægges børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, til afgørelse.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om orientering af repræsentanten for den uledsagede mindreårige udlænding, jf. § 56 a, stk. 1.

§ 62 p. En indstilling om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, skal omfatte

1) den faglige undersøgelse, jf. § 62 q, herunder beskrivelsen af, at betingelserne i § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, anses for opfyldt,
2) den plan for anbringelsen, jf. § 62 t, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for den uledsagede mindreårige udlænding under anbringelsen uden for indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5 og
3) den uledsagede mindreårige udlændings holdning til den påtænkte anbringelse.

§ 62 q. Bliver Udlændingestyrelsen opmærksom på, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er omfattet af § 62 l, stk. 1, har adfærds- og tilpasningsproblemer af en sådan karakter, at det vurderes, at problemerne ikke kan løses af indkvarteringsoperatøren, skal Udlændingestyrelsen anmode kommunal-

bestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, om at iværksætte en faglig undersøgelse af udlændingen for at vurdere, om der kan ske anbringelse af udlændingen efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. En indkvarteringsoperatør kan efter aftale med Udlændingestyrelsen selv anmode kommunalbestyrelsen om at iværksætte den faglige undersøgelse.

Stk. 2. Den faglige undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding, der skal gennemføres efter stk. 1, skal omfatte en undersøgelse af udlændingens udvikling og adfærd.

Stk. 3. Undersøgelsen kan omfatte andre forhold af betydning for vurderingen af, om der skal ske anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, herunder skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber, såfremt indkvarteringsoperatørens udtalelse efter stk. 4 ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger herom, og såfremt forholdene taler herfor.

Stk. 4. Til brug for kommunalbestyrelsens undersøgelse skal indkvarteringsoperatøren afgive en udtalelse, der skal indeholde nærmere oplysninger om de forhold, der er nævnt i stk. 2 og 3, i det omfang, indkvarteringsoperatøren har kendskab hertil.

Stk. 5. Som led i undersøgelsen skal der finde en samtale sted med den uledsagede mindreårige udlænding. Samtalen kan undlades, i det omfang udlændingens modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal oplysninger om udlændingens synspunkter søges tilvejebragt. Som led i kommunalbestyrelsens undersøgelse skal den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, høres.

Stk. 6. Er det nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på en uledsaget mindreårig udlændings sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, og udlændingen, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling. En sådan undersøgelse skal være afsluttet inden 2 måneder efter børn og unge-udvalgets beslutning.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 2 måneder efter, at Udlændingestyrelsen anmoder kommunalbestyrelsen om at iværksætte undersøgelsen. Kan undersøgelsen undtagelsesvis ikke afsluttes inden 2 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

§ 62 r. En anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, skal ophøre, når formålet er nået, når anbringelsen ikke længere opfylder sit formål, eller når den uledsagede udlænding fylder 18 år.

Stk. 2. Afgørelse om ophør af en anbringelse efter stk. 1 træffes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om ophør af en anbringelse, jf. stk. 1 og 2, skal kommunalbestyrelsen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Kan kommunalbestyrelsen ikke imødekomme en begæring fra udlændingen eller dennes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, om ophør af anbringelsen, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget.

§ 62 s. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, vurdere, om indsatsen skal ændres, og om planen for den iværksatte indsats, jf. § 62 t, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 3 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering.

Stk. 2. Vurdering af indsatsen efter stk. 1 og af behovet for revision af den iværksatte plan sker på baggrund af det løbende tilsyn med den uledsagede mindreårige udlænding, jf. § 62 v, og efter kontakt med udlændingens repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1. Vurderingen skal omfatte en stillingtagen til, hvorvidt andre forhold end de hidtil beskrevne, jf. § 62 t, er relevante, og i så fald skal disse indgå i en revideret plan.

§ 62 t. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, skal udarbejde en plan for den indsats, der skal iværksættes under anbringelsen, inden der træffes afgørelse om anbringelse, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Betyder hensynet til den uledsagede mindreårige udlænding,

at det ikke er muligt at afvente udarbejdelsen af en plan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 3 måneder at opstille en plan efter 1. pkt. for den iværksatte indsats i forbindelse med anbringelsen.

Stk. 2. Planen skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Planen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den faglige undersøgelse af forholdene for den uledsagede mindreårige udlænding, jf. § 62 q. Planen skal endvidere i forhold til de problemer, der er afdækket i undersøgelsen, indeholde konkrete mål i forhold til trivsel og udvikling hos den uledsagede mindreårige udlænding i overensstemmelse med det formål, der er nævnt i 1. pkt.

Stk. 3. Planen skal angive anbringelsens forventede varighed.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af planer for den indsats, der skal iværksættes, herunder om udarbejdelse af planer vedrørende uledsagede mindreårige udlændinge, som har et behandlingskrævende stofmisbrug.

§ 62 u. En uledsaget mindreårig udlænding har ret til samvær og kontakt med netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner m.v., under anbringelsen, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for samværets og kontaktens gennemførelse, herunder regler om mulighed for overvåget, begrænset eller afbrydelse af samvær og kontakt.

§ 62 v. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, fører et personrettet tilsyn med uledsagede mindreårige udlændinge, der er blevet anbragt uden for indkvarteringsstedet efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.«

§ 2

I lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge, som ændret ved § 3 i lov nr. 1543 af 13. december 2016 og § 3 i lov nr. 1544 af 13. december 2016, foretages følgende ændring:

1. I *§ 2* indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. §§ 4-16 og 21-24 finder anvendelse over for en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt på et anbringelsessted efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o i udlændingeloven.«

§ 3

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 70 af 18. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 3* indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Socialtilsynet udfører på vegne af Udlændingestyrelsen og på grundlag af en aftale med Udlændingestyrelsen fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge.«

2. I *§ 23* indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Når socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen udfører tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge, dækkes omkostningerne hertil af Udlændingestyrelsen på grundlag af den aftale, der er indgået i henhold til § 3, stk. 3.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

§ 4

Stk. 1. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

Stk. 2. § 1, nr. 2, får virkning for udbetaling af grundydelse og forsørgertillæg, der følger førstkommende skæringsdato, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 1. 3. pkt., og § 42 b, stk. 7, 4. pkt., efter lovens ikrafttræden, og på udbetaling af tillægsydelse fra første hele periode på 14 dage, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, og som følger efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Udlændingelovens § 62 b, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 14, får virkningen for udbetaling af tillægsydelse fra første hele periode på 14 dage, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, og som følger efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 42 a, stk. 13, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, som blev til § 42 a, stk. 15, ved lov nr. 189 af 27. februar 2017 forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 16.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
1.1. Lovforslagets baggrund og formål
1.2. Lovforslagets indhold
2. Personkreds, der er omfattet af lovforslaget
2.1. Uledsagede mindreårige udlændinge
2.2. Asylsagens behandling
2.3. Indkvartering
2.4. Personlig repræsentant
3. Rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten mv. over for uledsagede mindreårige udlændinge
3.1. Rammer for ophold på indkvarteringssteder
3.1.1. Husorden
3.1.1.1. Gældende ret
3.1.1.2. Ministeriets overvejelser
3.1.1.3. Lovforslagets indhold
3.1.2. Overtrædelse af husordenens regler
3.1.2.1. Gældende ret
3.1.2.1.1. Sanktionering af husordener
3.1.2.1.2. Fratagelse af ydelser
3.1.2.2. Ministeriets overvejelser
3.1.2.3. Lovforslagets indhold
3.1.3. Anvendelse af rusmiddeltest med samtykke
3.1.3.1. Gældende ret
3.1.3.2. Ministeriets overvejelser
3.1.3.3. Lovforslagets indhold
3.1.4. Fysisk guidning
3.1.4.1. Gældende ret
3.1.4.2. Ministeriets overvejelser
3.1.4.3. Lovforslagets indhold
3.2. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten
3.2.1. Afværgehjælp
3.2.1.1. Gældende ret
3.2.1.2. Ministeriets overvejelser
3.2.1.3. Lovforslagets indhold
3.2.2. Fysisk magtanvendelse
3.2.2.1. Gældende ret
3.2.2.2. Ministeriets overvejelser
3.2.2.3. Lovforslagets indhold
3.2.3. Tilbageførelse ved rømning
3.2.3.1. Gældende ret
3.2.3.2. Ministeriets overvejelser
3.2.3.3. Lovforslagets indhold
3.3. Indgreb i retten til privatliv
3.3.1. Undersøgelse af person og opholdsrum

3.3.1.1. Gældende ret
3.3.1.2. Ministeriets overvejelser
3.3.1.3. Lovforslagets indhold
4. Skærpede økonomiske konsekvenser
4.1. Skærpet ordning for fratagelse af økonomiske ydelser
4.1.1. Gældende ret
4.1.2. Ministeriets overvejelser
4.1.3. Lovforslagets indhold
4.2. Klageadgang
4.2.1. Gældende ret
4.2.2. Ministeriets overvejelser
4.2.3. Lovforslagets indhold
5. Anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge
5.1. Gældende ret
5.2. Ministeriets overvejelser
5.3. Lovforslagets indhold
6. Bortfald af voksenundervisning og aktivering på modtagecentre
6.1. Gældende ret
6.1.1. Indledende fase og modtagecentre
6.1.2. Pligt til at indgå kontrakt om undervisning og aktivering
6.1.3. Nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstederne
6.1.4. Aktivering
6.1.5. Voksenundervisning
6.1.6. Kontante ydelser
6.2. Ministeriets overvejelser
6.3. Lovforslagets indhold
7. Undervisning i overgangsfasen
7.1. Gældende ret
7.2. Ministeriets overvejelser
7.3. Lovforslagets indhold
8. Forholdet til lov om behandling af personoplysninger
9. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
10. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
11. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
12. Administrative konsekvenser for borgerne
13. Miljømæssige konsekvenser
14. Forholdet til EU-retten
15. Hørte myndigheder og organisationer mv.
16. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund og formål

Der har i løbet af 2016 været en række episoder, hvor asylansøgere på asylcentrene mv. eller i lokalområdet har begået kriminalitet og i øvrigt skabt utryghed. Det drejer sig bl.a. om en række episoder, hvor uledsagede mindreårige udlændinge har skabt uro.

Danmark skal være et trygt og sikkert land med love og regler, som alle skal overholde. Det gælder selvfølgelig også de uledsagede mindreårige udlændinge, der kommer hertil og søger beskyttelse. Samtidig skal myndighederne have de rette værktøjer, de kan tage i brug, hvis det bliver nødvendigt.

Uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig her i landet som asylansøgere, er en særlig sårbar gruppe. Det er derfor vigtigt, at der tages hånd om dem, således at de oplever en hverdag med struktur og gode og stabile forhold. Det kan medvirke til at sikre god opførsel og fremme ro og orden. Det er derfor også vigtigt, at der er klare regler og rammer for deres ophold i asylcentret, og at de uledsagede mindreårige udlændinge forstår, at det kan have konsekvenser, hvis de ikke lever op hertil. Det er ligeledes vigtigt, at der kan gribes ind i de alvorlige tilfælde, hvor de unge udlændinge har en negativ, uhensigtsmæssig og uroskabende adfærd, der ikke kan håndteres i regi af det enkelte asylcenter.

På den baggrund indeholder aftalen om finansloven for 2017 en række initiativer, der tager særlig sigte på at sikre ro og orden på landets indkvarteringssteder, hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge. Det er hovedsageligt børnecentre, der huser uledsagede mindreårige udlændinge. Der er her tale om en gruppe udlændinge, der opholder sig i Danmark uden forældre, og hvor der er et særligt behov for, at personalet på indkvarteringsstederne – foruden en pædagogisk indsats – råder over de fornødne redskaber til at kunne håndtere de uledsagede mindreårige udlændinge, der har en negativ, uhensigtsmæssig eller uroskabende adfærd.

Initiativerne i aftalen indebærer bl.a., at der indføres pligt til at udarbejde husordener for god adfærd på landets børnecentre. Endvidere indføres mulighed for at foretage rusmiddeltest af de uledsagede mindreårige udlændinge, mulighed for fysisk guidning, mulighed for magtanvendelse over for de uledsagede mindreårige udlændinge, undersøgelse af udlændinges person og opholdsrum samt indførelse og skærpelse af økonomiske konsekvenser. Endelig indebærer aftalen, at der skabes mulighed for, at uledsagede mindreårige udlændinge i meget alvorlige tilfælde kan anbringes på f.eks. en sikret døgninstitution.

1.2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget udgør den lovgivningsmæssige udmøntning af den del af aftalen om finansloven for 2017, der har til formål at sikre ro og orden i og omkring landets børnecentre.

Lovforslaget indeholder følgende hovedelementer:

– Der indføres en pligt for lederen af et indkvarteringssted, hvor der alene opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge, til at fastsætte en husorden.

– Der indføres mulighed for at sanktionere en uledsaget mindreårig udlænding, der overtræder en regel i husordenen.

– Der indføres derudover hjemmel til, at der kan anvendes en rusmiddeltest, når en uledsaget mindreårig udlænding har et misbrug, eller når der er konkrete grunde til at antage, at den uledsagede mindreårige udlænding har indtaget rusmidler.

– Personalet får mulighed for ved fysisk guidning af den uledsagede mindreårige udlænding at angive, at den mindreårige skal følge med eller standse med en bestemt adfærd.

– Der indføres adgang til at anvende magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for uledsagede mindreårige udlændinge. Det indebærer bl.a., at personalet i konkrete tilfælde kan anvende afværgehjælp, fysisk magt eller tilbageføre en uledsaget mindreårig udlænding, der rømmer et indkvarteringssted.

– Der indføres adgang til at foretage indgreb i den uledsagede mindreårige udlændings ret til privatliv. Der gives således mulighed for at undersøge den uledsagede mindreårige udlændings person og dennes opholdsrum uden forudgående retskendelse.

– Der tilvejebringes hjemmel til, at uledsagede mindreårige udlændinge i meget alvorlige tilfælde kan anbringes i bl.a. en sikret døgninstitution. Det vil gælde i de meget alvorlige tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding f.eks. er til fare for sig selv eller sine omgivelser.

– Den gældende ordning om ophør eller nedsættelse af økonomiske ydelser ved overtrædelse af en række forpligtelser skærpes, således at Udlændingestyrelsen fremover kan trække en uledsaget mindreårig udlændings økonomiske ydelser, hvis den pågældende f.eks. udviser voldelige adfærd eller ikke medvirker til sin udrejse.

Lovforslaget indeholder, udover de elementer, som følger af finanslovsaftalen for 2017, tre yderligere elementer:

– Voksne udlændinge, der er indkvarteret på et modtagecenter, vil fremover som udgangspunkt ikke blive tilbudt undervisning og aktivering.

– Den kontrakt, der indgås mellem en indkvarteringsoperatør og en udlænding, vil fremover omfatte perioden fra det tidspunkt, hvor en udlænding er meddelt asyl, til overgangen til en kommune.

– Der indføres hjemmel til, at socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen og på grundlag af en aftale med Udlændingestyrelsen udfører fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge.

2. Personkreds, der er omfattet af lovforslaget

2.1. Uledsagede mindreårige udlændinge

En ”uledsaget mindreårig” defineres udlændingeretligt som en udlænding under 18 år, der indrejser her i landet uden ledsagelse af sine forældre eller andre myndige personer, der kan være trådt i forældrenes sted, jf. Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155), bemærkningerne til lovforslag nr. L 23 af 2. oktober 2002,

jf. Folketingstidende 2002-03, A, L 23 som fremsat s. 396 og bemærkninger til lovforslag L 37 af 28. oktober 2010, jf. Folketingstidende 2010-2011, A, L 37 som fremsat, s. 6.

Indrejser en mindreårig udlænding sammen med andre voksne end indehaveren af forældremyndigheden, beror det på en konkret vurdering, om barnet skal betragtes som ledsaget. Det er altid en forudsætning for at betragte en mindreårig udlænding som ledsaget, at ledsageren er myndig. Derudover skal ledsageren reelt være trådt i forældrenes sted. Det vil sige, at ledsageren skal have påtaget sig ansvaret for den mindreårige.

En oprindeligt ledsaget mindreårig udlænding kan efterfølgende blive betragtet som uledsaget, hvis udlændingens forældre eller den myndige person, der har haft ansvaret for udlændingen, f.eks. afgår ved døden under opholdet her i landet, eller hvis udlændingen bliver efterladt i Danmark.

Udlændingestyrelsen beslutter i første instans, om en mindreårig udlænding skal anses for uledsaget, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1. Styrelsens afgørelse herom kan påklages til Flygtningenævnet.

En uledsaget mindreårig udlænding, der indgiver ansøgning om asyl i Danmark, kan opholde sig her i landet på processuelt ophold, mens ansøgningen behandles.

2.2. Asylsagens behandling

Uledsagede mindreårige udlændinge skal som udgangspunkt opfylde de samme betingelser som andre asylansøgere for at få deres ansøgning behandlet i Danmark.

Når en uledsaget mindreårig udlænding ansøger om asyl, afhænger det af udlændingens alder og modenhed, hvordan sagen behandles. Uledsagede mindreårige udlændinge under 12 år anses normalt ikke for at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure og kan derfor i stedet meddeles opholdstilladelse på grund af lav alder og manglende modenhed uden forudgående asylsagsbehandling, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1.

For uledsagede mindreårige udlændinge mellem 12 og 15 år bliver der foretaget en konkret og individuel vurdering af, om den enkelte udlænding anses for tilstrækkeligt moden til at gennemgå en normal asylprocedure. Vurderer Udlændingestyrelsen, at den uledsagede mindreårige udlænding ikke er tilstrækkelig moden, kan der gives midlertidig opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, indtil den pågældende er moden nok til at gennemgå en asylprocedure. I modsat fald tages asylsagen under behandling.

Har en uledsaget mindreårig udlænding, der ikke er moden nok til at gennemgå en asylprocedure, familiemæssigt netværk i hjemlandet, eller er der i hjemlandet adgang til passende modtage- og omsorgsfaciliteter, kan den pågældende dog ikke meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 c, stk. 3, nr. 1. Da udsendelse ikke kan ske, før der er taget stilling til udlændingens asylansøgning, vil udsendelse skulle afvente, at den pågældende bliver aldersmæssigt moden, hvorefter asylsagen vil blive taget under behandling.

Uledsagede mindreårige udlændinge over 15 år anses normalt for at være tilstrækkeligt modne til at forstå og gennemgå en almindelig asylprocedure, men der tages i hver enkelt sag konkret stilling hertil. Hvis den uledsagede mindreårige udlænding er tilstrækkelig moden til at gennemgå en almindelig asylprocedure, og udlændingen får afslag på asyl, vurderer Udlændingestyrelsen ex officio, om barnet kan gives opholdstilladelse som uledsaget mindreårig udlænding på grund af manglende netværk i hjemlandet, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2. Afgørelser herom kan påklages til Flygtningenævnet.

I vurderingen af, om der kan gives opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 3, nr. 2, indgår det, om barnet har

familie eller andet socialt netværk i hjemlandet, eller om barnet vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden dertil.

Uledsagede mindreårige udlændinge betragtes som en særlig sårbar gruppe, og der er derfor udarbejdet særlige retningslinjer for behandlingen af deres ansøgninger om asyl. Ansøgningerne skal derfor bl.a. behandles hurtigt.

Hvis en uledsaget mindreårig udlænding får opholdstilladelse i Danmark, overgår ansvaret til kommunerne, og den pågældende er således ikke længere omfattet af udlændingelovens bestemmelser om uledsagede mindreårige asylansøgere.

En uledsaget mindreårig udlænding, der har fået afslag på asyl, som ikke er meddelt opholdstilladelse på andet grundlag, og hvis udrejsefrist er overskredet, har ulovligt ophold her i landet og har pligt til at udrejse. Den pågældende vil frem til tidspunktet for udrejse være undergivet Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, jf. pkt. 2.3.

2.3. Forsørgelse og indkvartering

Det følger af udlændingelovens § 42 a, stk. 1, at en asylansøger, der opholder sig her i landet, som udgangspunkt får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsen skal i den forbindelse bl.a. sikre, at udlændingen får dækket udgifterne til underhold, tilbydes indkvartering på et indkvarteringssted og modtager nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Det følger endvidere af udlændingelovens § 42 a, stk. 2, at en udlænding, der ikke har lovligt ophold, som udgangspunkt får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, hvis det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af udlændingen.

Det er endvidere antaget, at Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt også omfatter sociale ydelser og foranstaltninger.

Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt indebærer bl.a., at styrelsen har det overordnede ansvar for at sikre, at de asylansøgere, der kommer til Danmark, har et sted at bo under asylsagens behandling og frem til tidpunktet for udrejse eller – ved meddelelse af asyl – overflytning til en kommune. Udlændingestyrelsen indgår i den forbindelse et samarbejde med en række indkvarteringsoperatører, som varetager den daglige drift af de forskellige indkvarteringssteder, jf. nærmere udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

De uledsagede mindreårige udlændinge bliver som udgangspunkt indkvarteret på børnecentre med højere personalenormering samt døgnbemanding.

Antallet af uledsagede mindreårige udlændinge, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42, a, stk. 5, ændrer sig løbende. Antallet af uledsagede mindreårige udlændinge indkvarteret på børnecentre var ca. 700 pr. 28. november 2016. Ultimo marts 2017 var der ca. 230 uledsagede mindreårige udlændinge på centrene.

Som led i udmøntning af finanslovsaftalen for 2017 blev 17-årige uledsagede udlændinge flyttet fra børnecentre til to opholdscentre, og der vil ske en reduktion i antallet af børnecenteroperatører. Der var ultimo marts 2017 ca. 65 uledsagede udlændinge over 17 år indkvarteret på opholdscentre. Flytningen af de 17-årige til opholdscentre er implementeret primo april 2017.

Pr. 20. april 2017 var der 8 børnecentre i asylcentersystemet. I Center Sandholm er der desuden etableret en særlig afdeling til uledsagede mindreårige i aldersgruppen fra 16 til 17 år, der har såkaldt gadeorienteret adfærd. I de tilfælde, hvor der er tale om uledsagede mindreårige under 16 år med såkaldt gadeorienteret adfærd, indkvarteres disse som udgangspunkt på Børnecenter Gribskov.

De uledsagede mindreårige udlændinge har endvidere mulighed for at blive indkvarteret privat, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

2.4. Personlig repræsentant

Det følger af udlændingelovens § 56 a, stk. 1, at en uledsaget mindreårig udlænding, der opholder sig her i landet, får udpeget en personlig repræsentant til varetagelse af sine interesser, medmindre særlige grunde taler derimod.

Formålet med denne repræsentantordning er at sikre, at alle uledsagede mindreårige udlændinge får udpeget en fast personlig støtte hurtigst muligt efter deres ankomst til Danmark.

Den personlige repræsentant har kompetence til at træffe alle beslutninger, som en forældremyndighedsindehaver normalt kan træffe på vegne af barnet. Repræsentanten varetager således ikke kun den mindreåriges interesser i relation til spørgsmålet om opholdstilladelse i Danmark, men skal også drage omsorg for den mindreårige og træffe afgørelse om dets personlige forhold.

Når Udlændingestyrelsen konstaterer, at en udlænding er under 18 år, og at udlændingen ikke er ledsaget af sine forældre eller andre voksne, der reelt er trådt i forældrenes sted, anmoder styrelsen Statsforvaltningen om at udpege en repræsentant for den mindreårige.

Det følger af udlændingelovens § 56 a, stk. 6, at hvervet som personlig repræsentant til varetagelse af den uledsagede mindreåriges interesser ophører, når udlændingen er meddelt opholdstilladelse i Danmark og får udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter § 28 i forældreansvarsloven, den mindreårige udlænding fylder 18 år, udlændingen udrejser af Danmark, forældremyndighedsindehaveren indrejser i Danmark eller på anden måde bliver i stand til at udøve forældremyndigheden, den mindreårige udlændings ægtefælle indrejser i Danmark, eller hvis Statsforvaltningen træffer afgørelse om, at det er til den mindreåriges bedste.

3. Rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten mv. over for uledsagede mindreårige udlændinge

3.1. Rammer for ophold på indkvarteringssteder

3.1.1. Husorden

3.1.1.1. Gældende ret

Det er almindeligt antaget, at en institution med hjemmel i anstaltsforholdet kan fastsætte generelle forskrifter, herunder ordensforskrifter, der skal være gældende på institutionen, og som har til formål at sikre institutionens overordnede funktion. Endvidere kan institutionen træffe konkrete beslutninger om regulering af forholdet mellem institutionen og institutionens brugere. Denne antagelse bygger på, at når institutionens eksistens er fastsat eller forudsat i lovgivningen, må der heri også ligge en tilstrækkelig hjemmel til at fastsætte de generelle regler og træffe konkrete beslutninger, som er nødvendige for at få institutionen til at fungere. Anstalt er en gammeldags betegnelse for en institution, der typisk beskæftiger sig med pasning, behandling, frihedsberøvelse eller uddannelse af borgere, eller som i øvrigt stiller offentlige tilbud til rådighed for borgerne – altså dag- og døgninstitutioner, fængsler, sygehuse, skoler, museer m.fl.

Det antages på den baggrund, at bl.a. indkvarteringssteder, der er oprettet i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, og som er indrettet til beboelse af uledsagede mindreårige udlændinge (børnecentre), kan fastsætte ordensregler, som er gældende for de uledsagede mindreårige udlændinge, når de befinder sig på

børnecentrenes geografiske område, og når de uden for dette område er i sammenhænge, som har relation til centeret.

Ordensreglerne skal – i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige grundsætninger – være båret af saglige hensyn og må ikke gå videre end nødvendigt af hensyn til børnecenterets formål og virke.

3.1.1.2. Ministeriets overvejelser

Der var pr. 20. april 2017 oprettet 8 børnecentre, hvor der alene bor uledsagede mindreårige udlændinge. Hovedparten af børnecentrene har allerede fastsat ordensregler i form af en husorden. Gennemgangen af en række husordener har vist en variation børnecentrene imellem i forhold til, hvor restriktive regler de indeholder, og hvad der anses som et indgreb i de uledsagede mindreårige udlændinges rettigheder. Nogle opstiller overordnede rammer for at sikre kvaliteten i sociale relationer, mens andre regulerer, på hvilke tidspunkter uledsagede mindreårige udlændinge f.eks. må bruge elektroniske kommunikationsmidler.

Med henblik på at sikre ro og orden på landets børnecentre finder Udlændinge- og Integrationsministeriet således, at det bør sikres, at alle børnecentre fremover har fastsat husordener med ordensregler for stedet. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at adgangen til at fastsætte husregler, der i dag følger af anstaltsforhold, bør tydeliggøres ved lov med henblik på at sikre klare regler for de unge på indkvarteringsstederne. Samtidig sikres det, at der ikke som led i anstaltsforhold fastsættes regler, som går videre, end hvad formålet tilsiger, og som der derfor ikke er hjemmel til.

Det er vigtigt, at der er gode og stabile forhold på børnecentrene. En husorden, der udstikker retningslinjer for den fælles dagligdag, og som samtidig beskriver, hvad der er acceptabel adfærd på fællesarealer og på børnecentret som helhed, giver klare og faste rammer for børnene og de unge. En husorden kan være et redskab til at lære uledsagede mindreårige udlændinge at begå sig i fællesskabet, og en husorden kan understøtte, at personalet kan varetage deres opgaver bedst muligt. Opstilling af faste og klare rammer kan medvirke til at skabe en forudsigelig hverdag for de uledsagede mindreårige udlændinge, som sikrer deres trivsel, fremmer ro og orden samt forebygger konflikter og magtanvendelse.

3.1.1.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at adgangen til at fastsætte husregler på børnecentre lovfæstes.

Med forslaget foreslås det, at der indføres en pligt for lederen af et børnecenter oprettet i medfør af § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, til at fastsætte husordener med angivelse af de nærmere regler og retningslinjer for ophold på børnecentret. Husordenen indeholder således regler for almindelig orden og samvær.

Det foreslås, at alle husordener som minimum skal indeholde en række obligatoriske regler. Det foreslås således, at der skal fastsættes regler om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal stå op og gå i skole, regler om, at udlændingen ikke skal opholde sig på fællesarealer sent om aftenen og om natten, samt regler om, at der skal være ro på værelserne i aften- og nattetimerne. Derudover foreslås det, at en husorden skal indeholde regler om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal passe på børnecentrerets bygninger og inventar. Endelig foreslås det, at husordenen skal indeholde et forbud mod indtagelse eller besiddelse af alkohol og euforiserende stoffer på børnecentret samt et forbud mod at ryge på børnecentrets område. Det foreslås dog i overensstemmelse med de regler, der gælder i lov om røgfri miljøer, at det kan besluttes, at det er tilladt at ryge udendørs på børnecentrets område.

Det foreslås endvidere, at en husorden herudover kan indeholde andre regler, som er nødvendige for at sikre børnecenterets overordnede funktion. Der vil f.eks. kunne fastsættes regler for måltider, regler om brug af elektroniske kommunikationsmidler, regler om, hvornår man kan have besøg, samt retningslinjer

for aktiviteter, som børnecentret har uden for matriklen. En husorden kan derimod ikke fastsætte regler, der helt afskærer de uledsagede mindreårige udlændinges adgang til f.eks. elektronisk kommunikation og besøg af andre.

De uledsagede mindreårige udlændinge vil med fordel kunne inddrages i udarbejdelsen af en husorden.

Husordener vil som udgangspunkt skulle gælde for alle på børnecentret, medmindre der er saglige grunde til at gøre en forskel. F.eks. kan sengetider afhænge af alder, og der vil kunne tages hensyn til børn og unge med særlige behov.

Det foreslås, at husordener skal være nedskrevne og kendt af de personer, som forventes at overholde reglerne. De uledsagede mindreårige udlændinge vil derfor skulle gøres bekendt med husordenen og med hvilke konsekvenser, det kan have at overtræde reglerne deri. Dette bør ske ved, at husordenen udleveres til og gennemgås med den uledsagede mindreårige udlænding, når vedkommende flytter ind på børnecentret. Det foreslås, at husordenen som udgangspunkt bør være tilgængelig på dansk, engelsk samt hovedsprogene i forhold til beboersammensætningen på børnecentret f.eks. arabisk, dari og farsi. Såfremt husordenen ikke findes på et sprog, den uledsagede mindreårige udlænding kan forstå, vil husordenen skulle tolkes for udlændingen. Hvis den uledsagede mindreårige udlænding tilbydes en tolket introsamtale, vil husordenen endvidere med fordel kunne gennemgås som en del af samtalen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse til § 62 b, stk. 1-3.

3.1.2. Overtrædelse af husordenens regler

3.1.2.1. Gældende ret

3.1.2.1.1. Sanktionering af husordener

Udlændingeloven indeholder ikke i dag hjemmel til at sanktionere, hvis uledsagede mindreårige udlændinge overtræder husordener.

Overtræder en uledsaget mindreårig udlænding en husorden, går personalet på børnecentrene pædagogisk til værks og taler med udlændingen om, hvordan udlændingen har overtrådt reglen, og hvordan det kan rettes op.

Det må imidlertid antages, at personalet på børnecentrene som led i anstaltsforholdet, og som følge af den omsorgspligt, personalet har over for de uledsagede mindreårige udlændinge, har adgang til i et vist omfang at lade det få konsekvenser for en uledsaget mindreårig udlænding, hvis udlændingen ikke overholder reglerne på centret.

Personalet vil således eksempelvis kunne udelukke en udlænding fra at deltage i konkrete aktiviteter. Udviser udlændingen eksempelvis anstødelig eller truende adfærd i forbindelse med et svømmehalsbesøg, må det antages, at personalet som led i deres omsorgspligt og med henblik på at sikre god opførsel og fremme ro og orden kan udelukke udlændingen fra at deltage i fritidsaktiviteter i svømmehallen i en periode.

Begår udlændingen strafbare forhold – f.eks. hærværk, vold eller besiddelse af euforiserende stoffer – anmeldes forholdet til politiet.

3.1.2.1.2. Fratagelse af ydelser

Det følger af udlændingelovens § 42 b, stk. 9, at en uledsaget udlænding under 18 år, der er undergivet

Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, jf. § 42 a, stk. 1 eller 2, får udbetalt en tillægsydelse, jf. dog stk. 12.

Tillægsydelsen er et kontantbeløb til dækning af udgifter til tøj og småfornødenheder (lommepenge) og udgør 29,36 kr. pr. dag (2017-niveau), jf. § 42 b, stk. 10.

Der er i udlændingelovens § 42 a, stk. 11 og 12, fastsat nærmere betingelser for udbetaling af kontante ydelser. Bestemmelserne omhandler ligeledes uledsagede mindreårige udlændinge.

Det følger således af udlændingelovens § 42 a, stk. 11, at Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en udlænding ikke får udbetalt en tillægsydelse, hvis udlændingen ikke overholder en række nærmere angivne forpligtelser mv. eller har en voldelig eller truende adfærd mv.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 42 a, stk. 12, at Udlændingestyrelsen skal bestemme, at en udlænding ikke får udbetalt kontante ydelser eller alene får udbetalt ydelser til dækning af kost bl.a., hvis udlændingen ikke medvirker til asylsagens behandling eller – hvis politiet drager omsorg for udlændingens udrejse – til udrejsen.

For en nærmere beskrivelse af bestemmelserne i udlændingelovens § 42 a, stk. 11 og 12, og deres anvendelse i praksis henvises til afsnit 4.1.

3.1.2.2. Ministeriets overvejelser

Personalet på børnecentre varetager den daglige omsorg for uledsagede mindreårige udlændinge. Personalet arbejder i den forbindelse på at sikre, at udlændingene kan indgå i sociale relationer, trives og modtager læring.

Nogle af de elementer, som varetagelsen af den daglige omsorg over for uledsagede mindreårige udlændinge indebærer, er bl.a. at sikre, at udlændingen lærer at gebærde sig ud fra sociale normer, at udlændingen passer sin skolegang, og at udlændingen har adgang til fritidsinteresser og samvær med andre unge.

Uledsagede mindreårige udlændinge er en særlig udsat gruppe. Det er derfor centralt, at børnecentret beskytter den uledsagede mindreårige udlænding mod konkrete risikofaktorer, som den enkelte udlænding kan være særligt sårbar over for. Dette kan f.eks. være relevant i relation til kriminelle miljøer eller netværk, der er præget af misbrug eller andre former for adfærd, som er skadelig for den uledsagede mindreårige udlændings udvikling.

Det er også vigtigt, at de uledsagede mindreårige udlændinge oplever en hverdag med struktur og gode og stabile forhold. Det kan også medvirke til at sikre god opførsel og fremme ro og orden. Men de unge udlændinge skal forstå, at det har konsekvenser, hvis de handler i strid med de regler og rammer, der gælder under deres ophold som asylansøgere her i landet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at det bør have konsekvenser, hvis en uledsaget mindreårig udlænding overtræder husordenen på det børnecenter, hvor pågældende er indkvarteret.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det daglige arbejde på børnecentre bør tage udgangspunkt i, hvad der er til barnets bedste. Udgangspunktet bør derfor fortsat være, at personalet går pædagogisk til værks ved brud på husregler, således at personalet taler med den uledsagede mindreårige udlænding om, hvordan udlændingen har brudt reglen, og hvordan det kan rettes op.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder imidlertid, at der kan være situationer, hvor en pædagogisk tilrettevisning ikke er tilstrækkelig.

Det bør derfor præciseres, at personalet har mulighed for at udelukke en udlænding fra konkrete aktiviteter eller arrangementer, hvis vedkommende har overtrådt husordenen.

Er der tale om, at den uledsagede mindreårige udlænding groft eller gentagne gange har overtrådt de obligatoriske regler i husordenen, bør der endvidere indføres hjemmel til, at udlændingen kan trækkes i sine lommepenge. På den måde understreges det over for udlændingen, at det kan have konsekvenser, hvis den pågældende ikke opfører sig ordentligt.

3.1.2.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at en uledsaget mindreårig udlænding, som bryder reglerne i husordenen, vil kunne udelukkes fra konkrete arrangementer eller aktiviteter, hvis personalet ikke finder, at en pædagogisk tilrettevisning er en tilstrækkelig reaktion.

Det vil således forudsættes, at personalet først søger at få barnet eller den unge til at overholde reglerne i husordenen gennem en pædagogisk indsats. Det vil altid skulle bero på et skøn, hvorledes en sådan indsats tilrettelægges mest hensigtsmæssigt, og der vil være behov for, at indsatsen målrettes den enkelte uledsagede mindreårige ud fra en konkret vurdering af den enkeltes situation. Ved vurderingen bør personalet blandt andet også tage hensyn til udlændingens alder, og om der tidligere har været brud på reglerne. Personalet vil altid skulle gå pædagogisk til værks og tale med den uledsagede mindreårige udlænding om, hvorfor udlændingen har brudt reglen, og hvordan det kan rettes op.

I tilfælde, hvor en pædagogisk indsats ikke vil skønnes tilstrækkelig, eksempelvis fordi udlændingen ikke udviser forståelse for, hvorfor den udviste adfærd er uønsket, eller der er tale om en alvorlig overtrædelse, som personalet – ud fra et hensyn til at sikre god opførsel og fremme ro og orden og ud fra et hensyn til de øvrige beboeres trivsel – skønner, bør have yderligere konsekvenser, vil personalet kunne udelukke udlændingen fra deltagelse i konkrete arrangementer eller aktiviteter.

Bryder den uledsagede mindreårige udlænding således husordenens regler, vil den pågældende kunne udelukkes fra eksempelvis fodbold, svømning, fitness, udflugter eller lignende. Den uledsagede mindreårige udlænding vil endvidere kunne udelukkes fra f.eks. at spille computerspil på en fælles computer i en kortere periode. Det vil ikke kræve, at overtrædelsen af husordenen har sammenhæng med det konkrete arrangement eller den konkrete aktivitet, som den pågældende udelukkes fra.

Der vil endvidere kunne være tale om, at den pågældende får frataget sin private mobiltelefon eller private computer i en kortere periode, hvis der f.eks. er tale om, at den pågældende bruger telefonen eller computeren til at spille musik på et tidspunkt, hvor der skal være ro. Personalet vil altid skulle foretage en proportionalitetsafvejning i det enkelte tilfælde, når der sker fratagelse af den uledsagede mindreårige udlændings private mobiltelefon eller private computer. Fratagelsen vil som udgangspunkt alene kunne ske i en kortere periode på et par timer, men fratagelsen vil kunne ske i længere tidsrum, hvis den uledsagede mindreårige udlænding f.eks. bryder reglerne under fælles aktiviteter. Her vil fratagelsen kunne ske under hele aktiviteten.

Det foreslås endvidere, at lederen eller den, vedkommende bemyndiger dertil, vil kunne nedsætte eller fratage kontante ydelser efter udlændingelovens § 42 b, stk. 9 (tillægsydelse), hvis udlændingen groft eller gentagne gange overtræder regler i husordenen fastsat i medfør af den foreslåede § 62 b, stk. 2, dvs. de obligatoriske regler i husordenen.

Det vil dreje sig om regler om deltagelse i skolegang, ophold på fællesarealer sent om aftenen og om

natten, ro på værelser i aften- og nattetimerne, pligt til at passe på børnecenterets bygninger og inventar samt forbud mod indtagelse eller besiddelse af alkohol og euforiserende stoffer og rygning indendørs på børnecenteret.

En uledsaget mindreårig udlænding vil således eksempelvis kunne få nedsat eller fratages sine lommepenge (tillægsydelse), hvis udlændingen forsætligt begår hærværk eller indtager euforiserende stoffer på børnecenteret. Ydelserne vil endvidere kunne fratages, hvis udlændingen gentagne gange bliver taget i at ryge eller spille høj musik på sit værelse om natten.

En tillægsydelse vil kunne fratages, så den uledsagede mindreårige udlænding ikke får udbetalt ydelser, eller ydelsen kan nedsættes, så udlændingen alene vil få udbetalt halvdelen af tillægsydelsen.

Det vil forudsættes, at ydelserne som udgangspunkt vil skulle nedsættes med halvdelen, således at der alene vil kunne ske fratagelse af ydelserne ved meget grove overtrædelser eller gentagne overtrædelser over en længere periode. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis den uledsagede mindreårige udlænding udøver groft hærværk eller udviser en opførsel, der er til fare for andres liv og førlighed, eller hvis udlændingen i eksempelvis en måned har nægtet at gå i skole uden at have lovligt forfald.

En tillægsydelse bør alene kunne fratages eller nedsættes, hvis der ikke er særlige hensyn til barnets tarv, der vil tale derimod. Der vil således kunne forekomme særlige tilfælde, hvor udlændingens personlige forhold vil gøre det urimeligt at fratage den pågældende de økonomiske ydelser. Heri vil der ligge, at lederen eller den, vedkommende bemyndiger dertil, efter en konkret vurdering ikke må træffe afgørelse om ophør eller nedsættelse af tillægsydelsen, hvis dette efter udlændingens personlige forhold – herunder hvis udlændingen på grund af sin unge alder ikke har kunnet overskue konsekvenserne af sine handlinger – vil virke belastende for udlændingen.

En afgørelse om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal have nedsat eller fratages sin tillægsydelse (lommepenge), vil skulle ændres, så snart udlændingen på ny overholder forpligtelserne. Er der således tale om en enkeltstående episode, vil udlændingens tillægsydelse alene blive nedsat eller bortfalde i én dag. Bliver en udlænding således taget i med vilje at ødelægge en stol på børnecenteret eller i at spille høj musik på værelset kl. 02.00, vil den pågældende kunne trækkes i eller få frataget lommepenge én dag. Er der derimod tale om en udlænding, der uden saglig grund nægter at gå i skole, vil udlændingen kunne få frataget eller nedsat sin tillægsydelse, indtil pågældende begynder at gå i skole igen.

Det vil forudsættes, at lederen, i den situation hvor tillægsydelsen er frataget gennem en længere periode, skal vurdere, om en fortsat fratagelse af tillægsydelsen kan antages at have en motiverende og adfærdsregulerende effekt. Hvis udlændingen således har fået frataget sine ydelser i seks måneder som følge af, at vedkommende nægter at gå i skole, må lederen skulle vurdere, om en fortsat fratagelse af ydelserne vil kunne forventes at føre til, at udlændingen begynder at gå i skole. Hvis dette ikke er tilfældet, bør udlændingen igen fremadrettet have udbetalt sin tillægsydelse, og der bør i stedet iværksættes andre foranstaltninger.

En fratagelse af den uledsagede mindreårige udlændings lommepenge vil ikke kunne stå alene og bør altid knyttes sammen med en pædagogisk samtale, hvor lederen taler med den uledsagede mindreårige udlænding om, hvordan reglen i husordenen er blevet brudt, og hvordan udlændingen kan rette op derpå.

Den iværksatte sanktion vil altid skulle være rimelig og relevant i forhold til den konkrete overtrædelse af husordenen. Det vil således eksempelvis ikke være proportionalt at udelukke en udlænding fra deltagelse i et fodboldarrangement, fordi den pågældende en enkelt gang kommer 5 minutter for sent til morgenmaden.

Det vil forudsættes, at personalet aldrig skal anvende mere indgribende sanktioner end nødvendigt, og at personalet derfor i almindelighed ved mindre grove overtrædelser – eksempelvis hvis udlændingen en enkelt gang har undladt at vaske op efter at have lavet mad i køkkenet – starter med at forsøge at anvende en pædagogisk tilrettevisning, og således først skrider til mere indgribende sanktioner ved grove eller gentagne overtrædelser.

Som udgangspunkt bør en uledsaget mindreårig udlænding endvidere udelukkes fra konkrete arrangementer eller aktiviteter før den pågældende vil kunne fratages økonomiske ydelser. Er der tale om en grov overtrædelse – eksempelvis hvor udlændingen har udøvet hærværk af betydelig værdi eller har indtaget euforiserende stoffer i børnecenteret – vil lederen dog kunne nedsætte eller fratage den uledsagede mindreårige udlændings lommepenge, selvom udlændingen ikke tidligere har brudt husordenens regler. Strafbare handlinger som f.eks. hærværk vil endvidere som hidtil skulle anmeldes til politiet.

Er der tale om en meget grov overtrædelse – eksempelvis hvor der har været fare for andres liv eller helbred – vil udlændingen endvidere både kunne udelukkes fra et konkret arrangement eller en konkret aktivitet og fratages sin økonomiske ydelse.

Det bemærkes, at den foreslåede ordning ikke vil ændre ved Udlændingestyrelsens adgang til at flytte en uledsaget mindreårig udlænding til et andet center. Udlændingestyrelsen vil således fortsat kunne flytte en uledsaget mindreårig udlænding til f.eks. et andet børnecenter på grund af udlændingens opførsel, uanset at udlændingen ligeledes har fået en sanktion for overtrædelse af husordenens regler.

Forvaltningslovens almindelige regler om partsaktindsigt, partshøring, begrundelse og klagevejledning mv. vil finde anvendelse i sager om nedsættelse eller fratagelse af tillægsydelsen. Det forudsættes, at en afgørelse om nedsættelse eller fratagelse af tillægsydelsen vil skulle træffes skriftligt.

Det foreslås i den forbindelse, at forvaltningsloven også vil finde anvendelse i forbindelse med afgørelser efter bestemmelsen, når indkvarteringsoperatøren er en privat organisation eller et privat selskab – eksempelvis Røde Kors. Der henvises til den ved lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede bestemmelse i § 62 b, stk. 8.

Afgørelser om nedsættelse eller fratagelse af tillægsydelsen vil kunne påklages til Udlændingestyrelsen.

En beslutning om, at en uledsaget mindreårig udlænding skal kunne udelukkes fra et arrangement eller en aktivitet vil ikke anses for at være en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Der vil derimod være tale om faktisk forvaltningsvirksomhed. Beslutninger om udelukkelse af en uledsaget mindreårig udlænding fra deltagelse i et arrangement eller en aktivitet vil derfor ikke kunne påklages til Udlændingestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse til § 62 b, stk. 5-8 og bemærkningerne hertil.

3.1.3. Anvendelse af rusmiddeltest med samtykke

3.1.3.1. Gældende ret

Der er i dag ikke hjemmel i udlændingeloven til, at personalet på et indkvarteringssted kan foranledige en rusmiddeltest gennemført, hvis personalet får mistanke om eller observerer, at en uledsaget mindreårig udlænding indtager eller misbruger rusmidler.

Hvis personalet på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, får mistanke om eller observerer, at en uledsaget mindreårig udlænding indtager rusmidler, har personalet i dag alene mulighed for at orientere kommunen og etablere kontakt til en misbrugskonsulent.

Spørgsmålet om, hvorvidt en indkvarteringsoperatør på ulovbestemt grundlag selv kan gennemføre en rusmiddeltest af en uledsaget mindreårig udlænding, kan i praksis give anledning til tvivl. Det må dog antages, at en rusmiddeltest kan gennemføres under forudsætning af, at den uledsagede mindreårige udlænding og dennes repræsentant samtykker heri, og det ikke udgør en uforholdsmæssig begrænsning i den uledsagede mindreårige udlændings ret til privatliv.

3.1.3.2. Ministeriets overvejelser

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør tilvejebringes klar hjemmel til, at personalet på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5 - med den uledsagede mindreårige udlændings samtykke - kan foranledige rusmiddeltest gennemført.

Indtagelse af rusmidler påvirker den enkelte udlændings adfærd, og det kan være med til at skabe et utrygt miljø på indkvarteringsstedet til skade for de øvrige beboere og personalet. Indtagelse af rusmidler påvirker også den enkelte udlændings sundhed negativt.

Med en rusmiddeltest kan det kontrolleres, om en uledsaget mindreårig udlænding indtager rusmidler.

Formålet med en rusmiddeltest er således at varetage hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings sundhed og udvikling ved enten at forebygge et potentielt misbrug eller ved at hjælpe den pågældende med at komme ud af et misbrug.

Formålet er endvidere at varetage hensynet til de øvrige beboere og personalet på indkvarteringsstedet ved at sikre et godt og stabilt miljø, hvor der ikke forekommer euforiserende stoffer mv., og på den måde sikre ro og orden i indkvarteringsstedet.

3.1.3.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der etableres en hjemmel til, at der vil kunne anvendes en rusmiddeltest, når en uledsaget mindreårig udlænding har et misbrug, eller der er konkrete grunde til at antage, at udlændingen har indtaget rusmidler.

Bestemmelsen om rusmiddeltest vil finde anvendelse på alle uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil således omfatte såvel indkvartering på børnecentre som øvrige centre.

Den uledsagede mindreårige udlænding vil, forinden der gennemføres en rusmiddeltest, skulle give samtykke til aflæggelse af rusmiddeltest. Kravet om samtykke afspejler, at gennemførelse af en rusmiddeltest vil være af meget indgribende karakter. Udlændingen vil dels skulle give et generelt samtykke til, at der kan gennemføres rusmiddeltest, dels skulle give et konkret samtykke til, at der konkret gennemføres en rusmiddeltest. Den uledsagede mindreårige udlænding vil – i forbindelse med afgivelse af det generelle samtykke – skulle informeres om reglerne for aflæggelse af rusmiddelstest, således at den mindreårige vil vide, hvad der konkret gives samtykke til. Rusmiddeltesten vil således ikke kunne gennemføres mod udlændingens vilje, og manglende medvirken må ikke kunne sanktioneres af personalet. Det vil således indebære, at hverken nægtelse af at give generelt samtykke eller nægtelse af konkret medvirken til rusmiddeltest må kunne sanktioneres af personalet.

Samtykke vil skulle afgives af den uledsagede mindreårige udlænding. For udlændinge under 12 år vil det være den personlige repræsentant, der vil skulle samtykke i, at barnet i konkrete situationer samtykker til at aflægge en rusmiddeltest.

Resultatet af rusmiddeltesten vil bl.a. kunne anvendes til, at personalet på indkvarteringsstederne får et kendskab til, at den uledsagede mindreårige har et misbrug af rusmidler, og at personalet på den

baggrund vil kunne gå i dialog med udlændingen om at hjælpe udlændingen ud af misbruget. Resultatet af rusmiddeltesten vil desuden kunne indgå i en vurdering af, om det findes nødvendigt, at den uledsagede mindreårige udlænding bliver flyttet til et andet indkvarteringssted, som bedre kan tage hånd om udlændingens misbrug.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 5 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse i § 62 c samt bemærkningerne hertil.

3.1.4. Fysisk guidning

3.1.4.1. Gældende ret

Der er i dag ikke hjemmel i udlændingeloven til, at personalet på indkvarteringsstederne fysisk kan guide en uledsaget mindreårig udlænding.

3.1.4.2. Ministeriets overvejelser

Det er ministeriets opfattelse, at der bør gives personalet på indkvarteringsstederne mulighed for ved fysisk guidning at gribe ind over for en uledsaget mindreårig udlænding for dermed at varetage den daglige omsorg over for den pågældende eller for at sikre ro, orden og tryghed på indkvarteringsstedet.

Der kan f.eks. være tale om en uledsaget mindreårig udlænding, der generer eller udøver chikane over for de øvrige beboere, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet, og hvor der kan være behov for at bede udlændingen om at forlade et fælleslokale og i den forbindelse fysisk guide den pågældende på vej.

Med forslaget tilvejebringes der hjemmel i udlændingeloven, således at det står personalet på indkvarteringsstederne klart, at de som led i deres daglige omsorg og for at sikre tryghed kan anvende fysisk guidning. Der er her tale om et fysisk indgreb af meget mild karakter.

3.1.4.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der indføres hjemmel til, at personalet på indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, vil kunne anvende fysisk guidning over for uledsagede mindreårige udlændinge.

Bestemmelsen om fysisk guidning vil finde anvendelse på alle uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil således omfatte såvel indkvartering på børnecentre som øvrige centre.

Forslaget vil indebære, at personalet ved fysisk kontakt med den mindreårige vil kunne angive, at udlændingen skal følge med eller standse med en bestemt adfærd. Den fysiske kontakt vil f.eks. kunne indebære, at personalet lægger en hånd på udlændingens skulder. Den fysiske guidning vil også kunne indebære, at personalet kortvarigt kan fastholde den mindreårige udlænding. I den fysiske guidning vil det også være muligt at bortvise udlændingen fra fællesskabet, hvis der opstår en situation, hvor der kan være risiko for, at den eskalerer yderligere. Det vil endvidere fortsat være muligt for personalet at tilkalde politiet, såfremt personalet vurderer, at det er nødvendigt i den konkrete situation.

Fysisk guidning vil ikke blive betragtet som magtanvendelse. Der vil dog kun være tale om fysisk

guidning, så længe den uledsagede mindreårige udlænding ikke gør fysisk modstand mod f.eks. at blive ført et andet sted hen. Gør udlændingen fysisk modstand mod den fysiske kontakt eller det personalet ønsker, at den mindreårige skal gøre, skal den fysiske kontakt øjeblikkeligt ophøre, medmindre der er grundlag for at anvende fysisk magt efter de foreslåede regler om magtanvendelse.

Fysisk guidning vil f.eks. være relevant i de situationer, hvor der er uoverensstemmelse mellem den uledsagede mindreårige udlændings ageren og ønsker, og personalets faglige vurdering af, hvad der vil være det bedste for den mindreårige.

Anvendelse af fysisk guidning vil ikke skulle registreres og indberettes. Hvis anvendelse af fysisk guidning udvikler sig til fysisk magtanvendelse efter forslagets § 62 g, vil episoden skulle registreres og indberettes efter forslagets § 62 j.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 6 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14 og den foreslåede bestemmelse til § 62 d samt bemærkningerne hertil.

3.2. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

3.2.1. Afværgehjælp

3.2.1.1. Gældende ret

Der er ikke efter udlændingeloven adgang for personalet på et indkvarteringssted til at anvende fysisk magt over for uledsagede mindreårige udlændinge med henblik på at afværge eller forhindre en tingsskade.

Personalet vil alene kunne gribe ind, hvis der er tale om en så ekstraordinær en situation, at straffelovens regler om nødret undtagelsesvist finder anvendelse.

Efter straffelovens § 14 om nødret kan personalet under visse omstændigheder straffrit afværge truende skade på person eller gods, når handlingen er nødvendig, og handlingen må anses for at være af forholdsvis underordnet betydning.

3.2.1.2. Ministeriets overvejelser

Der kan på et indkvarteringssted opstå en situation, hvor en uledsaget mindreårig udlænding f.eks. i et raserianfald skal til at ødelægge egne eller andres ting.

I dag vil personalet kunne søge at tale barnet fra den pågældende handling og på den måde hindre den forestående tingsskade. De primære midler, der står til rådighed for personalet, er således af pædagogisk og forebyggende karakter.

Der kan imidlertid opstå situationer, hvor den uledsagede mindreårige udlænding ikke kan nås gennem dialog.

Det kan betyde, at den uledsagede mindreårige udlænding pådrager sig et stort erstatningskrav eller foretager skade på genstande af høj affektionsværdi for enten sig selv eller for andre. Det kan i nogle situationer være svært for en uledsaget mindreårig udlænding at overskue, hvilke konsekvenser det har for den pågældende selv, at udlændingen ødelægger ting.

Ødelæggelse af ting og ejendom på et indkvarteringssted er herudover med til at skabe utryghed på indkvarteringsstedet for de øvrige beboere og for personalet.

I sådanne situationer har personalet på indkvarteringsstedet kun mulighed for at gribe ind og forhindre skaden i de særlige situationer, der er omfattet af straffelovens regler om nødret. Der er her tale om en adgang til at gribe ind over for en retsstridig adfærd, der er tilsigtet anvendelse i særlig tilfælde og ikke som led i en løbende indsats for at sikre ro og orden på et asylindkvarteringssted. Spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en situation, der falder inden for reglerne om nødret, kan endvidere i den konkrete situation være vanskelig for personalet at vurdere.

Det er ministeriets opfattelse, at personalet på indkvarteringsstederne bør gives mulighed for fysisk at gribe ind over for en uledsaget mindreårig udlænding, der forårsager tingsødelæggelse, og som ikke er i stand til at standse sig selv og derfor har behov for hjælp hertil.

3.2.1.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der i udlændingeloven indføres hjemmel til, at en uledsaget mindreårig udlænding, der ødelægger eller beskadiger egne eller andres ting, kortvarigt vil kunne fastholdes eller føres til et andet opholdsrum af personalet på indkvarteringsstedet, således at tingsødelæggelsen vil kunne forhindres eller standses.

Bestemmelsen om afværgehjælp vil finde anvendelse på alle uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil således omfatte såvel indkvartering på børnecentre som øvrige centre.

Afværgehjælpen vil kunne anvendes både i tilfælde, hvor den unge ødelægger eller beskadiger en genstand af høj økonomisk værdi eller affektionsværdi, og hvor der er tale om genstande af mindre økonomisk værdi. Det vil endvidere være uden betydning for adgangen til at gribe ind, om der er tale om genstande, der tilhører den enkelte udlænding, eller om genstandene tilhører andre. Afværgehjælpen vil også kunne anvendes ved skade på fast ejendom.

Afværgehjælpen vil alene kunne anvendes under ophold på indkvarteringsstedet.

Afværgehjælpen vil skulle anvendes så skånsomt som muligt og under iagttagelse af proportionalitetsprincipperne i forslagets § 62 e. Indgrebet må således ikke være mere indgribende end nødvendigt. Hvis det vil være muligt at hindre skaden på en mindre indgribende måde, f.eks. ved at tale barnet eller den unge fra det, vil der således ikke være adgang til at anvende afværgehjælp.

Anvendelse af afværgehjælp vil skulle registreres og indberettes til Udlændingestyrelsen, jf. § 62 j.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 8 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse til § 62 f samt bemærkningerne hertil.

3.2.2 Fysisk magtanvendelse

3.2.2.1. Gældende ret

Der er i dag ikke hjemmel i udlændingeloven til, at personalet på et indkvarteringssted kan anvende fysisk magt over for en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på at fastholde og føre den unge til et andet opholdsrum.

Personalet vil alene kunne gribe ind, hvis der er tale om en så ekstraordinær situation, at straffelovens regler i § 13 om nødværge undtagelsesvist finder anvendelse.

Efter straffelovens § 13 kan personalet under visse nærmere omstændigheder straffrit afværge et uretmæs-

sigt påbegyndt eller overhængende angreb på sig selv eller andres liv, legeme eller i helt særlige tilfælde ejendom, såfremt handlingen er nødvendig og forsvarlig. Nødværge kan kun anvendes mod den eller dem, der foretager det uretmæssige angreb. Nødværge kan anvendes mod et barn, herunder et barn under den kriminelle lavalder. Det uretmæssige angreb kan f.eks. være et angreb på en person eller på ting.

Det er en betingelse for straffrihed, at nødværgehandlingen både er nødvendig og forsvarlig. Om en nødværgehandling er forsvarlig er navnlig et spørgsmål om proportionalitet. Der skal være et rimeligt forhold mellem nødværgehandlingen, og det eller den, der er udsat for et uretmæssigt angreb, og som nødværgehandlingen skal beskytte. Ved vurderingen af forsvarligheden skal der tages hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning.

3.2.2.2. Ministeriets overvejelser

Det er generelt ministeriets opfattelse, at det skal sikres, at personalet kan gribe ind over for uledsagede mindreårige udlændinge, der gennem en aggressiv eller negativ adfærd skaber utryghed og uro på et indkvarteringssted.

Det gælder, hvis udlændingen udviser en sådan adfærd, der er til fare for udlændingen selv eller for andre.

Personalet vil i dag kunne søge at skride pædagogisk ind over for udlændingen med henblik på at bringe den negative adfærd til ophør. Endvidere vil personalet i de særlige situationer, der er omfattet af straffelovens regler om nødværge, kunne gribe fysisk ind over for udlændingen. Der er her tale om en adgang til at afværge retsstridige angreb, der er tilsigtet anvendelse i særlig tilfælde og ikke som led i en løbende indsats for at sikre ro og orden på et asylindkvarteringssted. Spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en situation, der falder inden for reglerne om nødværge, kan endvidere i den konkrete situation være vanskelig for personalet at vurdere.

Det er ministeriets opfattelse, at personalet på et indkvarteringssted skal have mulighed for at anvende fysisk magt, hvorved den uledsagede mindreårige udlænding fastholdes og føres bort fra en situation, hvor den pågældendes adfærd er til fare for udlændingen selv eller for de øvrige beboere eller personalet mv.

3.2.2.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at det skal være muligt for personalet på et indkvarteringssted at anvende fysisk magt over for uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringssteder.

Bestemmelsen om fysisk magtanvendelse vil finde anvendelse på alle uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil således omfatte såvel indkvartering på børnecentre som øvrige centre.

Forslaget vil indebære, at personalet får mulighed for at kunne fastholde og føre en uledsaget mindreårig til et andet opholdsrum, når udlændingen udviser en adfærd, der er til fare for den pågældende selv, de øvrige beboere, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet.

Det vil samtidig være væsentligt, at personalet ikke bringes i situationer, der vil kunne udsætte dem selv for fare. I de tilfælde, hvor personalet vil vurdere, at fysisk magtanvendelse er nødvendig i en konkret situation, men hvor de ikke finder det forsvarligt selv at gennemføre den, kan de anmode politiet om at bistå dem.

Formålet med den foreslåede adgang til at anvende fysisk magt vil være at sikre ro og orden på indkvarteringsstederne og beskytte udlændingen mod selvskadende adfærd og andre mod skade, vold eller lignende.

Den foreslåede adgang til fysisk magt vil alene kunne anvendes under ophold på indkvarteringsstedet.

Fysisk magt vil skulle anvendes så skånsomt som muligt og under iagttagelse af proportionalitetsprincipperne i forslagets § 62 e. Indgrebet må således ikke være mere indgribende end nødvendigt. Hvis det vil være muligt at hindre adfærden på en mindre indgribende måde, f.eks. ved at tale barnet eller den unge fra det, vil der således ikke være adgang til at anvende fysisk magt.

Anvendelse af fysisk magt vil skulle registreres og indberettes til Udlændingestyrelsen, jf. § 62 j.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 9 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse til § 62 g samt bemærkningerne hertil.

3.2.3. Tilbageførelse ved rømning

3.2.3.1. Gældende ret

En uledsaget mindreårig udlænding, der opholder sig på et indkvarteringssted, kan som udgangspunkt frit forlade indkvarteringsstedet. Den pågældende er ikke frihedsberøvet og har som udgangspunkt ret til at frit bevæge sig uden for indkvarteringsstedet.

Forlader udlændingen således indkvarteringsstedet, er der ikke efter udlændingeloven adgang til at tilbageføre udlændingen til indkvarteringsstedet.

3.2.3.2. Ministeriets overvejelser

Det er ikke ønskeligt, at uledsagede mindreårige udlændinge stikker af fra indkvarteringsstedet for at tage ophold et andet sted her i landet og samtidig udviser en adfærd, der er til fare for dem selv eller for andre. Uledsagede mindreårige udlændinge er sårbare, og de bør – så længe de befinder sig her i landet som led i deres asylproces – opholde sig på et indkvarteringssted, hvor de kan modtage den fornødne omsorg. Tager de ophold uden for indkvarteringsstedet, vil de kunne havne i situationer, hvor de ikke til fulde vil kunne forstå konsekvenserne af deres egne handlinger.

Det er ministeriets opfattelse, at der i sådanne situationer bør gives personalet på indkvarteringsstederne mulighed for at tilbageføre den uledsagede mindreårige udlænding til indkvarteringsstedet. Adgangen til at tilbageføre barnet eller den unge til indkvarteringsstedet vil kun finde anvendelse, hvis udlændingen udviser en adfærd, der er til skade for den pågældende selv eller for andre. Der er således ikke tale om en generel adgang til at tilbageføre udlændingen, men kun om en adgang til tilbageførelse i situationer, hvor der konkret er behov for at gribe ind på grund af barnets adfærd.

3.2.3.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der etableres hjemmel til, at personalet på et indkvarteringssted vil kunne tilbageføre en uledsaget mindreårig udlænding, der rømmer et indkvarteringssted og tager ophold et andet sted her i landet, når den uledsagede mindreårige udlænding samtidig udviser en adfærd, der vil medføre en risiko for skade på den uledsagede mindreårige udlænding selv eller på andre.

Det foreslås, at bestemmelsen om tilbageførsel ved rømning skal finde anvendelse på alle uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil således omfatte såvel indkvartering på børnecentre som øvrige centre.

Ved tilbageførsel forstås, at personalet vil kunne fastholde og føre en uledsaget mindreårig udlænding tilbage til indkvarteringsstedet. Tilbageførelsen vil skulle ske så skånsomt som muligt, under iagttagelse af

proportionalitetsprincipperne i forslagets § 62 e og vil skulle være afpasset forholdene i den konkrete situation. I situationer, hvor en uledsaget mindreårig udlænding er rømmet langt væk fra indkvarteringsstedet, vil den uledsagede mindreårige udlænding således kun kunne fastholdes og føres til et transportmiddel, men ikke fastholdes hele vejen tilbage til indkvarteringsstedet.

Forslaget vil ikke medføre, at personalet på et indkvarteringssted vil skulle udføre politiopgaver i forbindelse med tilbageførelse af de uledsagede mindreårige udlændinge. Personalet vil f.eks. ikke kunne anvende magtmidler under transporten tilbage til indkvarteringsstedet.

Samtidig vil det være væsentligt, at personalet ikke bringes i situationer, der vil kunne udsætte dem selv for fare. I de tilfælde, hvor personalet vil vurdere, at tilbageførelse vil være nødvendig, men hvor de ikke vil finde det forsvarligt selv at gennemføre den, vil de kunne anmode politiet om at bistå med tilbageførelsen. På anmodning fra personalet vil politiet med henblik på at beskytte personalet kunne deltage i en tilbageførsel.

Anvendelse af tilbageførsel vil skulle registreres og indberettes til Udlændingestyrelsen efter reglerne i forslagets § 62 j.

Hvis en uledsaget mindreårig udlænding gentagne gange rømmer fra indkvarteringsstedet, må Udlændingestyrelsen overveje, om der vil være behov for en anden tilgang over for den uledsagede mindreårige udlænding, og om den uledsagede mindreårige udlænding skal flyttes til et andet indkvarteringssted eller om udlændingen skal anbringes på en delvis lukket afdeling eller institution eller en sikret døgninstitution, hvor der er en udvidet adgang til tilbageholdelse af den mindreårige.

Det vil være en betingelse, at udlændingen udviser en adfærd, der er til fare for den pågældende selv eller andre. Det forhold, at udlændingen har forladt indkvarteringsstedet, fordi den pågældende ønsker at rejse ud af Danmark, vil derimod ikke kunne begrunde anvendelse af reglerne om tilbageførelse.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 10 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse til § 62 h samt bemærkningerne hertil.

3.3. Indgreb i retten til privatliv

3.3.1. Undersøgelse af person og opholdsrum

3.3.1.1. Gældende ret

Der er i dag ikke hjemmel til, at personalet på indkvarteringsstedet kan foretage en undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings person eller opholdsrum på indkvarteringssteder.

3.3.1.2. Ministeriets overvejelser

Et indkvarteringssted, hvor uledsagede mindreårige udlændinge indkvarteres i forbindelse med deres indrejse eller under behandlingen af deres asylsag, er som udgangspunkt åbne institutioner. Udlændingen vil derfor frit kunne komme og gå til og fra indkvarteringsstedet.

Den uledsagede mindreårige udlænding vil i den forbindelse kunne medbringe effekter og opbevare disse på sin person eller i sit opholdsrum. Det gælder også effekter, som kan være til fare for de andre beboere eller for personalet. Der kan endvidere være tale om, at udlændingen medbringer euforiserende stoffer eller alkohol.

Det er væsentligt at sikre, at der er den fornødne ro og orden på indkvarteringsstederne. De enkelte beboe-

re og personalet skal så vidt muligt kunne føle sig trygge under deres ophold på indkvarteringsstedet, og indkvarteringsstedet må ikke benyttes til opbevaring af f.eks. våben, ligesom misbrug af euforiserende stoffer bør modvirkes både af hensyn til den enkelte udlænding og de øvrige beboere.

I dag kan personalet ikke gribe ind over for udlændingen, selvom der er mistanke om, at den pågældende medbringer eller opbevarer uønskede effekter. Personalet må i sådanne situationer kontakte politiet. Det kan således i praksis være en udfordring for indkvarteringsstederne at forhindre, at farlige eller uønskede genstande mv. forekommer på indkvarteringsstedet.

Ministeriet finder derfor, at der bør gives personalet på indkvarteringsstederne bedre mulighed for at sikre, at de uledsagede mindreårige udlændinge ikke er i besiddelse af uønskede genstande såsom euforiserende stoffer og våben.

3.3.1.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der indføres hjemmel til, at lederen af indkvarteringsstedet eller den, der bemyndiges dertil, vil kunne beslutte, at der vil skulle foretages en undersøgelse af de mindreårige udlændinges person og deres opholdsrum uden forudgående retskendelse. Undersøgelsen af den uledsagede mindreårige udlænding vil alene kunne foretages ved klap uden på tøjet og ved undersøgelse af lommer og sko med henblik på at finde ulovlige genstande, som f.eks. våben og stoffer.

Det foreslås, at bestemmelsen om undersøgelse af person og opholdsrum skal finde anvendelse på alle uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil således omfatte såvel indkvartering på børnecentre som øvrige centre.

Det vil være en forudsætning, at der er bestemte grunde til at antage, at den uledsagede mindreårige udlænding er i besiddelse af bestemte effekter, og at besiddelsen vil medføre, at ordens- eller sikkerheds-mæssige hensyn på indkvarteringsstedet ikke kan iagttages.

Undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding og dennes opholdsrum vil skulle registreres og indberettes til Udlændingestyrelsen efter reglerne i forslagets § 62 j, og effekter, der findes i en uledsaget mindreårig udlændings besiddelse, vil kunne tages i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde.

Undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings person og opholdsrum vil skulle ske så skån-somt som muligt, under iagttagelse af proportionalitetsprincipperne i forslagets § 62 e, og vil være afpasset forholdene i den konkrete situation.

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i § 16 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede bestemmelse til § 62 i samt bemærkningerne hertil.

4. Skærpede økonomiske konsekvenser

4.1. Skærpet ordning for fratagelse af økonomiske ydelser

4.1.1. Gældende ret

Udlændingelovens § 42 a indeholder bl.a. regler om Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt over for udlændinge, der opholder sig her i landet som asylansøgere, og over for udlændinge, som ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Efter § 42 a, stk. 1, 1. pkt., får en udlænding, der opholder sig her i landet og indgiver ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, eller udlændingen udrejser eller udsendes, jf. dog bestemmelsens stk. 3 og 4 og § 43, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 2, får en udlænding, der ikke er omfattet af § 42 a, stk. 1, eller § 43, stk. 1, og som efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 ikke har ret til at opholde sig her i landet, udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, hvis det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af udlændingen, jf. dog stk. 3 og 4. Bestemmelsen omfatter bl.a. udlændinge, som er udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 49, stk. 1, men hvor udvisningen efter afslutningen af strafafsoningen ikke er effektueret.

Udlændingelovens § 42 a, stk. 3, indeholder en række betingelser for at være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt. Efter bestemmelsen er det bl.a. en betingelse, at udlændingens opholdssted er kendt, jf. stk. 3, nr. 3. Kendes udlændingens opholdssted ikke, eller opholder en udlænding sig uden for centeret uden tilladelse, udbetales der ikke ydelser.

Udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, får i henhold til § 42 b, stk. 1, udbetalt en grundydelse på 50,31 kr. pr. dag (2017-beløb), medmindre den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning.

Grundydelsen er et kontantbeløb til dækning af udgifter til kost. Grundydelsen udgør pr. dag 50,31 kr. for enlige og 39,83 kr. for udlændinge, der her i landet lever i ægteskab eller samlivsforhold (2017-beløb).

En udlænding over 18 år, der får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen efter § 42 a, stk. 1 eller 2, får endvidere som udgangspunkt udbetalt en tillægsydelse, jf. § 42 b, stk. 8.

Uledsagede udlændinge under 18 år, og udlændinge under 18 år som ikke betragtes som hørende under en af eller begge sine forældres familie, og som får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen efter § 42 a, stk. 1 eller 2, får ligeledes udbetalt en tillægsydelse, jf. § 42 b, stk. 9.

Tillægsydelsen er et kontantbeløb til dækning af udgifter til tøj og småfornødenheder (lommepenge). Tillægsydelsen udgør 29,36 kr. pr. dag for en udlænding, der har en asylsag under behandling (fase 2), eller som er i udsendelsesposition (fase 3), mens tillægsydelsen for udlændinge, der befinder sig i den indledende fase, den såkaldte Dublinfase (fase 1), pr. dag udgør 8,39 kr. (alle beløb 2017-niveau).

Tillægsydelsen udbetales uafhængigt af, om udlændingen er indkvarteret på et indkvarteringssted med selvhushold eller vederlagsfri bespisningsordning.

Til udlændinge, der har forsørgelsespligt over for børn under 18 år, udbetales endvidere et forsørgertillæg pr. barn, jf. nærmere udlændingelovens § 42 b, stk. 3-7. Der kan højst udbetales fire forsørgertillæg. For de to første børn udbetales et almindeligt forsørgertillæg, og for de to næste børn udbetales et nedsat forsørgertillæg.

Forsørgertillægget udgør pr. dag 79,65 kr. for udlændinge, der modtager grundydelse, og 29,34 kr. for en udlænding, der ikke modtager grundydelse. For en udlænding, der befinder sig i den indledende fase (fase 1), udgør forsørgertillægget henholdsvis 58,7 kr. og 8,39 kr. (alle beløb 2017-niveau). Forsørgertillægget udbetales dels til dækning af udgifter til barnets kost (svarende til grundydelsen til voksne), dels til dækning af udgifter til barnets tøj og småfornødenheder (svarende til tillægsydelsen til voksne).

Nedsat forsørgertillæg udgør 41,93 kr. (2017-niveau) pr. barn. Nedsat forsørgertillæg udbetales til dækning af udgifter til barnets kost. Nedsat forsørgertillæg udbetales ikke til udlændinge, der er indkvarteret på et indkvarteringssted med vederlagsfri bespisningsordning.

Der er i udlændingelovens § 42 a, stk. 11 og 12, fastsat nærmere betingelser for udbetaling af kontante ydelser.

Det følger således af § 42 a, stk. 11, at Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en udlænding ikke får udbetalt kontante ydelser, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, eller at udlændingen alene får udbetalt grundydelse, forsørgertillæg og nedsat forsørgertillæg, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted uden en vederlagsfri bespisningsordning, hvis udlændingen ikke overholder en række nærmere angivne forpligtelser mv. eller har en voldelig eller truende adfærd mv.

Efter bestemmelsen i § 42 a, stk. 11, kan det således have økonomiske konsekvenser, hvis udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en afhøring med Udlændingestyrelsen eller politiet, hvis udlændingen har udvist voldelig eller truende adfærd over for personale og beboere på indkvarteringsstedet, eller hvis udlændingen ikke efterkommer pålæg om opholdspligt. Det kan endvidere have økonomiske konsekvenser, hvis udlændingen ikke efterkommer politiets bestemmelse om en i § 34 nævnt foranstaltning, hvis udlændingen tilsidesætter et pålæg om at udføre nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, eller hvis udlændingen er efterlyst af politiet med henblik på forkyndelse, udrejsekontrol eller udsendelse.

Bestemmelsen indebærer, at Udlændingestyrelsen kan bestemme, at disse forhold skal have konsekvenser for udbetaling af økonomiske ydelser.

En udlænding, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, hvor der er vederlagsfri bespisningsordning, vil i så fald ikke få udbetalt kontante ydelser. Er udlændingen indkvarteret på et indkvarteringssted uden en sådan bespisningsordning, vil udlændingen alene få udbetalt ydelser til dækning af kost (dvs. grundydelse samt – hvis udlændingen har børn – den del af forsørgertillægget, der angår dækning af udgifter til kost og eventuelt nedsat forsørgertillæg).

Det følger af bestemmelsen, at det er Udlændingestyrelsen, som træffer en sådan afgørelse.

Det følger endvidere af § 42 a, stk. 12, at Udlændingestyrelsen – medmindre særlige grunde taler derimod – skal bestemme, at en udlænding ikke får udbetalt kontante ydelser eller alene får udbetalt ydelser til dækning af kost bl.a., hvis udlændingen ikke medvirker til asylsagens behandling eller – hvis politiet drager omsorg for udlændingens udrejse – til udrejsen.

Det fremgår dog af bemærkningerne til § 42 a, stk. 11 og 12, at Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering kan undlade at anvende ordningen, hvis anvendelsen heraf efter udlændingens personlige og familiemæssige forhold vil virke særligt belastende for udlændingen, f.eks. hvis udlændingen er alvorligt svækket som følge af en livstruende sygdom, eller hvis der er tale om en uledsaget mindreårig asylansøger, jf. Folketingstidende 2004-2005, 2. samling, tillæg A, side 1333.

I praksis anvender Udlændingestyrelsen ikke bestemmelsen i § 42 a, stk. 11 og 12, for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge eller mindreårige udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie.

4.1.2. Ministeriets overvejelser

Som det fremgår, er der i § 42 a, stk. 11 og 12, fastsat nærmere betingelser for udbetaling af kontante ydelser og om fratagelse af ydelserne.

I praksis fratager Udlændingestyrelsen imidlertid ikke økonomiske ydelser fra de unge udlændinge, der er omfattet af bestemmelsen.

Udlændingestyrelsen oplever i praksis, at en række af de uledsagede mindreårige udlændinge, der har ansøgt om asyl i Danmark, ikke medvirker til oplysningen af deres asylsag ved f.eks. ikke at møde op til de aftalte samtaler hos Udlændingestyrelsen.

Der har endvidere i løbet af 2016 været en række episoder, hvor uledsagede mindreårige udlændinge, har udvist voldelig og truende adfærd mod bl.a. personale på deres indkvarteringssted.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Danmark skal være et trygt samfund. Det bør derfor have konsekvenser, hvis unge udlændinge, der opholder sig uledsaget her i landet, eksempelvis udviser voldelig eller truende adfærd eller ikke medvirker til deres asylsags behandling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet ønsker således at sende et klart signal til de unge om, at en sådan adfærd ikke accepteres.

På den baggrund, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at praksis vedrørende fratagelse af økonomiske ydelser bør skærpes, således at Udlændingestyrelsen ikke længere undlader at fratage ydelser alene med den begrundelse, at der er tale om en uledsaget mindreårig udlænding. Skærpelsen skal omfatte både uledsagede mindreårige udlændinge og de mindreårige udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en eller begge af sine forældres familie.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder endvidere, at skærpelsen også bør omfatte de øvrige sanktionsgrunde, som følger af § 42 a, stk. 11 og 12. Det drejer sig bl.a. om sanktionering, såfremt udlændingen er efterlyst af politiet eller – såfremt politiet drager omsorg for udlændingens udrejse – og udlændingen ikke medvirker til udrejsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder ikke, at bestemmelsen i § 42 a, stk. 11, nr. 5, om tilsidesættelse af et pålæg om at udføre nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, jf. § 42 d, stk. 2, 1. pkt. bør finde anvendelse, idet bestemmelsen ikke omfatter mindreårige udlændinge.

4.1.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at muligheden for at fratage eller nedsætte økonomiske ydelser for så vidt angår uledsagede udlændinge under 18 år og udlændinge under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, fremover reguleres af en særskilt bestemmelse.

Det foreslås således, at udlændingelovens § 42 a, stk. 11, nr. 1-4 og 6, og stk. 12, vil finde tilsvarende anvendelse for udbetaling af kontante ydelser til de nævnte grupper af unge udlændinge, jf. § 42 b, stk. 3, 7 og 8. pkt. Det foreslås endvidere, at Udlændingestyrelsen vil kunne bestemme, at den kontante ydelse alene skal nedsættes.

Forslaget indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne bestemme, at udlændingen ikke får udbetalt tillægsydelse, eller at tillægsydelsen nedsættes, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted uden en vederlagsfri bespisningsordning, hvis udlændingen ikke overholder de forpligtelser, der er omfattet af § 42 a stk. 11 og 12. I praksis vil det indebære, at udlændingen ikke får udbetalt eller får nedsat sin tillægsydelse.

Forslaget indebærer endvidere, at udbetaling af ydelser nedsættes, hvis udlændingen er indkvarteret på et indkvarteringssted, hvor der ikke er en vederlagsfri bespisningsordning. I praksis indebærer dette, at den pågældende alene vil få udbetalt ydelser til dækning af kost (dvs. grundydelse samt – hvis udlændingen har børn – den del af forsørgertillægget, der angår dækning af udgifter til kost og eventuelt nedsat forsørgertillæg).

Den foreslåede ordning indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om ophør eller nedsættelse af de økonomiske ydelser, hvis udlændingen ikke overholder de forpligtelser, der følger af den gældende bestemmelse i § 42 a, stk. 11, nr. 1-4 og 6, samt at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt vil skulle træffe afgørelse om ophør eller nedsættelse af økonomiske ydelser, hvis udlændingen ikke overholder de forpligtelser, der følger af den gældende bestemmelse i § 42 a, stk. 12.

Der vil ved vurderingen af, om en udlænding skal have frataget kontante ydelser, bl.a. skulle lægges vægt på udlændingens alder. I forhold til den gældende praksis findes det faktum, at det, at der vil være tale om en uledsaget mindreårig udlænding, imidlertid ikke i sig selv vil kunne begrunde, at udlændingen ikke fratages sine økonomiske ydelser.

Efter den foreslåede ordning vil Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering kunne undlade at træffe afgørelse om nedsættelse eller ophør af tillægsydelse. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der foreligger særlige omstændigheder, herunder hvis den pågældende udlænding har en funktionsnedsættelse eller det på grund af personlige eller familiemæssige forhold vil virke særligt belastende for den pågældende. Der vil således ikke kunne ske nedsættelse eller ophør af udbetaling af kontante tillægsydelser, hvis det vil stride mod barnets tarv.

Bestemmelsen forudsættes administreret således, at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt alene vil kunne nedsætte de kontante ydelser. Det foreslås i den forbindelse, at tillægsydelsen nedsættes med halvdelen.

Er der tale om grove overtrædelser vil Udlændingestyrelsen imidlertid kunne bestemme, at tillægsydelsen skal bortfalde. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en udlænding har udøvet vold mod personalet eller andre beboere på indkvarteringsstedet eller truet personalet eller andre beboere på livet, eller hvis vedkommende gennem længere tid – f.eks. en måned – ikke har medvirket til oplysning af sin asylsag.

En afgørelse om nedsættelse af tillægsydelsen eller en afgørelse om ikke at udbetale tillægsydelsen vil være gældende indtil den uledsagede mindreårige udlænding eller den mindreårige udlænding, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, igen opfylder sine forpligtelser eller ikke længere udviser voldelig eller truende adfærd.

Udlændingestyrelsen vil løbende skulle vurdere, om der fortsat er grundlag for nedsættelse eller ophør af udbetaling af tillægsydelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 2, og den foreslåede bestemmelse til § 42 a, stk. 14, og bemærkningerne hertil.

4.2. Klageadgang

4.2.1. Gældende ret

Udlændingestyrelsens afgørelser om at fratage en udlænding økonomiske ydelser efter § 42 a, stk. 11 og 12, vedrørende økonomiske ydelser kan i dag påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 14.

4.2.2. Ministeriets overvejelser

Ved lov nr. 188 af 27. februar 2017 om ændring af udlændingeloven (Overførsel af opgaver fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Flygtningenævnet og Udlændingenævnet m.v.) blev kompetencen til at træffe afgørelse i klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om at fratage en udlænding kontante ydelser efter § 42 a, stk. 11 og 12, overført fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Udlændingenævnet.

Det foreslås i dette lovforslag, at fratagelse eller nedsættelse af økonomiske ydelser over for uledsagede mindreårige udlændinge fremover reguleres i en særskilt bestemmelse i stedet for i § 42 a, stk. 11 og 12, jf. den foreslåede bestemmelse i § 42 a, stk. 14.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at afgørelser om fratagelse af kontante ydelser i forhold til uledsagede udlændinge under 18 år og udlændinge under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, fortsat skal kunne påklages til Udlændingenævnet.

4.2.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at Udlændingestyrelsens afgørelser om fratagelse eller nedsættelse af økonomiske ydelser fra uledsagede mindreårige udlændinge eller mindreårige udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, skal kunne påklages til Udlændingenævnet.

Herved sikres en ensartet behandling af klagesager om bl.a. motivationsfremmende foranstaltninger.

Afgørelsen vil således ikke kunne påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

5. Anbringelse af mindreårige udlændinge

5.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 42 a, at Udlændingestyrelsen har forsørgelsespligt over for udlændinge, der opholder sig her i landet som asylansøgere, eller som ikke har lovligt ophold, jf. § 42 a, stk. 1 og 2.

Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt omfatter udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. § 42 a, stk. 1. Udlændingestyrelsen skal i den forbindelse bl.a. sikre, at udlændingen får dækket udgifterne til underhold, tilbydes indkvartering på et indkvarteringssted og modtager nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Det er endvidere antaget, at Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt også omfatter sociale ydelser og foranstaltninger. Dette indebærer, at Udlændingestyrelsen inden for rammerne af udlændingeloven kan iværksætte visse sociale foranstaltninger mv. med henblik på at sikre, at asylansøgere og udlændinge, der ikke har lovligt ophold, modtager den nødvendige omsorg og støtte i form af sociale foranstaltninger.

Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt omfatter bl.a. uledsagede mindreårige udlændinge, og Udlændingestyrelsen vil således skulle sikre, at børn og unge, der opholder sig her i landet, modtager den nødvendige sociale omsorg.

I praksis er det som udgangspunkt personalet på indkvarteringsstederne, der skal varetage den daglige omsorg for uledsagede børn og unge, der opholder sig i Danmark som asylansøgere eller uden et lovligt opholdsgrundlag, og yde den nødvendige sociale omsorg og støtte. Alle sociale foranstaltninger skal være afpasset den midlertidige status, som en udlænding har som afvist asylansøger og dermed uden et lovligt opholdsgrundlag.

Som udgangspunkt vil personalet inden for rammerne af udlændingeloven kunne tilbyde og sikre barnet eller den unge tilstrækkelig omsorg og støtte. Har den unge f.eks. en meget negativ eller udadreagerende

adfærd, som ikke kan håndteres på det enkelte indkvarteringssted, vil Udlændingestyrelsen kunne flytte barnet eller den unge til et andet indkvarteringssted med henblik på gennem et miljøskifte at give den pågældende muligheden for en ny start og for at etablere mere konstruktive relationer, herunder finde mere positive rollemodeller.

Der er ikke hjemmel i udlændingeloven til tvangsmæssigt at anbringe et barn eller en ung på en døgninstitution (tvangsmæssig anbringelse uden for hjemmet).

Udlændingestyrelsen og de enkelte indkvarteringsoperatører har dog mulighed for at kontakte kommunen, hvis børn og unge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, har sociale problemer af en sådan karakter, at Udlændingestyrelsen eller operatøren vurderer, at de ikke kan håndteres i regi af asylcentrene. I praksis fungerer det således, at indkvarteringsoperatøren kontakter beliggenhedskommunen med henblik på at få en faglig vurdering af, hvilken form for støtte, der eventuelt kan være relevant i den konkrete sag.

Det gælder, hvis der opstår behov for tvangsmæssigt at anbringe et barn eller en ung i en døgninstitution.

Spørgsmålet om, hvorvidt der kan ske tvangsmæssig anbringelse i en døgninstitution af en mindreårig udlænding, der opholder sig her i landet som asylansøger på lovligt eller processuelt ophold, vil skulle afgøres efter reglerne i lov om social service, der indeholder nærmere regler om tvangsmæssig anbringelse uden for hjemmet. En mindreårig udlænding, der opholder sig ulovligt i landet, er ikke omfattet af servicelovens regler. I særlige tilfælde kan kommunen dog med henvisning til principperne i serviceloven iværksætte sociale foranstaltninger, herunder træffe afgørelse om tvangsmæssig anbringelse.

Serviceloven gælder for enhver, der opholder sig lovligt her i landet, jf. herved servicelovens § 2, stk. 1.

Et lovligt ophold efter servicelovens § 2, stk. 1, omfatter bl.a. udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse her i landet. Lovligt ophold efter serviceloven omfatter endvidere udlændinge, der har processuelt ophold her i landet, dvs. udlændinge, der har lov til at opholde sig her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse, uanset at udlændingen ikke i øvrigt har lovligt opholdsgrundlag.

Opstår der under en uledsaget udlændings processuelle ophold her i landet behov for iværksættelse af foranstaltninger efter serviceloven i form af anbringelse i f.eks. en sikret døgninstitution, vil der efter reglerne i servicelovens kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge kunne træffes afgørelse herom. Anbringelse i en døgninstitution vil i givet fald ske på et anbringelsessted efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, og afgørelse herom træffes af børn og unge-udvalget.

En udlænding med processuelt ophold, dvs. en asylansøger eller ikke-asylansøger, der efter udlændingelovens regler har ret til at opholde sig her i landet, mens udlændingens ansøgning om opholdstilladelse behandles, har et lovligt ophold her i landet i servicelovens forstand.

Der kan som udgangspunkt ikke over for personer uden lovligt ophold her i landet iværksættes foranstaltninger med hjemmel i serviceloven.

Der er imidlertid ikke grundlag for at antage, at der med dansk lovgivning på området har været tilsigtet at fravige de forpligtelser, der følger af Danmarks internationale forpligtelser EMRK artikel 3 eller andre relevante folkeretlige forpligtelser på området.

I særlige tilfælde – herunder i tilfælde, hvor det følger af Danmarks internationale forpligtelser – må det således antages, at kommunen med henvisning til principperne i serviceloven kan iværksætte sociale foranstaltninger over for en udlænding, der på grund af sit ulovlige ophold ikke direkte er omfattet af serviceloven. Dette gælder bl.a. i tilfælde, hvor der er en åbenbar risiko for, at et barns sundhed eller

udvikling lider alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller på grund af overgreb, som barnet har været udsat for.

Den nærmere behandling af sager om tvangsmæssig anbringelse af børn og unge udlændinge uden lovligt ophold vil følge principperne i lov om social service kapitel 11, og anbringelse vil ske i en institution, der er omfattet af servicelovens § 66, stk. 1.

Afgørelsen om tvangsmæssig anbringelse vil således skulle træffes af børn og unge-udvalget, og afgørelsen vil blive truffet efter gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse og på grundlag af en indstilling fra kommunen.

Iværksættelse af sociale foranstaltninger over for udlændinge uden lovligt ophold forudsætter endvidere, at Udlændingestyrelsen godkender at betale for foranstaltningen. Udlændingestyrelsen vil ikke i den forbindelse skulle foretage en faglig vurdering af spørgsmålet om anbringelse uden for hjemmet.

Det bemærkes, at kommunens generelle tilsynsforpligtelse også gælder for de uledsagede mindreårige udlændinge, som opholder sig på indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Hvis kommunen som led i tilsynsforpligtelsen bliver opmærksom på børn, som mistrives eller på anden måde er i en uhensigtsmæssig udvikling, har kommunen i første række derfor pligt til at kontakte udlændingemyndighederne, så der kan blive taget hånd om disse problemer i regi af udlændingesystemet, jf. udlændingelovens § 42 a.

Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge (herefter voksenansvarsloven), regulerer rammerne for plejefamilier og personales adgang til som led i varetagelsen af den daglige omsorg at anvende magt og foretage andre indgreb i anbragte børn og unges selvbestemmelsesret og at sikre anbragte børn og unges retssikkerhed i forbindelse hermed.

Det forudsættes i den gældende voksenansvarslov, at loven omfatter børn og unge, der er anbragt efter servicelovens bestemmelser i §§ 52 eller 58, eller som led i en strafferetlig afgørelse, jf. voksenansvarslovens § 2.

Voksenansvarsloven omfatter ikke uledsagede mindreårige udlændinge, der er anbragt efter de regler, der foreslås indført i udlændingeloven § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

5.2. Ministeriets overvejelser

Uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig her i landet som asylansøgere eller uden lovligt opholdsgrundlag, og som har behov for hjælp i form af sociale foranstaltninger, vil som udgangspunkt modtage den nødvendige hjælp inden for rammerne af udlændingeloven og i regi af det enkelte indkvarteringssted.

Nogle uledsagede mindreårige udlændinge kan imidlertid have sådanne alvorlige sociale udfordringer og en så negativ og voldsom adfærd, at det ikke er muligt for indkvarteringsoperatøren at håndtere barnet eller den unge i regi af børnecenteret. Der kan her være tale om, at udlændingen f.eks. har væsentlige misbrugsproblemer eller har en meget aggressiv eller voldelig opførsel. Sådanne adfærdsvanskeligheder vil ikke blot kunne medføre risiko for, at udlændingens udvikling lider alvorlig skade, men vil også kunne påvirke trivslen og adfærden hos de øvrige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringsstedet. Det vil også vanskeliggøre personalets muligheder for at varetage deres opgaver.

Det bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse søges undgået, at en uledsaget mindreårig udlænding med en meget negativ adfærd opholder sig på børnecentret i en længere periode. Der er

i dag visse muligheder for at flytte udlændingen til andre børnecentre, men i praksis vil der i sådanne meget alvorlige tilfælde være behov for at skride til anbringelse af udlændingen – mod dennes vilje – i en døgninstitution, hvor der kan tages hånd om den pågældende, og hvor der kan ske tilbageholdelse.

Som det fremgår af pkt. 5.1 ovenfor, er uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt ophold omfattet af reglerne i serviceloven og kan anbringes efter reglerne i denne lov, mens uledsagede mindreårige, der har ulovligt ophold, vil kunne anbringes efter principperne i serviceloven, hvis særlige forhold taler herfor, herunder i tilfælde, hvor det følger af Danmarks internationale forpligtelser.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at adgangen til at anbringe uledsagede mindreårige udlændinge mod deres vilje i en institution uden for indkvarteringsstederne bør klargøres og styrkes.

Reglerne i serviceloven er som udgangspunkt ikke fastsat med henblik på tvangsmæssig anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, og som befinder sig her i landet uden deres forældre eller andre, der er trådt i forældremyndighedsindehaverens sted.

Dertil kommer, at det kan være vanskeligt for myndighederne at anvende reglerne, idet der skal sondres mellem en direkte anvendelse af reglerne (når der er tale om uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt ophold) og en anvendelse af principperne i serviceloven (når der er tale om uledsagede mindreårige udlændinge med ulovligt ophold).

Endelig skal det bemærkes, at iværksættelse af tvangsmæssig anbringelse efter serviceloven vil indgå som led i en mere bredspektret indsats, hvor der sættes ind på flere niveauer af børnenes og familiernes liv. Anbringelse efter serviceloven vil typisk kræve undersøgelse af hele familiens forhold og vil ofte være mere omfattende. Forholdene for uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig i asylsystemet, adskiller sig på en række punkter herfra.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder således, at der skal sikres en klar hjemmel til tvangsmæssig anbringelse på delvis lukkede, sikrede og særligt sikrede institutioner, der både omfatter uledsagede mindreårige med processuelt ophold og uledsagede mindreårige, der som afviste asylansøgere opholder sig ulovligt her i landet. Den foreslåede hjemmel foreslås indsat i udlændingeloven. Herved sikres det også, at der gælder ens regler for anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om den enkelte udlænding opholder sig her på processuelt ophold eller har ulovligt ophold. Afgørende vil være, at de pågældende er omfattet af udlændingeloven, og at der er behov for social støtte i form af en anbringelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder endvidere, at der på en række punkter er behov for at tilpasse reglerne om anbringelse til den særlige situation, som uledsagede mindreårige befinder sig i.

Det gælder det forhold, at uledsagede mindreårige udlændinge opholder sig her i landet uden deres forældre. Der er således ikke tale om en tvangsfjernelse fra hjemmet hos forældrene, men om at den pågældendes adfærd og sociale udfordringer ikke kan håndteres i regi af indkvarteringssystemet.

Det gælder endvidere det forhold, at udlændingen har fået udpeget en personlig repræsentant efter reglerne i udlændingelovens § 56 a. Der er derfor behov for nærmere at regulere repræsentantens rolle og beføjelser i forbindelse med en anbringelse.

Det gælder desuden det forhold, at udlændingen allerede opholder sig på et indkvarteringssted på det tidspunkt, hvor der skal ske tvangsmæssig anbringelse. Myndighederne vil derfor gennem indkvarteringsoperatøren normalt have mulighed for at have opnået et godt kendskab til den pågældende udlændings sociale og adfærdsmæssige udfordringer. Endvidere vil de adfærdsmæssige vanskeligheder mv. allerede

som udgangspunkt være søgt håndteret gennem den pædagogiske indsats på indkvarteringsstedet, og det er således som udgangspunkt konstateret, at mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige.

For at vurdere, om der kan ske tvangsmæssig anbringelse, vil der endvidere alene være behov for at undersøge den uledsagede mindreårige udlændings forhold, og der vil ikke være behov for at vurdere forældremyndighedens indehavers forhold og muligheder for at tage vare på udlændingen, idet forældremyndigheden ikke opholder sig her i landet.

De nævnte forhold taler samlet for, at en anbringelse kan gennemføres efter en mindre omfattende og hurtigere fremgangsmåde.

Det indgår også i denne vurdering, at der ikke vil være tale om at fjerne barnet fra forældremyndighedens indehaver. Der sker således ikke ved en anbringelse indgreb i forældremyndighedens indehavers rettigheder og forhold.

Anbringelse er en meget indgribende foranstaltning. Det gælder navnlig ved anbringelse i en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling til anbringelse af et barn eller en ung. Barnet eller den unge er reelt frihedsberøvet og har ikke mulighed for at forlade institutionen. Med anbringelse på en sikret døgninstitution er der dermed foretaget et væsentligt indgreb i barnets eller den unges frihed.

Den foreslåede ordning ændrer ikke ved, at det altid skal sikres, at grundlaget for en anbringelse er til stede. Betingelserne for, hvornår der rent faktisk kan ske anbringelse svarer som udgangspunkt til betingelserne efter serviceloven, og der gives ikke en videregående eller mere lempelig adgang til anbringelse uden for indkvarteringsstedet, end hvad der følger af serviceloven. De foreslåede regler adskiller sig dog fra serviceloven, idet serviceloven giver grundlag for anbringelse i en række yderligere tilfælde, som ikke foreslås anvendt over for uledsagede mindreårige udlændinge. Der vil her være tale om en snævrere adgang til anbringelse af uledsagede mindreårige.

Anbringelse efter de foreslåede regler på f.eks. sikrede institutioner forudsættes således – svarende til, hvad der gælder efter reglerne i lov om social service – alene at kunne ske i de meget alvorlige tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding f.eks. på grund af en voldsom og udadreagerende adfærd er til fare for sig selv og sine omgivelser.

Afgørelse om tvangsmæssig anbringelse vil efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse skulle træffes af børn og unge-udvalget, også selvom der er tale om en afgørelse, der træffes over for udlændinge, der er omfattet af udlændingeloven. Det vil medvirke til at sikre barnets eller den unges retssikkerhed, da udvalget blandt andet består af en byretsdommer samt to børnesagkyndige, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 1615 af 14. december 2016 om forretningsorden for børn og unge-udvalgene.

Personalet på anbringelsesstedet skal kunne gribe ind over for uledsagede mindreårige udlændinge, der anbringes med hjemmel i udlændingeloven, i lighed med, hvad der gælder for de øvrige anbragte børn og unge, der opholder sig på anbringelsesstedet, hvis der er behov for dette. Der bør derfor sikres en hjemmel til, at uledsagede mindreårige, der anbringes på døgninstitutioner efter udlændingelovens regler, bliver omfattet af voksenansvarslovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

5.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændingeloven tilvejebringes hjemmel til, at uledsagede mindreårige udlændinge i meget alvorlige tilfælde kan anbringes på en delvis lukket afdeling eller døgninstitution, en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6.

Formålet med den foreslåede ordning vil være at sikre en klar og samlet regulering af adgangen til at anbringe uledsagede mindreårige udlændinge på en institution.

Formålet vil endvidere være at tilpasse reglerne om anbringelse til den særlige situation, som uledsagede mindreårige udlændinge befinder sig i.

Den foreslåede ordning foreslås at omfatte uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt ophold. Ordningen foreslås endvidere at omfatte uledsagede mindreårige udlændinge med ulovligt ophold. Ordningen vil dermed omfatte uledsagede udlændinge, som henhører under Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, og som vil være indkvarteret på et indkvarteringssted. Herved sikres, at der vil gælde samme regler for de uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om de opholder sig her i landet på processuelt ophold eller har ulovligt ophold.

Betingelserne for, hvornår der kan ske anbringelse, foreslås at svare til betingelserne efter servicelovens regler, dog således at der tages højde for de særlige forhold, der er gældende for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder navnlig at de opholder sig her i landet uden forældre.

Anbringelse vil således være betinget af, at der er risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af kriminel adfærd, misbrugsproblemer eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer. Betingelserne for anbringelse vil vedrøre barnets adfærd og vil svare til betingelserne efter lov om social service, jf. bestemmelserne i lovens § 58, stk. 1, nr. 3 og 4, jf. §§ 63 a-63 c. Anbringelse vil således kunne ske, hvis udlændingen har sådanne adfærds- og tilpasningsproblemer, der ville kunne begrunde tvangsmæssig anbringelse efter serviceloven.

Det bemærkes, at den foreslåede ordning vil adskille sig fra reglerne i serviceloven, idet der ikke vil kunne ske anbringelse som følge af utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge eller overgreb, som barnet eller den unge har været udsat for, jf. servicelovens § 58, stk. 1, nr. 1 og 2. Der er her tale om forhold, som knytter sig til barnets eller den unges ophold i hjemmet og forholdet til sine forældre, som f.eks. mishandling, vanrøgt eller utilstrækkelig opfyldelse barnet eller den unges særlige behov. De uledsagede mindreårige udlændinge opholder sig på indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, og er her i landet uden deres forældre. Der er derfor ikke fundet grundlag for at medtage de nævnte anbringelsesgrunde i den foreslåede ordning.

Som udgangspunkt foreslås behandlingen af sager om anbringelse efter den foreslåede ordning at skulle ske efter regler svarende til reglerne i lov om social service. Kompetencen til at træffe afgørelse om anbringelse foreslås således henlagt til børn og unge-udvalget, og afgørelse om anbringelse vil skulle træffes på grundlag af en indstilling fra kommunalbestyrelsen.

På nogle punkter foreslås fremgangsmåden ved behandling af sager om anbringelse efter den foreslåede ordning dog tilpasset de særlige forhold, der gør sig gældende for uledsagede mindreårige udlændinge.

Dette gælder den undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding, der skal ligge til grund for en beslutning om anbringelse. Denne undersøgelse, der foreslås benævnt en faglig undersøgelse, skal omfatte udlændingens udvikling og adfærd. Det svarer til ordningen efter serviceloven. For så vidt angår de øvrige forhold, der normalt skal indgå i en undersøgelse af et barn eller en ung efter reglerne i serviceloven, foreslås det, at undersøgelsen som udgangspunkt kommer til at bygge på en udtalelse fra indkvarteringsoperatøren om disse forhold. Indkvarteringsoperatøren vil således skulle afgive en udtalelse om såvel den pågældendes udvikling og adfærd som de øvrige forhold vedrørende skole, familie, sundhed, fritid og venskaber. De øvrige forhold, som normalt skal indgå i en børnefaglig undersøgelse efter serviceloven, vil som udgangspunkt – grundet barnets eller den unges særlige situation – være belyst

i udtalelsen fra indkvarteringsoperatøren, der har kendskab til den uledsagede mindreårige udlændings hverdag og forhold i øvrigt.

Kommunalbestyrelsen vil dog skulle iværksætte undersøgelse af de nævnte øvrige forhold, såfremt udtalelsen fra indkvarteringsoperatøren ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger herom, og såfremt forholdene i øvrigt taler herfor. Det skal således altid sikres, at grundlaget for en anbringelse er tilstrækkeligt oplyst.

Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor den pågældende udlændings negative adfærd er knyttet til udlændingens skoleforhold eller særligt har fundet sted under skolegang uden for indkvarteringsstedet. Der kan endvidere være tale om, at den pågældende udlænding har haft et længere ophold på indkvarteringsstedet, hvor der derfor kan være behov for en yderligere undersøgelse af f.eks. den pågældendes fritidsforhold og venskaber.

Er der f.eks. tale om, at den uledsagede mindreårige udlænding kun har opholdt sig kortere tid her i landet og alene har opholdt sig på indkvarteringsstedet, vil der som udgangspunkt ikke være behov for – som supplement til indkvarteringsoperatørens udtalelse – at iværksætte en yderligere undersøgelse af f.eks. den uledsagede mindreårige udlændings skoleforhold, familieforhold samt fritidsforhold og venskaber.

Derudover vil den uledsagede mindreårige udlænding og dennes repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, stk. 1, altid skulle høres som led i undersøgelsen.

På den baggrund foreslås det endvidere, at den faglige undersøgelse som udgangspunkt skal gennemføres inden for 2 måneder, idet undersøgelsen som udgangspunkt vil være af mindre omfattende karakter. I sager efter serviceloven, hvor der skal gennemføres en børnefaglig undersøgelse, er fristen 4 måneder.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsen efter serviceloven ligeledes kan undlade at undersøge et eller flere af de forhold vedrørende barnet eller den unge, der normalt indgår i en børnefaglig undersøgelse, jf. herved servicelovens § 50, stk. 2.

Det foreslås derudover, at der skal iværksættes en plan for indsatsen over for udlændingen under anbringelsen. Den foreslåede plan vil som udgangspunkt skulle svare til den handleplan, der skal udarbejdes efter servicelovens § 140 ved tvangsanbringelse efter servicelovens regler. Planen foreslås dog at adskille sig fra handleplanen navnlig ved, at den ikke skal opstille konkrete mål i forhold til beskæftigelse og uddannelse for unge, der er fyldt 16 år. Det afspejler, at den uledsagede mindreårige udlænding opholder sig her i landet som asylansøger eller som afvist asylansøger, og at den pågældende udlænding derfor ikke har adgang til beskæftigelse og uddannelse ud over tilbuddene i regi af indkvarteringsstedet.

Den foreslåede fremgangsmåde for behandling af sager om anbringelse indebærer, at der gives mulighed for efter en mere enkel fremgangsmåde hurtigere at kunne gribe ind over for udlændingen ved en anbringelse både af hensyn til den pågældende selv og af hensyn til de øvrige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringsstedet. Formålet er således at undgå, at en udlænding med en meget negativ adfærd opholder sig unødigt længe på indkvarteringsstedet sammen med andre uledsagede mindreårige udlændinge, som befinder sig i en sårbar situation.

Det understreges, at den foreslåede ordning ikke ændrer ved, at det altid skal sikres, at grundlaget for en anbringelse er tilstrækkeligt. Det vil således være de samme forhold vedrørende barnet eller den unge, som vil kunne begrunde en anbringelse efter servicelovens regler, som vil kunne begrunde en anbringelse efter de foreslåede regler.

Det forudsættes – svarende til ordningen i serviceloven – at der søges anvendt mindre indgribende sociale foranstaltninger, før der træffes afgørelse om anbringelse på f.eks. en sikret institution. Sådanne

mindre indgribende sociale foranstaltninger vil som hidtil kunne iværksættes af indkvarteringsoperatøren inden for rammerne af udlændingeloven. Indkvarteringsoperatøren skal i sin udtalelse redegøre for, at man har udtømt muligheden for at anvende mindre indgribende foranstaltninger, og hvorfor de ikke var tilstrækkelige. Dette indebærer dog ikke, at andre lempeligere foranstaltninger nødvendigvis skal have været prøvet, hvis de på forhånd vurderes at være utilstrækkelige.

Den personlige repræsentant, der er udpeget efter § 56 a, vil kunne bistå den uledsagede mindreårige udlænding under en sag om anbringelse og vil kunne varetage den uledsagede mindreårige udlændings interesser. Den foreslåede ordning indebærer derfor, at repræsentanten som det klare udgangspunkt vil kunne deltage i samtaler og møder, der gennemføres eller afholdes under sagens behandling. Repræsentanten vil herudover have de partsbeføjelser, som i øvrigt tilkommer den uledsagede mindreårige udlænding. Det drejer sig om retten til at se sagens akter og have lejlighed til at udtale sig, inden der træffes afgørelse om anbringelse mv. Det drejer sig endeligt om retten til at påklage afgørelser om anbringelse og kræve disse forelagt for retten.

Der ændres ikke med lovforslaget i servicelovens anvendelsesområde. Det forudsættes dog, at anbringelse på en delvis lukket afdeling eller døgninstitution, en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, af en uledsaget mindreårig udlænding, der har processuelt eller ulovligt ophold, fremover alene vil kunne ske efter de foreslåede regler i udlændingeloven og ikke efter bestemmelserne i serviceloven, når anbringelsen sker af sociale grunde.

Den foreslåede ordning ændrer ikke ved, at der efter servicelovens § 63 b, stk. 2, nr. 4-7, kan ske anbringelse, når opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. § 765 i lov om rettens pleje, når opholdet er led i afsoning, jf. § 78, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., og betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, når opholdet er led i en idømt foranstaltning, jf. § 74 a i straffeloven, eller når der er tale om udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark, jf. §§ 36 og 37 i udlændingeloven.

Det foreslås samtidigt, at voksenansvarslovens § 2 ændres, således at bestemmelserne i lovens §§ 4-16 og 21-24 finder tilsvarende anvendelse over for en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt efter den foreslåede bestemmelse i § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, i udlændingeloven.

Det betyder, at denne gruppe af børn og unge fremadrettet bliver omfattet af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på lige vilkår med de øvrige anbragte børn og unge, der opholder sig på anbringelsesstedet, herunder f.eks. reglerne i voksenansvarslovens §§ 8, 9 og 16 om afværgehjælp, fysisk magt samt undersøgelse af person og opholdsrum.

Udlændingestyrelsen vil som hidtil skulle afholde udgifterne til anbringelsen. Det forudsættes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen vil lægge børn og unge-udvalgets og kommunens vurdering af behovet for en anbringelse uprøvet til grund for afholdelse af udgifterne forbundet med anbringelsens iværksættelse og gennemførelse. Udlændingestyrelsens ubetingede betalingsforpligtelse vil også gælde de foranstaltninger, der iværksættes under anbringelsen. Børn og unge-udvalget og kommunen har den faglige kompetence, og det er ikke hensigten med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen skal foretage en selvstændig vurdering af behovet for anbringelse i institution eller af de foranstaltninger, der iværksættes under anbringelsen.

Den uledsagede mindreårige udlænding vil blive anbragt på en døgninstitution, der er omfattet af servicelovens § 66. Spørgsmålet om, på hvilken institution barnet konkret skal anbringes, vil bero på en konkret vurdering af udlændingens behov for hjælp.

Ordningen foreslås ikke at omfatte børn og unge i asylsøgende familier, der opholder sig her i landet sammen med deres forældre, og som har ulovligt ophold.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

6. Bortfald af voksenundervisning og aktivering på modtagecentre

6.1. Gældende ret

6.1.1. Indledende fase og modtagecentre

En udlænding, der indgiver ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl), vil indledningsvist blive indkvarteret på et såkaldt modtagecenter og som udgangspunkt være indkvarteret der i den periode, hvor den pågældende befinder sig i den indledende fase (Fase 1) af asylprocessen.

Et modtagecenter er et indkvarteringssted, der primært anvendes til indkvartering af nyankomne asylansøgere. Nyankomne asylansøgere indkvarteres som udgangspunkt på et modtagecenter, indtil de helt indledende sagsskridt i forbindelse med blandt andet registreringen af den pågældende er foretaget. Som altovervejende udgangspunkt flyttes asylansøgeren fra modtagecenter til opholdscenter inden for kort tid efter indgivelse af en ansøgning om asyl. Asylansøgere opholder sig således typisk alene for en kort periode på et modtagecenter.

En asylansøger befinder sig i den indledende fase (Fase 1), indtil det er besluttet at tage den pågældendes asylansøgning under behandling her i landet og i den forbindelse at registrere vedkommende som asylansøger i Danmark (Fase 2), jf. udlændingelovens § 48 e, stk. 2.

I den indledende fase (Fase 1) undersøges det bl.a., om der er grundlag for efter Dublinforordningens regler om fastsættelse af, hvilket EU-land der er ansvarligt for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet i et EU-land, at søge asylansøgeren overført eller tilbageført til et andet EU-land. I den indledende fase (Fase 1) er det således endnu ikke besluttet, om den pågældendes asylansøgning skal behandles her i landet, eller om asylansøgeren skal søges overført eller tilbageført til et andet EU-land efter Dublinforordningens regler.

Hvis en udlænding fortsat er indkvarteret på et modtagecenter, når den pågældende af Udlændingestyrelsen registreres som asylansøger i Danmark (Fase 2), vil vedkommende som udgangspunkt blive overflyttet til et såkaldt opholdscenter. Formålet med opholdscentre er at indkvartere asylansøgere under asylsagens behandling, og indtil den pågældende meddeles opholdstilladelse og visiteres til en kommune eller meddeles endeligt afslag på asyl og udrejser, udsendes eller overføres til et udrejsecenter.

I den periode, hvor en asylansøger opholder sig her i landet, inden ansøgeren enten meddeles opholdstilladelse eller udrejser, har asylansøgeren ret og pligt til at deltage i forskellige undervisnings- og aktiveringstilbud.

Ud over udlændingelovens bestemmelser om aktivering og undervisning af asylansøgere er området reguleret ved bekendtgørelse nr. 497 af 3. maj 2010 om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl. som ændret ved bekendtgørelse nr. 438 af 1. maj 2013 om ændring af bekendtgørelse om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl.

6.1.2. Pligt til at indgå kontrakt om undervisning og aktivering

Når en asylansøger over 18 år er blevet indkvarteret på et asylcenter, indgår asylansøgeren og indkvarteringsoperatøren en kontrakt, jf. udlændingelovens § 42 c, stk. 1. Kontrakten skal indgås senest en uge efter den pågældendes indgivelse af ansøgning om asyl, jf. udlændingelovens § 42 c, stk. 2.

Kontrakten fastsætter omfang og indhold af de nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvar-

teringsstedet, som asylansøgeren har pligt til at medvirke til udførelsen af, det asylansøgerkursus, som vedkommende skal deltage i, samt den undervisning og aktivering, som det er aftalt eller fastsat af indkvarteringsoperatøren, at den pågældende skal deltage i, jf. udlændingelovens § 42 c, stk. 3, nr. 1-4. Der henvises til pkt. 6.1.3-6.1.5 nedenfor.

6.1.3. Nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstederne

Det følger af udlændingelovens § 42 d, stk. 1, at asylansøgere, der er indkvarteret på et asylcenter, har pligt til at medvirke til udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet. Denne pligt omfatter deltagelse i de daglige, nødvendige opgaver på asylcenteret, herunder rengøring på eget værelse, i fællesrum, i køkkener og på badeværelser.

6.1.4. Aktivering

Aktivering af asylansøgere tilrettelægges både internt i centerregi og eksternt.

Asylansøgere over 17 år, der er indkvarteret på et asylcenter, kan deltage i aktivering i form af andre opgaver end dem, der er omfattet af udlændingelovens § 42 d, stk. 1, jf. § 42 e, stk. 1. Det betyder i praksis, at denne gruppe af asylansøgere kan hjælpe med at udføre andre opgaver på centeret end de daglige, nødvendige opgaver – såkaldt intern aktivering. Det kan dreje sig om f.eks. mindre vedligeholdelsesopgaver samt renholdelse af udenomsarealer.

Herudover kan asylansøgere over 17 år, der er blevet registreret som asylansøgere (Fase 2), og afviste asylansøgere, der medvirker til deres udrejse, deltage i aktivering i en intern produktionsvirksomhed i tilknytning til asylcenteret, i særligt tilrettelagt praktik uden for centeret af kortere varighed eller ulønnet humanitært eller andet frivilligt arbejde, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 2. Den interne produktionsvirksomhed på et asylcenter kan eksempelvis være et sy- eller cykelværksted.

Endelig kan asylansøgere deltage i særskilt tilrettelagt aktivering, hvis ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 3. Ganske særlige grunde kan f.eks. være alvorlig sygdom, psykiske lidelser eller høj alder.

Indkvarteringsoperatøren bestemmer, om en asylansøger skal deltage i aktivering som nævnt i udlændingelovens § 42 e, stk. 1-3, jf. § 42 e, stk. 4.

6.1.5. Voksenundervisning

Asylansøgere over 18 år, der befinder sig i den indledende fase (Fase 1), skal, medmindre særlige grunde taler derimod, deltage i et asylansøgerkursus, der skal give udlændingen et helt indledende kendskab til dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold samt arbejdsmarkeds- uddannelses- og boligforhold, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 1. Asylansøgerkurset forudsættes påbegyndt, mens den pågældende befinder sig på et modtagecenter. Hvis asylansøgeren forinden asylansøgerkursets gennemførelse overføres til et opholdscenter, skal asylansøgerkurset fortsættes og afsluttes på opholdscenteret.

Asylansøgere over 18 år, der befinder sig i den indledende fase (Fase 1), og som har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om asyl, samt asylansøgere over 18 år, der er blevet registreret som asylansøgere (Fase 2), skal, medmindre særlige grunde taler derimod, deltage i undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 1. pkt. Undervisningen kan ud over engelskundervisning indeholde modersmålsundervisning samt undervisning i fag, der dels giver asylansøgeren færdigheder, som kan gavne integrationen her i landet, hvis de pågældende meddeles opholdstilladelse her i landet, dels forbereder asylansøgerne på en tilværelse i hjemlandet, hvis de pågældende får afslag på asyl.

Asylansøgere, der er blevet registreret som asylansøgere (Fase 2), kan endvidere deltage i danskundervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 2. pkt.

Herudover kan asylansøgere over 18 år, der er blevet registreret som asylansøgere (Fase 2), deltage i undervisning i andre fag, i det omfang en indkvarteringsoperatør tilbyder sådan undervisning, jf. § 42 f, stk. 3. I praksis kan der eksempelvis være tale om fremmedsprog, tekniske fag og it-fag.

Endelig kan asylansøgere over 18 år deltage i særskilt tilrettelagt undervisning, hvis ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 4. Ganske særlige grunde kan f.eks. være alvorlig sygdom, psykiske lidelser eller høj alder.

Indkvarteringsoperatøren bestemmer, om en asylansøger skal deltage i undervisning som nævnt bl.a. i udlændingelovens § 42 f, stk. 1-4, jf. § 42 f, stk. 7.

6.1.6. Kontante ydelser

En asylansøger, der opholder sig her i landet, får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1, jf. stk. 3.

En asylansøger får blandt andet udbetalt en grundydelse, medmindre den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 1, 1. pkt.

En asylansøger over 18 år, som har overholdt sin kontrakt (der henvises til pkt. 6.1.2 ovenfor), får endvidere udbetalt en tillægsydelse, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 8. Tillægsydelsen udgør pr. dag 29,36 kr. for registrerede asylansøgere (Fase 2). Befinder asylansøgeren sig i den indledende fase (Fase 1), udgør tillægsydelsen pr. dag 8,39 kr., jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 10.

Det er indkvarteringsoperatøren, der udbetaler kontante ydelser til asylansøgere.

Det følger af udlændingelovens § 42 b, stk. 11, at indkvarteringsoperatøren, medmindre særlige grunde taler derimod, skal beslutte, at tillægsydelsen ikke skal udbetales, hvis asylansøgeren ikke har overholdt sin kontrakt. Har en asylansøger ikke overholdt sin kontrakt en eller flere dage i den periode, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, udbetales der, medmindre særlige grunde taler derimod, ikke tillægsydelse for det antal dage, hvor asylansøgeren ikke har overholdt sin kontrakt. Har en asylansøger overholdt sin kontrakt i mindre end halvdelen af den periode, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, udbetales tillægsydelsen ikke, medmindre særlige grunde taler derimod.

6.2. Ministeriets overvejelser

Det er vigtigt, at asylansøgere bruger ventetiden i den periode, hvor deres asylansøgning er under behandling, fornuftigt og konstruktivt. På den måde skabes de bedste forudsætninger for en vellykket integrationsproces for de asylansøgere, der meddeles opholdstilladelse i Danmark, ligesom forudsætningerne for en ordentlig tilbagevenden til hjemlandet for de asylansøgere, der meddeles afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, forbedres.

Aktivering og undervisning på asylcentrene udgør væsentlige elementer i denne proces, således at asylansøgerne i videst muligt omfang kan bibeholde en hverdag.

Ministeriet finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt, at voksne asylansøgere, der er indkvarteret på et modtagecenter, tilbydes undervisning og aktivering, når det tages i betragtning, at modtagecentrene primært anvendes til indkvartering af nyankomne asylansøgere, hvor Udlændingestyrelsen endnu ikke har besluttet at tage de pågældendes asylansøgning under behandling her i landet.

Asylansøgere opholder sig typisk kun i kort tid på et modtagecenter. Hvis undervisning og aktivering fremover ikke tilbydes på modtagecentrene, vil den periode, hvor en voksen asylansøger ikke modtager undervisning og aktivering, alene være kortvarig, og det vil efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke have stor praktisk betydning for asylansøgerens hverdag.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den undervisning og aktivering, der tilbydes på modtagecentrene, henset til den typiske korte opholdstid i modtagesystemet, alene i meget begrænset omfang skaber bedre forudsætninger for en efterfølgende vellykket integrationsproces, såfremt asylansøgeren meddeles opholdstilladelse i Danmark.

Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at tilbud om undervisning og aktivering på modtagecentrene kan indebære et betydeligt spild af ressourcer, hvorfor ministeriet finder, at der fremover som udgangspunkt ikke bør være tilbud om undervisning og aktivering for voksne asylansøgere på modtagecentrene.

Ministeriet finder dog, at den viden, en udlænding modtager på asylansøgerkurset, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 1, giver udlændingen et helt grundlæggende og indledende kendskab til Danmark og danske forhold, og at denne undervisning fortsat er relevant for alle udlændinge – herunder udlændinge, der er indkvarteret på modtagecentre, og hvor det endnu er uafklaret, om den pågældendes asylansøgning vil blive taget under behandling her i landet.

Ministeriet finder endvidere, at asylansøgere, herunder asylansøgere, der er indkvarteret på et modtagecenter, fortsat skal have pligt til at medvirke til udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, f.eks. rengøring på eget værelse eller deltagelse i udvendig og indvendig oprydning og rengøring af fællesarealer, jf. udlændingelovens § 42 d. Det er både ret og rimeligt, at asylansøgere bidrager til udførelsen af de nødvendige opgaver i forbindelse med driften af asylcenteret, ligesom det bidrager til, at asylansøgeren kan fastholde en hverdag med dagligdags gøremål.

For så vidt angår den gruppe af asylansøgere, der, hvis ganske særlige grunde taler derfor, kan deltage i særskilt tilrettelagt undervisning og aktivering, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 3, og § 42 f, stk. 4, og som er indkvarteret på et modtagecenter, er det efter ministeriets opfattelse ej heller hensigtsmæssigt, at der tilbydes undervisning og aktivering i samme omfang som på et opholdscenter.

Det bemærkes i den forbindelse, at et særskilt tilrettelagt undervisnings- og aktiveringsforløb forudsætter, at den pågældende asylansøgers muligheder og forudsætninger for at deltage i undervisning og aktivering er afdækket og derfor som udgangspunkt bør foregå i regi af et opholdscenter, hvor asylansøgeren er indkvarteret over en længere periode.

Som det er anført ovenfor, opholder asylansøgere sig typisk kun på et modtagecenter i kort tid. Der vil imidlertid kunne forekomme enkelte situationer, hvor en asylansøger er indkvarteret på et modtagecenter i en længere periode. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis asylansøgeren er startet i et behandlingsforløb på det lokale sygehus, og det på den baggrund ikke vil være hensigtsmæssigt at flytte den pågældende til et center, der ikke ligger i nær tilknytning til sygehuset. Det kan endvidere være tilfældet i situationer, hvor der er en ophobning af asylansøgere på opholdscentrene, og der derfor ikke er ledige pladser, herunder f.eks. fordi en asylansøger afventer plads på et opholdscenter med særlige tilbud.

Det er ministeriets opfattelse, at der for denne gruppe af asylansøgere – hvis der fremover ikke tilbydes undervisning og aktivering i samme omfang som på et opholdscenter – kan være en risiko for, at den senere aktiverings- og integrationsindsats kan vanskeliggøres, hvis asylansøgeren fastholdes i en passiv tilværelse i en længere periode. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at der for de asylansøgere, der opholder sig på et modtagecenter i en længere periode, bør fastholdes tilbud om undervisning og aktivering.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen fremadrettet vil begrænse opholdstiden på modtagecentrene yderligere, således at indkvarterede i praksis som udgangspunkt flyttes til et opholdscenter senest en måned efter ankomsten til Danmark. En sådan flytning vil blive iværksat, uanset om der er taget stilling til, om asylansøgeren skal søges overført eller tilbageført til et andet EU-land efter Dublinforordningens regler.

Det er ministeriets opfattelse, at det fortsat for asylansøgere, der er indkvarteret på et modtagecenter, skal være muligt at oppebære tillægsydelse som en motivationsskabende belønningsmekanisme, jf. udlændingelovens § 42 b.

Asylansøgere, der er indkvarteret på et modtagecenter, skal medvirke til udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af modtagecenteret, ligesom de pågældende har pligt til deltage i asylansøgerkursus om bl.a. danske kultur- og samfundsforhold. Såfremt asylansøgeren ikke deltager heri, vil asylansøgeren som udgangspunkt ikke få udbetalt tillægsydelse. Ved at fastholde muligheden for, at asylansøgere, der er indkvarteret på et modtagecenter, kan oppebære tillægsydelse, bevares samtidig muligheden for at anvende tillægsydelsen som incitament for den pågældendes deltagelse i de nævnte pligter.

6.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås med lovforslaget, at voksne udlændinge, der er indkvarteret på et modtagecenter, for fremtiden som udgangspunkt ikke skal tilbydes undervisning og aktivering.

Det foreslås således med lovforslaget, at udlændingelovens § 42 e, stk. 1-4, om aktivering af asylansøgere, der er indkvarteret på et asylcenter, som udgangspunkt ikke skal gælde for udlændinge over 18 år, der er indkvarteret på et modtagecenter.

Det betyder, at udlændinge over 18 år, der er indkvarteret på et modtagecenter, efter forslaget ikke deltager i opgaver i forbindelse med driften af modtagecenteret, f.eks. mindre vedligeholdelsesopgaver, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 1, ligesom indkvarteringsoperatøren ikke kan bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 4.

Det betyder endvidere, at udlændinge over 18 år, der er blevet registreret som asylansøgere (Fase 2), og afviste asylansøgere, der medvirker til deres udrejse, efter forslaget ikke kan deltage i aktivering i en intern produktionsvirksomhed i tilknytning til centeret, i særligt tilrettelagt praktik uden for centeret af kortere varighed eller ulønnet humanitært eller andet frivilligt arbejde, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 2, så længe de pågældende er indkvarteret på et modtagecenter. Indkvarteringsoperatøren vil efter forslaget ej heller kunne bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 4.

Det foreslås endvidere med lovforslaget, at udlændingelovens § 42 f, stk. 2-4 og 7, om undervisning af asylansøgere, der er indkvarteret på et asylcenter, som udgangspunkt ikke skal gælde for udlændinge over 18 år, der er indkvarteret på et modtagecenter.

Det betyder, at en udlænding over 18 år, der er blevet registreret som asylansøger (Fase 2), og som er indkvarteret på et modtagecenter, efter forslaget ikke skal deltage i undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning, f.eks. modermålsundervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 1. pkt. Indkvarteringsoperatøren vil efter forslaget ej heller kunne bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 7.

For så vidt angår en udlænding over 18 år, der påberåber sig at være omfattet af udlændingelovens § 7, som befinder sig i den indledende fase (Fase 1), som har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet fra den pågældendes indgivelse af ansøgning om asyl, og som er indkvarteret på et modtagecenter, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 1. pkt., henvises til det nedenfor anførte.

Forslaget indebærer endvidere, at en udlænding over 18 år, der er blevet registreret som asylansøger (Fase 2), og som er indkvarteret på et modtagecenter, efter forslaget ikke kan deltage i danskundervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 2. pkt., samt i undervisning i andre fag, f.eks. tekniske fag og it-fag, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 3, ligesom indkvarteringsoperatøren ikke kan bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 7.

Det bemærkes, at der med lovforslaget ikke foretages ændringer i udlændinges pligt til at medvirke til udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, jf. udlændingelovens § 42 d, ligesom der med lovforslaget ikke foretages ændringer i udlændinges pligt til at deltage i asylansøgerkurset, der skal give udlændingen et helt indledende kendskab til dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 1.

Det foreslås samtidig med lovforslaget, at udlændingelovens § 42 e, stk. 1-4, samt udlændingelovens § 42 f, stk. 2-4 og 7, dog skal finde anvendelse for udlændinge, der har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7.

Herved sikres det, at der for de udlændinge, der er indkvarteret på et modtagecenter, og som efter forslaget fremover ikke skal tilbydes undervisning og aktivering, er taget behørigt hensyn til den gruppe af udlændige, der i enkelte situationer vil være indkvarteret på et modtagecenter i en længere periode, og hvor det derfor af hensyn til den pågældendes velbefindende samt efterfølgende integration i det danske samfund er vigtigt, at vedkommende tilbydes undervisning og aktivering i hverdagen.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke regulerer spørgsmålet om, hvor den pågældende undervisning og aktivering af denne gruppe af asylansøgere skal foregå. Et tilbud om undervisning og aktivering vil således efter forslaget f.eks. kunne foregå på et nærliggende center, der sædvanligvis tilbyder aktivering og undervisning for centerets beboere.

7. Undervisning i overgangsfasen

7.1. Gældende ret

Som det fremgår af lovforslagets pkt. 6.1.2, indgår en asylansøger over 18 år, der er indkvarteret på et asylcenter, en kontrakt med indkvarteringsoperatøren, jf. udlændingelovens § 42 c, stk. 1.

Kontrakten fastsætter omfang og indhold af de nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, som asylansøgeren har pligt til at medvirke til udførelsen af, det asylansøgerkursus, som vedkommende skal deltage i, samt den undervisning og aktivering, som det er aftalt eller fastsat af indkvarteringsoperatøren, at den pågældende skal deltage i, jf. udlændingelovens § 42 c, stk. 3, nr. 1-4.

Kontrakten er opdelt i generelle bestemmelser og specifikke bestemmelser, der vedrører henholdsvis asylansøgere i den indledende fase (fase 1), registrerede asylansøgere (fase 2), afviste asylansøgere og andre udlændinge.

Kontrakten regulerer derimod ikke særskilt den periode, der går fra det tidspunkt, hvor asylansøgeren er blevet meddelt opholdstilladelse, til det tidspunkt, hvor asylansøgeren boligplaceres i kommunen (overgangsfasen) og dermed den undervisning, der foregår i denne periode.

7.2. Ministeriets overvejelser

Det indgik i aftalen af 18. marts 2016 mellem regeringen og KL om 'Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge', at timetallet for undervisning af alle udlændinge i overgangsfasen standardiseres, således at den enkelte i gennemsnit modtager undervisning 25 timer ugentligt.

Endvidere indgår det i aftalen, at der med udgangspunkt i god praksis i kommuner og på asylcentre udarbejdes en fælles standardpakke for information og undervisning, som skal tilbydes alle nye flygtninge i overgangsfasen – herunder intensiv danskundervisning. Formålet er i endnu højere grad at anvende overgangsfasen til at forberede udlændinges ankomst og integrationsproces i kommunen.

7.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at den kontrakt, der i dag indgås mellem indkvarteringsoperatøren og asylansøgere, udvides til også specifikt at omfatte overgangsfasen og den undervisning, der foregår heri, og som vil blive fastlagt til gennemsnitligt 25 timer ugentligt.

Det betyder, at forpligtelsen for den enkelte udlænding til også at følge undervisningen i dansk sprog og danske kultur og samfundsforhold i overgangsfasen efter forslaget tydeliggøres, samt at der vil være hjemmel til at sanktionere manglende deltagelse i undervisningen på samme måde, som manglende deltagelse i undervisning i asylfasen kan sanktioneres.

8. Forholdet til lov om behandling af personoplysninger

Lov om behandling af personoplysninger, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer (herefter persondataloven) indeholder i § 6, stk. 1, de generelle betingelser for, hvornår behandling, herunder videregivelse af ikke-følsomme personoplysninger, må finde sted. Af bestemmelsen følger, at behandling af personoplysninger kun må finde sted, hvis en af de i nr. 1-7 angivne betingelser er opfyldt, herunder at den registrerede har givet sit samtykke til behandlingen, at behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller at behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt.

Videregivelse og anden behandling af følsomme personoplysninger er reguleret i persondatalovens §§ 7 og 8. Følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om helbredsforhold, f.eks. oplysninger om en fysisk persons tidligere, nuværende eller fremtidige fysiske eller psykiske tilstand samt oplysninger om medicinforbrug, må efter § 7, stk. 1, i persondataloven som udgangspunkt ikke behandles. Forbuddet i stk. 1 gælder dog efter stk. 2 f.eks. ikke, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til en sådan behandling, hvis behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden persons vitale interesser i tilfælde, hvor den pågældende ikke fysisk eller juridisk er i stand til at give sit samtykke, eller hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. stk. 2. Det kan bl.a. være tilfældet med hensynet til offentlige myndigheders behandling af oplysninger som led i myndighedsudøvelse.

Efter persondatalovens § 8, stk. 2, må oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end dem, der er nævnt i persondatalovens § 7, stk. 1, som udgangspunkt ikke videregives. Videregivelse kan dog bl.a. finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen (nr. 1), hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den oplysningen angår (nr. 2), eller hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe (nr. 3). Efter persondatalovens § 8, stk. 3, må forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område, kun videregive oplysninger omfattet af § 8, stk. 1, og § 7, stk. 1, hvis betingelserne i § 8, stk. 2, nr. 1 eller 2, er opfyldt, eller hvis videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling eller nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- eller kontrolopgaver.

Alle ovennævnte betingelser forudsættes overholdt i hvert enkelt tilfælde, hvor der behandles personoplysninger.

Endelig skal behandlingen af oplysninger ske i overensstemmelse med de grundlæggende betingelser i lovens § 5. Dette indebærer bl.a., at al behandling af personoplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at en senere behandling af oplysningerne ikke er uforenelig med det oprindelige formål, hvortil oplysningerne er indsamlet. For alle behandlinger af oplysninger er det desuden en forudsætning for behandlingens lovlighed, at de oplysninger, der behandles, er relevante og tilstrækkelige, og ikke omfatter mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles. Behandlingen af personoplysninger inden for lovforslaget vil blive tilrettelagt i overensstemmelse med persondatalovens § 5.

Som en konsekvens af forslagets § 62 j vil der ske videregivelse af oplysninger fra indkvarteringssteder til Udlændingestyrelsen i form af indberetning af registrerede magtanvendelser, jf. §§ 62 f-62 i foretaget på indkvarteringsstedet. De oplysninger, der efter de foreslåede bestemmelser vil kunne videregives fra det enkelte indkvarteringssted, kan vedrøre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer, som bor på indkvarteringsstedet. Hvis dette er tilfældet, vil behandlingen af sådanne oplysninger i forbindelse med indkvarteringsstedets videregivelse skulle ske i overensstemmelse med persondatalovens §§ 7 og 8.

Det er Udlængestyrelsen og indkvarteringsstedet, som har adgang til at behandle disse oplysninger, jf. persondatalovens § 8, stk. 1. Tilsvarende vil gælde en kommunalbestyrelse, der varetager opgaverne på Udlændingestyrelsens vegne.

I det omfang videregivelsen af oplysninger indeholder oplysninger om den uledsagede mindreårige udlændings rent private forhold, er videregivelsen omfattet af videregivelsesreglerne i persondatalovens § 8, stk. 3, og videregivelse kan alene ske såfremt oplysningerne er nødvendige for, at de omhandlende myndigheder kan udøve deres respektive tilsyn og kontrol med indkvarteringsstedet og de uledsagede mindreårige udlændinge.

Som en konsekvens af de foreslåede regler om anbringelse, jf. det foreslåede kapitel 9 b, vil der ske videregivelse af oplysninger fra indkvarteringsstedet til Udlændingestyrelsen, børn og unge-udvalget, kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger og Ankestyrelsen samt anbringelsesstedet, anbringelsesstedets beliggenhedskommune og socialtilsynet. De oplysninger, der efter de foreslåede bestemmelser vil kunne videregives fra det enkelte indkvarteringssted, kan vedrøre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer, som bor på indkvarteringsstedet. Hvis dette er tilfældet, vil behandlingen af sådanne oplysninger i forbindelse med indkvarteringsstedets videregivelse skulle ske i overensstemmelse med persondatalovens §§ 7 og 8. Det er Udlændingestyrelsen, børn og unge-udvalget, kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor anbringelsesstedet ligger, Ankestyrelsen og socialtilsynet, som har adgang til at behandle disse oplysninger, jf. persondatalovens § 8, stk. 1.

9. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Det følger af artikel 3, stk. 1, i FN's konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (Børnekonventionen), at barnets tarv skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer.

Det følger desuden af Børnekonventionens artikel 26, stk. 1, at deltagerstaterne skal anerkende ethvert barns ret til at nyde godt af social sikkerhed, herunder social forsikring, og skal tage de nødvendige forholdsregler for at opnå uindskrænket opnåelse af denne ret i overensstemmelse med national ret.

Det følger derudover af Børnekonventionens artikel 27, stk. 1, at deltagerstaterne anerkender ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, kan uledsagede udlændinge under 18 år og udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7 og 8. pkt., få frataget eller nedsat deres kontante ydelser, hvis de pågældende udlændinge ikke overholder en række forpligtelser.

Efter den foreslåede bestemmelse til § 62 b, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, kan uledsagede udlændinge under 18 år, som er indkvarteret på børnecentre, endvidere få nedsat eller frataget deres tillægsydelse, jf. § 42 b, stk. 9, hvis de groft eller gentagende gange overtræder regler i børnecentrets husorden.

De foreslåede bestemmelser har til formål at sikre ro og orden på asylcentrene – herunder børnecentre – og sikre, at Danmark er et trygt og sikkert land at leve i.

Begge ordninger har et opdragende formål. Det gøres således bl.a. klart over for udlændingen, at f.eks. voldelig adfærd, hærværk eller indtagelse af euforiserende stoffer ikke accepteres, og at udlændingen skal følge sin skolegang. Ordningen med skærpelse af økonomiske ydelser har endvidere til formål at motivere udlændingen til at overholde sine forpligtelser, herunder medvirke til asylsagens oplysning.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriet opfattelse, at bestemmelserne forfølger et sagligt og nødvendigt formål.

De foreslåede ordninger må endvidere som udgangspunkt anses for at udgøre proportionale indgreb.

Fælles for begge ordninger gælder således, at der alene skal træffes afgørelse om nedsættelse eller bortfald af kontante ydelser, så længe den uønskede adfærd består. En afgørelse om, at en udlænding skal nedsættes eller fratages sine kontante ydelser, vil således skulle ændres, så snart udlændingen på ny overholder forpligtelserne. Udlændingestyrelsen skal i øvrigt løbende vurdere, om en afgørelse om nedsættelse eller ophør af kontante ydelser er proportional og egnet til at opnå det ønskede mål.

Der vil således som udgangspunkt være tale om, at udlændingen vil få nedsat sine kontante ydelser eller ikke få udbetalt sine kontante ydelser i en begrænset periode.

Adgangen til at fratage udlændingens kontante ydelser er endvidere ikke absolut, idet der skal gøres undtagelse herfra, hvis eksempelvis hensynet til barnets tarv tilsiger det.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund ikke, at den foreslåede ordning rejser spørgsmål i forhold til FN's Børnekonvention.

Grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter EMRK) indeholder en række frihedsrettigheder, der sætter grænser for, hvilke indgreb staten kan foretage i borgernes frihed. I relation til de foreslåede regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for uledsagede mindreårige udlændinge er de i praksis mest relevante bestemmelser grundlovens § 71 om frihedsberøvelse og § 72 om boligens ukrænkelighed. De i praksis mest relevante bestemmelser i EMRK er artikel 3 om forbud mod tortur og anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, artikel 5 om frihedsberøvelse, artikel 8 om retten til privat- og familieliv og artikel 2 i den 4. tillægsprotokol til konventionen om retten til bevægelsesfrihed.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den del af lovforslaget, som vedrører indførelsen af økonomiske sanktioner, skønnes at medføre begræn-

sede merudgifter. Merudgifterne kan henføres til sagsbehandling i forbindelse med indkvarteringsoperatørernes afgørelser og Udlændingestyrelsens klagesagsbehandling i sager om træk i tillægsydelser og kontante ydelser. Merudgifterne vil blive afholdt inden for de nuværende bevillingsmæssige rammer.

Merudgifter forbundet med den del af lovforslaget, der vedrører tvangsanbringelse af uledsagede mindreårige asylansøgere i delvis lukket eller sikret institutioner, finansieres inden for de på finansloven for 2017 afsatte bevillingsmæssige rammer til formålet.

Lovforslaget forventes endvidere at medføre øget klagesagsbehandling på børne- og ungeområdet i forbindelse med tvangsmæssige anbringelser. Det forventes at medføre meget begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser for Ankestyrelsen, som afholdes inden for de nuværende bevillingsmæssige rammer.

Den del af lovforslaget, som vedrører tilsyn med uledsagede mindreårige asylansøgere i indkvarteringssystemet, vil være forbundet med økonomiske og administrative konsekvenser. Konsekvenserne vil afhænge af den konkrete tilrettelæggelse af det fremtidige tilsyn. Tilsynskonceptet er under udarbejdelse, hvorfor de økonomiske og administrative konsekvenser endnu ikke kan opgøres. Merudgifterne forbundet med tilsynets udførelse og Udlændingestyrelsens opgaver i den forbindelse vil blive afholdt på henholdsvis § 14.32.01. Drift og tilpasning af indkvarteringssystemet og § 14.31.01. Udlændingestyrelsen og vil i udgangspunktet blive afholdt inden for de nuværende bevillingsmæssige rammer.

Mindreudgifter forbundet med den del af lovforslaget, som omhandler, at voksne udlændinge på modtagecentre ikke tilbydes undervisning og aktivering, er indarbejdet på finansloven for 2017.

11. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

12. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder både positive og negative konsekvenser for retssikkerheden for de uledsagede mindreårige udlændinge.

Lovforslaget indeholder således som negativ konsekvens for retssikkerheden en adgang til undersøgelse af en uledsagede mindreårige udlændings person og opholdsrum uden retskendelse.

På den anden side styrkes de uledsagede mindreårige udlændinges retssikkerhed ved, at der med lovforslaget indføres klare regler for udøvelse af magt over for uledsagede mindreårige udlændinge. Der indføres endvidere klare regler for anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, og der indføres klare regler om klageadgang, dermed styrkes de uledsagede mindreårige udlændings retssikkerhed.

13. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

14. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

15. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til §§ 1, 2, 4 og 5 har i perioden fra den 9. februar til den 9. marts 2017 været sendt i høring.

Et udkast til § 3 har i perioden fra den 24. april til den 1. maj 2017 været sendt i høring.

Udkastene har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesti Nu, Amnesty International, Ankestyrelsen, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børnehjælpsdagen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børne- og kulturchefforeningen, Børn og Familier, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Danmarks Biblioteksforening, Danmarks lærerforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Medier, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Danske Præsteforening, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Etiske Råd, Det Kriminalpræventive Råd, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DUKH, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Fabu, Fagligt Fælles Forbund (3F), Fagligt selskab for sundhedsplejersker, Finansrådet, Finanstilsynet, Flygtningenævnet, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af fængsels- og arresthuspræster, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af statsforvaltningsjurister, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Foreningen for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, ForældreLANDSforeningen (FBU), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden) Færøernes Landsstyre, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK Danmark, HK/kommunal, HK Landsklubben for Danmarks Domstole, HK Landsklubben for Kriminalforsorgen, HK Landsklubben for Politiet, Holbæk Kommune (Social-tilsyn Øst), Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KFUMs Sociale Arbejde, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Kristelig fagbevægelse, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen af kvindekrisecentre – LOKK, Landsforeningen Adoption og Samfund, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen KRIM, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Livsværk, LOS, Lægeforeningen, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Offerrådgivningerne i Danmark, PRO-Vest, Plejefamiliernes Landsforening, Politidirektørforeningen, Politiets Efterretningstjeneste, Politiforbundet i Danmark, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, RCT – Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Samtlige byretter, SAVN, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialstyrelsen, SOS mod Racisme, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Sø- og Handelsretten, TABUKA, Tilsynet med Efterretningstjenesterne, Ungdommens Røde Kors, Ungdommens Vel, Ungdomsringen, UNHCR Regional Representation for Northern Europe, UNICEF Danmark, Ægteskab uden grænser, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

16. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vil medføre mindreudgifter som følge af, at voksne udlændinge på modtagecentre ikke tilbydes undervisning og aktive-	Merudgifter ved indførelsen af økonomiske sanktioner vil blive afholdt inden for de nuværende bevillingsmæssige rammer.

	ring. Mindreudgifterne er indarbejdet på finansloven for 2017.	Merudgifter til tvangsanbringelse af uledsagede mindreårige asylansøgere finansieres inden for de på finansloven for 2017 afsatte bevillingsmæssige rammer til formålet. De begrænsede merudgifter til øget klagesagsbehandling i Ankestyrelsen afholdes inden for Ankestyrelsens nuværende bevillingsmæssige rammer. Merudgifterne vedrørende tilsyn vil i udgangspunktet blive afholdt inden for de nuværende bevillingsmæssige rammer på § 14.32.01. Drift og tilpasning af indkvarteringssystemet og § 14.31.01. Udlændingestyrelsen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Indførelsen af økonomiske sanktioner vil i begrænset omfang medføre sagsbehandling hos indkvarteringsoperatørerne og klagesagsbehandling hos Udlændingestyrelsen. Tvangsanbringelser forventes at øge klagesagsbehandling i Ankestyrelsen i begrænset omfang. Tilsyn med uledsagede mindreårige asylansøgere i indkvarteringssystemet vil medføre øget administration for Udlændingestyrelsen og på indkvarteringsområdet.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Indførelse af klare regler for udøvelse af magt over for uledsagede mindreårige udlændinge og indførelse af klare regler for anbringel-	Indførelse af adgang til at foretage undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person og opholdsrum uden retskendelse vil

	se af uledsagede mindreårige udlændinge vil medføre positive administrative konsekvenser for den pågældende.	medføre negative administrative konsekvenser for den pågældende.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 42 b, stk. 9, får en uledsaget udlænding under 18 år eller en udlænding under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. stk. 3, 7. og 8. pkt., og som får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen efter § 42 a, stk. 1 eller 2, udbetalt en tillægsydelse, jf. dog stk. 12.

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 11 og 12, er der i dag hjemmel til at fratage tillægsydelsen efter § 42 b, stk. 9, i en række nærmere tilfælde.

Som en konsekvens af, at det foreslås at indsætte et nyt stk. 14 i udlændingelovens § 42 a, jf. den foreslåede § 1, nr. 2, foreslås det at slette henvisningen til § 42 b, stk. 9 i § 42 a, stk. 11 og 12.

Fratagelse af økonomiske ydelser i forhold til uledsagede mindreårige udlændinge og mindreårige udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7. og 8. pkt., vil herefter fremover være reguleret af den foreslåede bestemmelse i stk. 14 i stedet for i stk. 11 og 12.

Der foretages herudover ikke ændringer i § 42 a, stk. 11 og 12.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af § 42 a, stk. 11, at Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en udlænding ikke får udbetalt kontante ydelser, jf. § 42 b, stk. 1, 3, 8 og 9, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, eller at udlændingen alene får udbetalt grundydelse, jf. § 42 b, stk. 1 og 2, forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3 og 7, og nedsat forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3, 6 og 7, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, uden en vederlagsfri bespisningsordning såfremt

1) udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en afhøring med Udlændingestyrelsen eller politiet, hvortil den pågældende er indkaldt,
2) udlændingen har udvist voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted,

3) udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. stk. 7, 3. pkt., eller stk. 8. 1. pkt.,
4) udlændingen ikke efterkommer politiets bestemmelse om en i § 34 nævnt foranstaltning,
5) udlændingen tilsidesætter et pålæg om at udføre nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, jf. § 42 d, stk. 2, 1. pkt., eller
6) udlændingen er efterlyst af politiet med henblik på forkyndelse, udrejsekontrol eller udsendelse.

Det følger af § 42 a, stk. 12, at Udlændingestyrelsen, medmindre særlige grunde taler derimod, skal bestemme, at en udlænding, der er omfattet af stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, ikke får udbetalt kontante ydelser, jf. § 42 b, stk. 1, 3, 8 og 9, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, eller at udlændingen alene får udbetalt grundydelse, jf. § 42 b, stk. 1 og 2, forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3 og 7, og nedsat forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3, 6 og 7, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, uden en vederlagsfri bespisningsordning, såfremt

1) udlændingen indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 og ikke medvirker til sagens oplysning, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., eller
2) politiet drager omsorg for udlændingens udrejse, og udlændingen ikke medvirker hertil, jf. § 40, stk. 5, 1. pkt.

De gældende bestemmelser i § 42 a, stk. 11 og 12, omfatter alle udlændinge, der er underlagt Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3. Bestemmelsen omfatter således også uledsagede udlændinge under 18 år og udlændinge under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7. og 8. pkt.

Ved en uledsaget udlænding under 18 år forstås en udlænding under 18 år, der indrejser her i landet uden ledsagelse af sine forældre eller andre myndige personer, der kan være trådt i forældrenes sted, jf. Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155), bemærkningerne til lovforslag nr. L 23 af 2. oktober 2002, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 396, og bemærkninger til lovforslag L 37 af 28. oktober 2010, jf. Folketingstidende 2010-2011, A, L 37 som fremsat, side 6.

Ved en udlænding under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, forstås en mindreårig asylansøger, der ikke bor sammen med en eller begge af sine forældre. Det vil sige, at den pågældende ikke er indkvarteret på samme indkvarteringssted som en eller begge af sine forældre, eller at det er åbenbart, at den pågældende ikke har fælles husholdning, med en eller begge af sine forældre. Herudover forstås mindreårige asylansøgere, der selv har forsørgelsespligt over for et mindreårigt barn, jf. Folketingstidende 2002-2003, tillæg A, side 3972.

Det fremgår af bemærkningerne til § 42 a, stk. 11 og 12, at Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering kan undlade at anvende ordningen, hvis anvendelsen heraf efter udlændingens personlige og familiemæssige forhold vil virke særligt belastende for udlændingen, f.eks. hvis udlændingen er alvorligt svækket som følge af en livstruende sygdom, eller hvis der er tale om en uledsaget mindreårig asylansøger, jf. Folketingstidende 2004-2005, 2. samling, tillæg A, side 1333.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke anvender bestemmelserne i § 42 a, stk. 11 og 12, over for udlændinge under 18 år, der opholder sig uledsaget her i landet, eller som ikke betragtes som hørende til en eller begge af sine forældres familie.

Det foreslås, at muligheden for at fratage eller nedsætte økonomiske ydelser i forhold til uledsagede

udlændinge under 18 år og mindreårige udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7. og 8. pkt., fremover reguleres i en særskilt bestemmelse.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes et nyt *stk. 14,* hvorefter udlændingelovens § 42 a, stk. 11, nr. 1-4 og 6, og stk. 12, finder tilsvarende anvendelse for udbetaling af kontante ydelser til en uledsaget udlænding under 18 år eller en mindreårig udlænding, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7 og 8. pkt. Det foreslås endvidere, at Udlændingestyrelsen efter omstændighederne kan bestemme, at den kontante ydelse alene skal nedsættes.

Forslaget indebærer, at Udlændingestyrelsen har mulighed for at bestemme, at en uledsaget udlænding under 18 år og udlændinge under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie ikke får udbetalt tillægsydelser eller at denne ydelse nedsættes, hvis udlændingen ikke overholder de forpligtelser, der er omfattet af § 42 a, stk. 11 og 12.

Det foreslås, at grundene til ophør eller nedsættelse af udbetaling af økonomiske ydelser i § 42 a, stk. 11, nr. 1-4 og 6, samt stk. 12 finder tilsvarende anvendelse.

Udlændingestyrelsen kan efter § 42 a, stk. 11, nr. 1, træffe bestemmelse om bortfald eller nedsættelse af ydelser, hvis udlændingen er indkaldt til en afhøring hos Udlændingestyrelsen eller politiet, som vedkommende udebliver fra. Det kan f.eks. være en afhøring af udlændingen med henblik på fastlæggelse af dennes asylmotiv. Det er en forudsætning, at der er tale om en afhøring, som skal afholdes som led i varetagelsen af opgaver efter udlændingeloven. En afhøring, der indkaldes af politiet f.eks. som led i politimæssig efterforskning, vil derimod ikke være omfattet af bestemmelsen.

Udlændingestyrelsen kan efter § 42 a, stk. 11, nr. 2, træffe bestemme om bortfald eller nedsættelse af ydelser, hvis udlændingen har udvist en voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet. Det er ingen betingelse, at der samtidig er indgivet anmeldelse om eller rejst sigtelse for strafbart forhold.

Derudover vil Udlændingestyrelsen efter § 42 a, stk. 11, nr. 3 og 4, kunne træffe bestemmelse om bortfald eller nedsættelse af ydelser, hvis udlændingen ikke overholder Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. stk. 7, 3. pkt. (flyttepåbud) eller ikke efterkommer politiets bestemmelse om en af de i § 34 nævnte foranstaltninger (f.eks. meldepligt).

Endelig vil Udlændingestyrelsen efter § 42 a, stk. 11, nr. 6, kunne træffe bestemmelse om bortfald eller nedsættelse af ydelser, hvis udlændingen er efterlyst af politiet med henblik på forkyndelse, udrejsekontrol eller udsendelse.

Efter *1. pkt.* i den foreslåede ordning skal Udlændingestyrelsen – medmindre særlige grunde taler derimod – bestemme at nedsætte eller ikke at udbetale kontante ydelser, hvis udlændingen har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 og ikke medvirker til sagens oplysning, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., eller hvis politiet drager omsorg for vedkommendes udrejse, og vedkommende ikke medvirker hertil, jf. § 40, stk. 5, 1. pkt., jf. § 42 a, stk. 12, nr. 1 og 2.

Udlændingestyrelsen skal således bl.a. bestemme, at asylansøgere m.fl., som indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl) og ikke medvirker til sagens oplysning, eller som ikke medvirker til at udrejse, alene vil kunne modtage kontante ydelser i forbindelse med dækning af udgifter til kost, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det forudsættes, at bestemmelsen administreres således, at Udlændingestyrelsen ved vurderingen af, om

en udlænding skal have frataget kontante ydelser, bl.a. lægger vægt på udlændingens alder. Udlændingestyrelsen kan således anlægge en mere lempelig vurdering i forhold til fratagelse eller nedsættelse af ydelser i forhold til, hvad der gælder for voksne asylansøgere. Det betyder, at Udlændingestyrelsen eksempelvis vil kunne undlade at bestemme, at de kontante ydelser skal nedsættes, hvis der er tale om et bagatelagtigt forhold eller forhold, som ikke kan tilskrives udlændingen.

Der har hidtil været praksis for, at Udlændingestyrelsen ikke anvender bestemmelsen i § 42 a, stk. 11 og 12, for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge eller mindreårige udlændinge, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie. Denne praksis ændres, således at det forhold, at der er tale om en uledsaget mindreårig udlænding eller en mindreårig udlænding, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie ikke længere i sig selv kan begrunde, at udlændingen ikke får frataget sine ydelser.

Udlændingestyrelsen vil ligeledes fortsat efter en konkret vurdering kunne undlade at fratage eller nedsætte de kontante ydelser, hvis der foreligger særlige omstændigheder, herunder hvis den pågældende udlænding har en funktionsnedsættelse eller det på grund af personlige eller familiemæssige forhold vil virke særligt belastende for den pågældende. Der kan således ikke ske nedsættelse eller ophør af udbetaling af kontante tillægsydelser, hvis det vil stride mod barnets tarv.

Efter *2. pkt.* i den foreslåede ordning, vil Udlændingestyrelsen efter omstændighederne kunne bestemme, at de kontante ydelser alene nedsættes. Det forudsættes i den forbindelse, at de kontante ydelser nedsættes til halvdelen. Bestemmelsen forudsættes administreret således, at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt alene nedsætter – og ikke fratager – de kontante ydelser.

Det forudsættes således, at en udlænding, der af Udlændingestyrelsen har fået nedsat sine kontante ydelser (tillægsydelsen), får udbetalt 14,68 kr. pr. dag, såfremt vedkommende har en asylsag under behandling (fase 2), eller såfremt vedkommende er i udsendelsesposition (fase 3), mens en udlænding under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie får udbetalt 4,20 kr. pr. dag, såfremt vedkommende befinder sig i den indledende fase, den såkaldte Dublinfase (fase 1) (alle beløb 2017-niveau).

Er der tale om grove overtrædelser, f.eks. når en udlænding udviser voldelig adfærd over for personale og beboere på et indkvarteringssted for udlændinge, eller når vedkommende gennem længere tid – f.eks. gennem flere måneder – ikke medvirker til oplysning af sin asylsag, kan Udlændingestyrelsen dog bestemme, at de kontante ydelser skal bortfalde.

I de tilfælde hvor Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om nedsættelse af kontante ydelser eller om ikke at udbetale kontante ydelser, vil den uledsagede udlænding under 18 år eller udlændingen under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, ikke kunne opnå støtte til dækning til de pågældende udgifter i medfør af anden lovgivning, herunder efter sociallovgivningens bestemmelser.

En afgørelse om nedsættelse eller ophør af kontante ydelser som følge af manglende overholdelse af de ovennævnte forpligtelser vil skulle ændres, så snart udlændingen på ny overholder forpligtelserne. Er der f.eks. tale om en udlænding, der ikke møder til afhøring i Udlændingestyrelsen, vil nedsættelsen eller ophøret af ydelser alene gælde frem til, at den pågældende deltager i afhøringen. Det bemærkes, at i praksis vil Udlændingestyrelsens afgørelse om reduktion af ydelserne først blive truffet på et senere tidspunkt, idet det forudsætter, at styrelsen nærmere vurderer grundlaget for nedsættelse eller ophør af kontante ydelser og herefter træffer afgørelse herom.

Udlændingestyrelsen skal i øvrigt løbende vurdere, om en afgørelse om nedsættelse eller ophør af kontante ydelser er proportional og egnet til at opnå det ønskede mål.

Der henvises i øvrigt til lovforslaget pkt. 4 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Der følger af § 42 a, stk. 14, der bliver stk. 15, at Udlændingestyrelsen til brug for en afgørelse efter stk. 11, 12 eller 13 uden udlændingens samtykke kan indhente oplysninger om udlændingens helbredsforhold hos indkvarteringsoperatøren, jf. stk. 5.

Det foreslås at ændre § 42 a, stk. 14, som bliver stk. 15, så der ligeledes henvises til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 14, jf. lovforslagets § 1, nr. 2. Ændringen indebærer, at Udlændingestyrelsen til brug for en afgørelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 14, uden udlændinges samtykke kan indhente oplysninger om udlændingens helbredsforhold hos indkvarteringsoperatøren.

Til nr. 4

Det følger af § 42 a, stk. 16, 1. pkt., der nu bliver stk. 17, 1. pkt., at for udlændinge omfattet af stk. 11, 12 og 13, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, uden en vederlagsfri bespisningsordning, udgør forsørgertillægget pr. dag 50,31 kr. (2017-niveau).

Det foreslås at ændre § 42 a, stk. 16, 1. pkt., der bliver stk. 17, 1. pkt., så der ligeledes henvises til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 14, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Ændringen indebærer, at forsørgertillægget for uledsagede udlændinge under 18 år eller udlændinge under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge deres forældres familie, der fremover vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 14, også fremover vil udgøre 50,31 kr. (2017-niveau).

Til nr. 5

Efter udlændingelovens § 42 c, stk. 1, indgår en asylansøger over 18 år, der er indkvarteret på et asylcenter, en kontrakt med indkvarteringsoperatøren. Kontrakten fastsætter omfang og indhold af de opgaver, undervisning, aktivering mv., som asylansøgeren har pligt til at deltage i. Kontrakten regulerer fase 1 (asylansøgere i den indledende fase), fase 2 (registrerede asylansøgere), afviste asylansøgere og andre udlændinge. Kontrakten gælder, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse. Kontrakten regulerer derimod ikke særskilt overgangsfasen, der er den periode, som går fra det tidspunkt, hvor asylansøgeren er blevet meddelt opholdstilladelse, til det tidspunkt, hvor vedkommende boligplaceres i kommunen.

Det foreslås, at en udlænding over 18 år, der er omfattet af § 42 a, stk. 1, 2.pkt., dvs. en udlænding, som er meddelt opholdstilladelse, men stadigvæk er indkvarteret på et asylcenter, fremover skal deltage i undervisning i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold i perioden frem til overgang til en kommune (overgangsfasen). Ændringen gennemføres ved, at henvisningen i § 42 c, stk. 3, nr. 3, til § 42 f, stk. 2-4, udvides til ligeledes at omfatte § 42 f, stk. 7.

Med den foreslåede ændring udvides den kontrakt, der i dag indgås mellem indkvarteringsoperatøren og asylansøgere, til også specifikt at omfatte overgangsfasen og den undervisning i dansk sprog, dansk kultur og danske samfundsforhold, der foregår heri, og som fastlægges til gennemsnitligt 25 timer ugentligt.

På de fleste centre tilbydes der ugentligt maksimum 25 timers børnepasning for børn mellem 3-6 år. Dette kan få betydning for de forældre, der skal aflevere og hente deres børn langt fra undervisningsstedet, da

de således ikke kan deltage i samtlige 25 timers undervisning om ugen. I bekendtgørelse nr. 497 af 3. maj 2010 om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl. vil der blive indsat en bestemmelse om, at timekravet på 25 timer om ugen i særlige tilfælde kan fraviges, hvis indkvarteringsoperatøren vurderer det nødvendigt af hensyn til udlændingens afhentning af egne børn i pasningstilbud.

Til nr. 6

Efter udlændingelovens § 42 e, stk. 1, kan asylansøgere over 17 år, der er indkvarteret på et asylcenter, deltage i intern aktivering på centeret.

Efter udlændingelovens § 42 e, stk. 2, kan asylansøgere over 17 år, der er blevet registreret som asylansøgere og afviste asylansøgere, der medvirker til deres udrejse, deltage i aktivering i en intern produktionsvirksomhed i tilknytning til asylcenteret, i særligt tilrettelagt praktik uden for centeret af kortere varighed eller ulønnet humanitært eller andet frivilligt arbejde.

Hvis ganske særlige forhold taler derfor, kan en asylansøger endvidere efter § 42 e, stk. 3, deltage i særskilt tilrettelagt aktivering.

Indkvarteringsoperatøren bestemmer, om en asylansøger skal deltage i aktivering som nævnt i udlændingelovens § 42 e, stk. 1-3, jf. § 42 e, stk. 4.

Det foreslås med lovforslaget, at der i udlændingelovens § 42 e indsættes et nyt stk. 5, hvorefter § 42 e, stk. 1-4, om aktivering af asylansøgere, der er indkvarteret på et asylcenter, som udgangspunkt ikke skal gælde for udlændinge over 18 år, der er indkvarteret på et modtagecenter. Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7.

Det betyder, at udlændinge over 18 år, der er indkvarteret på et modtagecenter, efter forslaget ikke, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, deltager i opgaver i forbindelse med driften af modtagecenteret, f.eks. mindre vedligeholdelsesopgaver, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 1, ligesom indkvarteringsoperatøren ikke kan bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 4.

Det betyder endvidere, at udlændinge over 18 år, der er blevet registreret som asylansøgere (Fase 2), og afviste asylansøgere, der medvirker til deres udrejse, efter forslaget ikke, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, kan deltage i aktivering i en intern produktionsvirksomhed i tilknytning til centeret, i særligt tilrettelagt praktik uden for centeret af kortere varighed eller ulønnet humanitært eller andet frivilligt arbejde, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 2, så længe de pågældende er indkvarteret på et modtagecenter. Indkvarteringsoperatøren vil efter forslaget ej heller kunne bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 e, stk. 4.

Udlændingelovens § 42 e, stk. 5, bliver herefter stk. 6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Efter udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 1. pkt., skal en asylansøger over 18 år, der befinder sig i den indledende fase, og som har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om asyl, samt asylansøgere over 18 år, der er blevet registreret som asylansøgere, medmindre særlige grunde taler derimod, deltage i undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning. Asylansøgere, der er blevet registreret som asylansøgere, kan endvidere deltage i danskundervisning, jf. § 42 f, stk. 2, 2. pkt.

Efter udlændingelovens § 42 f, stk. 3, kan asylansøgere over 18 år, der er blevet registreret som asylansøgere, deltage i undervisning i andre fag, i det omfang en indkvarteringsoperatør tilbyder sådan undervisning.

Efter udlændingelovens § 42 f, stk. 4, kan asylansøgere over 18 år deltage i særskilt tilrettelagt undervisning, hvis ganske særlige grunde taler derfor.

Indkvarteringsoperatøren bestemmer, om en asylansøger skal deltage i undervisning som nævnt bl.a. i udlændingelovens § 42 f, stk. 2-4, jf. § 42 f, stk. 7.

Det foreslås med lovforslaget, at der i udlændingelovens § 42 f indsættes et nyt stk. 5, hvorefter § 42 f, stk. 2-4 og 7, om undervisning af asylansøgere, der er indkvarteret på et asylcenter, som udgangspunkt ikke skal gælde for udlændinge over 18 år, der er indkvarteret på et modtagecenter. Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7.

Det betyder, at en udlænding over 18 år, der er blevet registreret som asylansøger (Fase 2), og som er indkvarteret på et modtagecenter, efter forslaget ikke, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, skal deltage i undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning, f.eks. modermålsundervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 1. pkt. Indkvarteringsoperatøren vil efter forslaget ej heller kunne bestemme, at den pågældende skal deltage heri, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 7.

Det betyder endvidere, at en udlænding over 18 år, der er blevet registreret som asylansøger (Fase 2), og som er indkvarteret på et modtagecenter, efter forslaget ikke, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, kan deltage i danskundervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 2, 2. pkt., samt i undervisning i andre fag, f.eks. tekniske fag og it-fag, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 3.

Udlændingelovens § 42 f, stk. 5-9, bliver herefter stk. 6-10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

I udlændingelovens § 42, stk. 7, der bliver til stk. 8, henvises til stk. 1-6.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 1-6 ændres til stk. 1-4 og stk. 6-7.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 7.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

I udlændingelovens § 42 f, stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 9, 1. pkt., henvises til stk. 5 og stk. 6.

I udlændingelovens § 42 f, stk. 8, 2. pkt., der bliver stk. 9, 2. pkt., henvises til stk. 5 og stk. 6.

I udlændingelovens § 42 f, stk. 8, 3. pkt., der bliver stk. 9, 3. pkt., henvises til stk. 5.

Det foreslås, at henvisningerne til stk. 5 i § 42 f, stk. 8, 1.-3. pkt., der bliver stk. 9, 1.-3. pkt., ændres til stk. 6.

Det foreslås endvidere, at henvisningerne til stk. 6 i § 42 f, stk. 8, 1.-2. pkt., der bliver stk. 9, 1.-2. pkt., ændres til stk. 7.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 10

I udlændingelovens § 42 f, stk. 9, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 10, 1. og 2. pkt., henvises to steder til stk. 8.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 8, ændres til stk. 9.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 11

Klager over forholdene på indkvarteringsstedet, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, kan på ulovbestemt grundlag indbringes for Udlændingestyrelsen, der som driftsherre, jf. § 42 a, stk. 5, er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder, herunder børnecentre.

Adgangen til at klage til Udlændingestyrelsen på ulovbestemt grundlag vil også omfatte anvendelse af de foreslåede regler i kapitel 9 a om rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten mv. over for uledsagede mindreårige udlændinge.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Udlændingestyrelsens afgørelser i sådanne klagesager i det omfang, Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i sådanne sager, ikke kan indbringes for udlændinge- og integrationsministeren.

Til nr. 12

De gældende bestemmelser i udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 1-17, vedrører de sagstyper, hvor Udlændingenævnet har kompetence til at behandle klager over afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen.

Bestemmelserne i § 42 a, stk. 11 og 12, omhandler anvendelse af bl.a. motivationsfremmende foranstaltninger vedrørende økonomiske ydelser.

Ved lov nr. 188 af 27. februar 2017 om ændring af udlændingeloven (Overførsel af opgaver fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Flygtningenævnet og Udlændingenævnet m.v.) blev kompetencen til at træffe afgørelse i klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om bl.a. motivationsfremmende foranstaltninger vedrørende økonomiske ydelser truffet i medfør af § 42 a, stk. 11 og 12, overført fra Udlændinge- og Integrationsministeren til Udlændingenævnet.

Som en konsekvens af, at uledsagede mindreårige udlændinge fremover reguleres i en særskilt bestemmelse i stedet for i stk. 11 og 12, foreslås en ændring af § 52 b, stk. 1, nr. 14, således at Udlændingenævnet bibeholder kompetencen i sagen, jf. § 42 a, stk. 14.

Det foreslås således at ændre nr. 14 i udlændingelovens § 52 b, stk. 1, således at kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om bl.a. motivationsfremmende foranstaltninger

vedrørende økonomiske ydelser truffet i medfør af § 42 a, stk. 14, overføres fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Udlændingenævnet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Til § 56 b

Der er ikke efter gældende ret hjemmel i udlændingeloven til at anbringe uledsagede mindreårige udlændinge på døgninstitutioner. Med de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 14, og de foreslåede bestemmelser til § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, indføres der adgang til i visse situationer at anbringe uledsagede mindreårige udlændinge på f.eks. sikrede døgninstitutioner.

Det foreslås på den baggrund, at indsætte en ny bestemmelse, som fastsætter nærmere regler om adgang til at klage over børn og unge-udvalgets afgørelser, som børn og unge-udvalget træffer i forbindelse med tvangsmæssig anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på døgninstitutioner, jf. den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Bestemmelsen svarer med de ændringer, der følger af forholdets natur, til de klageregler, der følger af serviceloven, hvor børn og unge-udvalgets afgørelser i tilsvarende sager om tvangsmæssig anbringelse efter de pågældende love ligeledes kan indbringelse Ankestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 1,* at en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en personlig repræsentant efter udlændingelovens § 56 a, stk. 1, kan klage over afgørelser, som børn og unge-udvalget træffer i forbindelse med anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på bl.a. sikrede døgninstitutioner, jf. den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Det forudsættes i den forbindelse, at der vil skulle tages særlige hensyn til uledsagede mindreårige udlændinge med nedsat funktionsevne i forhold til deres forudsætninger for at kunne påklage afgørelser.

Bestemmelsen fastslår således, hvem der kan klage. Med bestemmelsen lægges der op til, at en uledsaget mindreårig udlænding, som er fyldt 12 år, vil være klageberettiget. Herudover vil udlændingens repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, i alle sager kunne klage. Det vil være tilstrækkeligt, at enten udlændingen eller repræsentanten ønsker at klage. En uledsaget mindreårig udlænding, som er fyldt 12 år, vil således kunne klage over en afgørelse, uagtet repræsentanten ikke ønsker at påklage afgørelsen. På tilsvarende vis vil repræsentanten i tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding ikke ønsker at klage over en afgørelse – eksempelvis fordi den pågældende ikke er bekendt med det danske system og derfor er bekymret for at klage over en myndighed af frygt for, at dette kan have indflydelse på vedkommendes asylsag – kunne påklage afgørelsen uden samtykke fra udlændingen.

Det foreslås i *stk. 2,* at børn og unge-udvalgets afgørelser vil kunne indbringes for Ankestyrelsen. Børn og unge-udvalget vil træffe afgørelser i forbindelse med sager om tvangsmæssig anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på døgninstitutioner efter forslagets § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Det foreslås i *stk. 3,* at udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om klageadgang efter stk. 1, herunder klagefrist, opsættende virkning, advokatbistand og orientering om ret til at gøre sig bekendt med sagens akter og ret til at udtale sig.

Hjemlen vil blive anvendt til at fastsætte regler om klageadgangen, herunder hvornår klagerne skal indbringes for Ankestyrelsen efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, at indbringelse af sagen

som udgangspunkt ikke har opsættende virkning, advokatbistand og orientering om retten til at udtale sig under klagesagen.

Der vil som udgangspunkt blive fastsat regler, som svarer til de regler, der følger af serviceloven.

Til *§ 56 c*

Med lovforslagets § 1, nr. 14, og den foreslåede § 62 b, stk. 6, foreslås det at indføre hjemmel til, at det er muligt at fratage eller nedsætte en udlændinges tillægsydelse som følge af en overtrædelse af husordenes obligatoriske regler.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse, som fastsætter nærmere regler om adgang til at klage over afgørelser om træk i udlændingens tillægsydelse, jf. § 62 b, stk. 6.

Det foreslås i *stk. 1,* at en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år og dennes repræsentant efter udlændingelovens § 56 a, stk. 1, vil kunne klage over lederen på indkvarteringsstedets, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, afgørelser om at udlændinges tillægsydelse nedsættes eller fratages som følge af en overtrædelse af husordenes obligatoriske regler, jf. § 62 b, stk. 6.

Efter den foreslåede bestemmelse vil udlændingen eller den pågældendes repræsentant således kunne klage over, at lederen på indkvarteringsstedet eller den, som vedkommende bemyndiger dertil, har truffet afgørelse om, at udlændingens tillægsydelse enten skal nedsættes eller fratages, som følge af, at udlændingen har overtrådt de obligatoriske regler i husordenen.

Det foreslås i *stk. 2,* at klagen over afgørelse om træk i udlændingens tillægsydelse, jf. § 62 b, stk. 6, vil kunne indbringes for Udlændingestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse fastslår således, at det vil være Udlændingestyrelsen, som er rette klageinstans.

Udlændingestyrelsens afgørelser vil ikke kunne indbringes for Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 46 a, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3,* at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om klageadgang efter stk. 1, herunder Udlændingestyrelsens nærmere behandling af klagerne, klagefrist, orientering om ret til at gøre sig bekendt med sagens akter og ret til at udtale sig.

Hjemlen vil bl.a. blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om, hvordan Udlændingestyrelsen skal behandle klager. Der vil i den forbindelse blive fastsat regler om, at klagerne vil blive behandlet på skriftligt grundlag.

Der vil endvidere blive fastsat regler om klageadgangen. Det forventes, at hjemlen bl.a. vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at der ved klagens behandling skal tages særlige hensyn til uledsagede mindreårige udlændinge med nedsat funktionsevne i forhold til deres forudsætninger for at kunne påklage afgørelser samt ved vurderingen af, om de pågældende har overtrådt de obligatoriske regler i husordenen.

Herudover vil der blive fastsat regler om, klagerne skal ske efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen og orientering om retten til at udtale sig under klagesagen.

Til § 56 d

Der er ikke efter gældende ret hjemmel i udlændingeloven til at anbringe uledsagede mindreårige udlændinge på døgninstitutioner. Med de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 14, og de foreslåede bestemmelser til § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, indføres der adgang til i visse situationer at anbringe uledsagede mindreårige udlændinge på f.eks. sikrede døgninstitutioner.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 56 d,* som er ny*,* fastslår, at de generelle regler i serviceloven om særlig domstolsprøvelse ligeledes vil finde anvendelse i forhold til Ankestyrelsens afgørelser i sager om klager over afgørelser truffet af børn og unge-udvalget.

Retssager om børn og unge-udvalgets sager om anbringelse vil efter den foreslåede bestemmelse blive behandlet på samme måde som sager om børn og unge-udvalgets afgørelser efter lov om voksenansvar og lov om social service over for anbragte børn og unge om kontrol med anbragte børns og unges kommunikation og anbringelse.

Det foreslås i *stk. 1,* at Ankestyrelsens afgørelse i sager om klager over afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 56 b, stk. 2, ved henvendelse til Ankestyrelsen, inden 4 uger efter klageren har fået meddelelse om afgørelsen, vil kunne kræves forelagt for retten.

Det foreslås, at den uledsagede mindreårige udlænding, der er fyldt 12 år, og dennes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, vil kunne indbringe sagen for retten. Det vil også gælde i de tilfælde, hvor den unge først fylder 12 år efter den trufne afgørelse, men inden udløbet af ankefristen.

Er Ankestyrelsens afgørelse stadfæstet ved dom, vil fornyet prøvelse for retten kun kunne kræves, hvis sagen på ny har været forelagt Ankestyrelsen til afgørelse, jf. § 169, stk. 2, i lov om social service.

Det følger af § 170 i lov om social service, at byretten under hovedforhandlingen tiltrædes af et retsmedlem, der er sagkyndig i børneforsorg, og et retsmedlem, der er sagkyndig i børne- eller ungdomspsykiatri eller i psykologi.

Sagerne behandles efter reglerne i retsplejeloven, herunder kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse med de ændringer, der er angivet i serviceloven.

Retten kan bestemme, at retsmøderne foregår for lukkede døre. Ved offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten eller af dommen må der ikke uden rettens tilladelse ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for de under sagen nævnte personer eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde. Ved afgivelse af dissens angives dommerens navn ikke.

Byrettens afgørelse kan ikke indbringes for landsretten, jf. § 171 i lov om social service. Procesbevillingsnævnet kan dog give tilladelse til anke, hvis sagen er af principiel karakter eller særlige grunde i øvrigt taler derfor. Ansøgning om tilladelse skal gives til nævnet inden 4 uger efter dommens afsigelse. Nævnet kan dog undtagelsesvis meddele tilladelse, hvis ansøgningen indgives senere, men inden 1 år efter afsigelsen.

Det følger af § 172 i lov om social service, at de sagkyndige retsmedlemmer beskikkes af domstolsstyrelsen efter forhandling med børne- og socialministeren. Domstolsstyrelsen fastsætter deres antal og træffer bestemmelse om vederlag og rejsegodtgørelse. De beskikkede skal være myndige, må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7 og skal være uberygtede og vederhæftige. Beskikkelse gælder for 4 år. En sagkyndig afgår ved udgangen af den måned, i hvilken den pågældende fylder 70 år.

Ingen, der opfylder ovennævnte betingelser, kan afslå at modtage beskikkelse, medmindre den pågæl-

dende er over 65 år eller har anden rimelig fritagelsesgrund. Undtagelsen for den enkelte sag blandt de beskikkede sagkyndige foretages af retsformanden. Ingen kan undtages, som ifølge §§ 60 og 61 i retsplejeloven ville være udelukket for at handle som dommer i sagen.

Det foreslås i *stk. 2,* at repræsentanten jf. udlændingelovens § 56, stk. 1, og den uledsagede mindreårige udlænding, som er fyldt 12 år, vil skulle anses som parter i sagen, uanset om den pågældende udlænding har krævet afgørelsen forelagt for retten.

Det følger af servicelovens § 170, stk. 3, at forældremyndighedsindehaveren og den unge, som er fyldt 12 år, anses som parter i sagen, uanset om den pågældende har krævet afgørelsen forelagt for retten.

Den uledsagede mindreårige udlænding vil ikke have sine forældre i Danmark. Det foreslås på den baggrund, at der fastsættes regler om, at det i stedet er udlænding og dennes repræsentant, som skal anses som part i sagen. Udlændingen og repræsentanten vil typisk have sammenfaldende interesser, men også i det tilfælde, hvor det er repræsentanten, der har indbragt sagen for retten, selvom udlændingen ikke måtte ønske dette, vil begge personer anses som part i sagen.

Efter retsplejelovens § 28 b, stk. 2, nr. 1, kan rettens formand nægte personer under 15 år adgang til et offentligt retsmøde. Da det antages, at parter, der optræder på egen hånd, har ret til at overvære retsmøderne uanset retsplejelovens § 28 b, stk. 2, nr. 1, vil den unge, der er fyldt 12 år, i kraft af sin partsstatus have ret til at overvære retsmøderne.

Til nr. 14

Til § 62 b

Med bestemmelsen, der er ny, lovfæstes adgangen til at fastsætte husordener på børnecentre.

Efter gældende ret antages det, at et børnecenter med hjemmel i anstaltsforholdet kan fastsætte generelle forskrifter, herunder ordensforskrifter, der skal være gældende på børnecenteret, og som har til formål at sikre centerets overordnede funktion.

I bestemmelsens *stk. 1* foreslås det, at lederen på et børnecenter skal fastsætte en husorden, der angiver de nærmere regler og retningslinjer for ophold på børnecenteret. Der indføres således en pligt til at fastsætte husordener på børnecentre.

Ved et børnecenter forstås et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, hvor der alene bor uledsagede mindreårige udlændinge.

Det følger af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, at Udlændingestyrelsen skal tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens underholdsforpligtelse, jf. § stk. 1 eller 2, jf. stk. 3. Dette kan ske i samarbejde med private organisationer eller selskaber eller statslige styrelser, som er godkendt hertil af udlændinge- og integrationsministeren, eller kommuner (indkvarteringsoperatører).

Af hensyn til varetagelsen af barnets tarv, har udlændingestyrelsen på den baggrund indgået kontrakter med en række kommuner og Røde Kors om oprettelse og drift af særlige børnecentre for uledsagede mindreårige udlændinge mellem 0 og 17 år.

Uledsagede mindreårige udlændinge betragtes således som en særligt sårbar gruppe. De indkvarteres som udgangspunkt bl.a. på børnecentre med højere personalenormering samt døgnbemanding, dog således at uledsagede mindreårige, der er fyldt 17 år, antages at have en sådan faglig modenhed, at de indkvarteres på almindelige asylcentre.

Driften af børnecenteret er reguleret i årlige operatørkontrakter mellem Udlændingestyrelsen og indkvarteringsoperatøren, hvoraf det fremgår, hvilke opgaver operatøren skal udføre.

Formålet med børnecentrene er bl.a. at tilvejebringe trygge rammer og muligheder for de uledsagede mindreårige beboere, der sikrer en struktureret hverdag med alderssvarende tilbud, således at beboernes ressourcer vedligeholdes og udvikles. Formålet er endvidere at sikre, at overgivelsen af flygtninge til integration i kommunerne giver det bedst mulige grundlag for videre integration.

Bestemmelsen finder derimod ikke anvendelse på andre indkvarteringssteder oprettet i medfør af § 42 a, stk. 5, uagtet at indkvarteringsstederne også måtte huse uledsagede mindreårige udlændinge. Der indføres således ikke en pligt for almindelige indkvarteringssteder til at udarbejde husordener, selvom indkvarteringsstedet f.eks. har indkvarteret en eller flere 17-årige uledsagede udlændinge. Der indføres alene en pligt til at udarbejde husordener for børnecentre.

Bestemmelsen vil indebære, at der i en husorden vil kunne fastsættes generelle ordensregler, som er nødvendige for at få institutionen til at fungere. Ordensreglerne skal være båret af saglige hensyn. Reglerne må således ikke gå videre, end hvad hensynet til børnecentrets formål og virke tilsiger, og må heller ikke udgøre en uforholdsmæssig begrænsning i uledsagede mindreårige udlændinges rettigheder. Reglerne skal tage højde for, at uledsagede mindreårige udlændinge er en særlig sårbar gruppe. Reglerne vil endvidere skulle tage højde for, at uledsagede mindreårige udlændinge med funktionsnedsættelser kan have særlige udfordringer i forhold til at kunne leve op til en husorden.

Husordenen vil skulle udstikke retningslinjer for den fælles dagligdag, og vil skulle sætte ord på, hvad der er acceptabelt på fællesarealer samt på børnecenteret som helhed. En husorden kan være et redskab til at lære uledsagede mindreårige udlændinge at begå sig i fællesskabet med de andre, herunder lære dem hvordan en dagligdag i Danmark ser ud, samt understøtte at personalet kan varetage deres opgaver bedst muligt. Opstilling af faste og klare rammer kan medvirke til at skabe en forudsigelig og struktureret hverdag for de uledsagede mindreårige udlændinges trivsel og udvikling samt medvirke til at forebygge konflikter og magtanvendelse.

Det er børnecenterets leder, der vil være ansvarlig for at udarbejde husordenen. Derved vil det sikres, at der i husordenen kan tages højde for lokale forhold. En husorden vil dog med fordel kunne udarbejdes under inddragelse af personalet og de uledsagede mindreårige udlændinge, som skal efterleve den. Husordenen vil skulle være et dynamisk redskab, og det vil skulle være muligt at tilpasse husordenen til forholdene på det børnecenter, som den regulerer, herunder efter forslag fra de uledsagede mindreårige udlændinge. En husorden bør derfor løbende tages op til revision på baggrund af erfaring ved brug i praksis.

Med bestemmelsen i *stk. 2* foreslås en række obligatoriske punkter, som husordenen som minimum skal indeholde regler om.

Det foreslås således i *nr. 1*, at der i husordenen fastsættes regler om, at uledsagede mindreårige udlændinge skal deltage i deres skolegang. Det følger af udlændingelovens § 42 g, at børn i den undervisningspligtige alder, der opholder sig her i landet og er omfattet af § 42 a, stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, eller § 42 k, skal deltage i særskilt tilrettelagt undervisning eller i en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves efter den særskilt tilrettelagte undervisning. Der vil således i husordenen kunne fastsættes regler om, at en uledsaget mindreårig udlænding skal stå op om morgenen og gå i skole, medmindre udlændingen har lovligt fravær. Ved lovligt fravær forstås f.eks., at udlændingen er syg, skal til læge, tandlæge eller har en samtale med Udlændingestyrelsen, Flygtningenævnet eller Rigspolitiet.

Det foreslås endvidere i *nr. 2,* at der i husordenen skal fastsættes regler om, at den uledsagede mindreårige

udlænding som udgangspunkt ikke må opholde sig på børnecenterets fællesarealer sent om aftenen og om natten. Med henblik på at sikre, at uledsagede mindreårige udlændinge får deres nattesøvn, forudsættes det således, at udlændingen opholder sig på sit værelse om natten og ikke eksempelvis ser tv eller spiller computer på børnecenterets fællesarealer. Den uledsagede mindreårige udlænding vil dog ikke være frihedsberøvet og kan derfor til enhver tid forlade børnecenteret.

Det foreslås endvidere i *nr. 3,* at der i husordenen skal fastsættes regler om ro på værelserne i aften- og nattetimerne. Af hensyn til naboer og andre beboere vil der således kunne fastsættes regler om, at der eksempelvis ikke må spilles høj musik efter kl. 22.00.

Reglerne i nr. 1-3 har alle til formål bl.a. at hjælpe den uledsagede mindreårige udlænding med at lære at respektere dagsrytmen og natteroen.

Det foreslås i *nr. 4,* at der skal fastsættes regler om, at uledsagede mindreårige udlændinge skal passe på bygninger og inventar i børnecenteret. Reglen har til formål at lære den uledsagede mindreårige udlænding at omgås bygninger og inventar med respekt samt at benytte faciliteter med omtanke og undlade at udøve hærværk af nogen art.

Med henblik på at sikre ro og orden og de uledsagede mindreårige udlændinges sundhed og trivsel foreslås det endvidere i *nr. 5,* at der fastsættes forbud mod at indtage eller besidde alkohol og euforiserende stoffer på børnecentret.

Det foreslås endelig i *nr. 6,* at husordenen skal indeholde regler om, at uledsagede mindreårige udlændinge ikke må ryge indendørs på børnecentret. Det følger af lov om røgfri miljøer, at det ikke er tilladt at ryge på institutionens område på børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, opholdssteder og lign., der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år. For anbringelsessteder for børn og unge under 18 år kan den enkelte institution dog fastsætte regler, der tillader de unge at ryge udendørs på institutionens område. Med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning, herunder navnlig at forebygge, at personalet og andre beboere ufrivilligt udsættes for passiv rygning, foreslås det, at det tydeliggøres i en husorden, at der gælder et indendørs rygebud på børnecentret. Lederen af et børnecenter kan dog beslutte, at det er tilladt, at de uledsagede mindreårige udlændinge ryger udendørs på børnecenterets område.

Det foreslås i *stk. 3,* at en husorden herudover bl.a. kan indeholde andre regler og retningslinjer for ophold på centreret, som lederen måtte finde nødvendige for at sikre børnecentrets overordnede funktion. Heri ligger, at reglerne skal være rimelige, og ikke må gå længere, end hvad hensynet til børnecenterets formål og virksomhed kræver.

Husordenen vil således f.eks. kunne indeholde regler for måltider, om at uledsagede mindreårige udlændinge skal følge de anvisninger, de får fra personalet, og om at uledsagede mindreårige udlændinge skal møde andre beboere og personalet på indkvarteringsstedet med åbenhed, respekt og gensidig hensyntagen til hinanden. Husordenen vil endvidere kunne indeholde regler om brug af elektroniske kommunikationsmidler, besøgstider og retningslinjer for aktiviteter, som børnecenteret har uden for matriklen. Der kan f.eks. i husordenen fastsættes generelle retningslinjer for adgang til og brug af elektroniske midler i forbindelse med f.eks. måltider med henblik på at lære de uledsagede mindreårige udlændinge at begå sig i fællesskab. Det vil også af hensyn til fællesskabet kunne være nødvendigt at fastsætte regler om, at samtale i mobiltelefon ikke skal foregå i fællesrum, men derimod kan ske på det værelse, hvor den uledsagede mindreårige udlænding bor. Husordenen vil tilsvarende kunne fastsætte rammer for udenforståendes besøg, herunder for gæsternes ophold og færden på stedet. En husorden kan derimod ikke fastsætte regler, der helt afskærer de uledsagede mindreårige udlændinges adgang til f.eks. bevægelsesfrihed, samvær med eller besøg af andre eller til elektronisk kommunikation og medier.

Fastsatte husordener vil som udgangspunkt skulle gælde for alle på børnecenteret, medmindre der er saglig grund til at gøre forskel. F.eks. vil sengetider kunne afhænge af alder, og der kan tages særlige hensyn til uledsagede mindreårige udlændinge med særlige behov.

Det foreslås i *stk. 4*, at en uledsaget mindreårig udlænding, som er indkvarteret på et børnecenter, skal gøres bekendt med centerets husorden herunder med konsekvenserne af at overtræde reglerne heri. Husordnen vil skulle være nedskrevet og skal være kendt af de personer, som forventes at overholde reglerne. Dette bør ske ved, at husordenen udleveres til og gennemgås med den uledsagede mindreårige udlænding ved indkvarteringens start. Husordenen bør som udgangspunkt være tilgængelig på dansk, engelsk samt hovedsprogene i forhold til beboersammensætningen på børnecenteret f.eks. arabisk, dari og farsi. Såfremt husordnerne ikke findes på et sprog, den uledsagede mindreårige udlænding kan forstå, skal husordenen tolkes for udlændingen. Hvis den uledsagede mindreårige udlænding tilbydes en tolket introsamtale, kan husordenen derfor med fordel gennemgås som en del af samtalen. Hvis reglerne efterfølgende ændres, bør den uledsagede mindreårige udlænding orienteres herom. I forhold til børn og unge med kommunikativ eller kognitiv funktionsnedsættelse skal det sikres, at barnet eller den unge bliver gjort bekendt med reglerne på en for den enkelte forståelig og tilgængelig måde.

Personalet på børnecenteret varetager den daglige omsorg for uledsagede mindreårige udlændinge. Personalet arbejder i den forbindelse på at sikre, at udlændingen opbygger kompetencer til at indgå i sociale relationer, trives og modtager læring. Som led i anstaltsforholdet antages det derfor, at personalet kan udelukke udlændingen fra at deltage i visse arrangementer eller aktiviteter. Herudover anmeldes alle strafbare forhold til politiet.

Det foreslås at lovfæste adgangen til at sanktionere en uledsaget mindreårig udlændings overtrædelse af regler i husordenen.

Det foreslås således i *stk. 5,* at en uledsaget mindreårig udlænding, som overtræder reglerne i husordenen, skal kunne udelukkes fra konkrete arrangementer eller aktiviteter mv., hvis personalet ikke finder, at en pædagogisk tilrettevisning er en tilstrækkelig reaktion.

Det foreslås, at personalet tillægges et pædagogisk skøn, således at sanktionerne alene tages i brug, hvis en pædagogisk tilrettevisning ikke er tilstrækkelig. Det forudsættes således, at personalets omgang med uledsagede mindreårige udlændinge altid bør være båret af en pædagogisk indsats med det formål at guide udlændingen til en acceptabel adfærd. Personalet bør altid gå pædagogisk til værks og tale med den uledsagede mindreårige udlænding om, hvorfor udlændingen har brudt reglen, og hvordan det kan rettes op. Målet er således, at udlændingen lærer af sine fejl og får en klar forståelse af vigtigheden af at overholde husordenen mv.

I tilfælde, hvor personalet skønner, at en pædagogisk tilrettevisning ikke er tilstrækkeligt, kan personalet udelukke udlændinge fra deltagelse i konkrete arrangementer eller aktiviteter mv. Det er ikke en forudsætning, at udlændingens konkrete overtrædelse af husordenen relaterer sig til det konkrete arrangement eller aktivitet.

Det følger af de indkvarteringskontrakter, som Udlændingestyrelsen har indgået med indkvarteringsoperatørerne, at operatøren skal tilbyde 6-16-årige børn en målrettet adgang til øgede fritidstilbud i form af mere helhedsorienterede og faste pædagogiske tilbud. Der kan være tale om sociale aktiviteter som f.eks. sports- og kulturtilbud, udflugter og temaaftener.

Det foreslås, at en udelukkelse fra et arrangement eller aktivitet f.eks. kan bestå i, at udlændingen ikke må deltage i eksempelvis fodbold, cricket, svømning, fitness, en udflugt til biografen eller lignende. Der skal være tale om konkrete aktiviteter eller arrangementer. En udlænding kan således ikke udelukkes

fra alle fremtidige fritidsaktiviteter, børnecenteret måtte arrangere. Er der tale om en fritidsaktivitet, som foregår hver uge, bør udelukkelsen endvidere tidsbegrænses, så udlændingen efter en passende periode, der vurderes ud fra det konkrete tilfælde, på ny får mulighed for at deltage i aktiviteten.

Ved arrangement, aktiviteter mv. forstås således muligheden fra at udelukke en uledsaget mindreårig udlænding fra konkrete arrangementer. Endvidere forstås muligheden for eksempelvis at fratage udlændingens mobiltelefon eller computer i en kortere periode. Benytter udlændingen således eksempelvis sin mobiltelefon til at spille musik i perioder, hvor der skal være ro, kan personalet tilbageholde mobiltelefonen i en kortere periode – eksempelvis til det igen er tilladt at spille musik. Det forudsættes, at en tilbageholdelse af mobiltelefon og computer alene sker, når der er tungtvejende praktiske og pædagogiske grunde herfor, og mindre indgribende foranstaltninger ikke kan finde anvendelse. En beslutning om, at en uledsaget mindreårig udlænding skal udelukkes fra et arrangement eller aktivitet anses ikke for at være en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Der er derimod tale om faktisk forvaltningsvirksomhed. Beslutninger om udelukkelse af en uledsaget mindreårig udlænding fra deltagelse i et arrangement eller en aktivitet, jf. stk. 5, kan derfor ikke påklages til Udlændingestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 6,* at ved grove eller gentagne overtrædelser af de regler i husordenen, som er fastsat med hjemmel i stk. 2, kan lederen af et børnecenter eller den, vedkommende bemyndiger dertil, bestemme, at en uledsaget mindreårig udlænding helt eller delvist ikke skal have udbetalt tillægsydelser, § 42 b, stk. 9, medmindre særlige forhold taler imod kompetencen til at sanktionere overtrædelser af de obligatoriske regler i husordenen beror således hos lederen af børnecentret. Efter bestemmelsen kan lederen af børnecentret dog bemyndige andre til ligeledes at sanktionere overtrædelser af husordenen. Kompetencen kan således efter lederens skøn overlades til børnecenterets pædagogisk uddannede personale. Det er således alene pædagogisk personale, der er ansat på indkvarteringsstedet, der vil kunne bemyndiges til at sanktionere overtrædelsen. Det forudsættes, at lederen vurderer, at den pågældende ansatte har de fornødne faglige pædagogiske kvalifikationer og forudsætninger.

Muligheden for at trække i den uledsagede mindreårige udlændings kontante ydelser (lommepenge) er et supplement til sanktionsmulighederne i stk. 5. Det forudsættes derfor, at lederen alene fratager eller nedsætter udlændingens kontante ydelser, hvis en pædagogisk tilrettevisning eller udelukkelse fra arrangementer eller aktiviteter ikke skønnes at være en tilstrækkelig reaktion.

Det foreslås endvidere, at bestemmelsen udelukkende finder anvendelse ved grove eller gentagne overtrædelser af de obligatoriske regler i husordenen, jf. stk. 2. Det drejer sig om regler om deltagelse i skolegang, ophold på fællesarealer sent om aftenen og om natten, ro på værelser i aften- og nattetimerne, pligt til at passe på børnecenterets bygninger og inventar samt forbud mod indtagelse eller besiddelse af alkohol og euforiserende stoffer på børnecenteret og rygning indendørs på børnecenteret.

Ved grove eller gentagne overtrædelser forstås eksempelvis tilfælde, hvor en udlænding begår forsætligt hærværk, indtager euforiserende stoffer eller gentagne gange bliver taget i at ryge eller spille høj musik på sit værelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at f.eks. besiddelse og indtagelse af euforiserende stoffer samt forsætlig og groft uagtsomt hærværk kan udgøre en overtrædelse af straffeloven og lovgivningen om euforiserende stoffer, og derfor – lige som andre strafbare forhold – altid skal politianmeldes.

Det foreslås, at lederen kan fratage eller nedsætte tillægsydelsen. Ved fratagelse forstås, at den uledsagede mindreårige udlænding ikke får udbetalt tillægsydelsen. Ved nedsættelse forestås, at udlændingen alene får udbetalt halvdelen af tillægsydelsen. Det beror på en konkret vurdering af grovheden af den begåede adfærd, hvorvidt lederen skal nedsætte eller fratage tillægsydelsen. Fratagelse eller nedsættelse

af tillægsydelsen er en afgørelse, hvorfor forvaltningslovens almindelige regler om partsaktindsigt, partshøring, begrundelse og klagevejledning mv. finder anvendelse i sådanne sager.

Det forudsættes imidlertid, at ydelserne som udgangspunkt nedsættes, således at der alene sker fratagelse af ydelserne ved meget grove overtrædelser eller gentagne overtrædelser over en længere periode. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis den uledsagede mindreårige udlænding udøver groft hærværk eller udviser en opførsel, der er til fare for andres liv og førlighed, eller hvis udlændingen i eksempelvis en måned har nægtet at gå i skole uden at have lovligt forfald.

Lederen på børnecentret kan efter en konkret vurdering, undlade at træffe afgørelse om, at den uledsagede mindreårige udlændings tillægsydelse skal nedsættes eller fratages, selv om der er tale om grove eller gentagne overtrædelser af obligatoriske regler. En tillægsydelse bør således alene fratages eller nedsættes, hvis der ikke er særlige hensyn til barnets tarv, der taler derimod. Der kan således forekomme særlige tilfælde, hvor udlændingens personlige forhold gør det urimeligt at fratage den pågældende de økonomiske ydelser. Heri ligger, at lederen eller den, vedkommende bemyndiger dertil, efter en konkret vurdering ikke må træffe afgørelse om ophør eller nedsættelse af tillægsydelsen, hvis dette efter udlændingens personlige forhold – herunder hvis udlændingen på grund af sin unge alder ikke har kunnet overskue konsekvenserne af sine handlinger – vil virke belastende for udlændingen.

En afgørelse om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal have nedsat eller frataget sin tillægsydelse (lommepenge) som følge af manglende overholdelse af husordenen, vil skulle ændres, så snart udlændingen på ny overholder forpligtelserne. Er der således tale om en enkeltstående episode, vil udlændingens tillægsydelse alene blive nedsat eller bortfalde i én dag. Bliver en udlænding således taget i bevidst at ødelægge en stol på børnecenteret én gang, vil den pågældende kunne trækkes i lommepenge én dag. Er der derimod tale om en udlænding, der uden saglig grund nægter at gå i skole, vil udlændingen kunne få frataget eller nedsat sin tillægsydelse, indtil pågældende begynder at gå i skole igen.

Det forudsættes, at lederen, i den situation hvor tillægsydelsen er frataget gennem en længere periode, vurderer, om en fortsat fratagelse af tillægsydelsen kan antages at have en motiverende og adfærdsregulerende effekt. Hvis udlændingen således har fået frataget sine ydelser i seks måneder som følge af, at vedkommende nægter at gå i skole, må lederen vurdere, om en fortsat fratagelse af ydelserne kan forventes at føre til, at udlændingen begynder at gå i skole. Hvis dette ikke er tilfældet, bør udlændingen igen fremadrettet have udbetalt sin tillægsydelse, og der bør i stedet iværksættes andre foranstaltninger.

En fratagelse af den uledsagede mindreårige udlændings lommepenge kan ikke stå alene og bør altid knyttes sammen med en pædagogisk samtale, hvor lederen taler med den uledsagede mindreårige udlænding om, hvordan reglen i husordenen er blevet brudt, og hvordan udlændingen kan rette op derpå.

Hvis der er hjemmel til at sanktionere den uledsagede mindreårige udlænding økonomisk på grund af en bestemt adfærd, som såvel operatøren som Udlændingestyrelsen kan sanktionere, kan der alene træffes én afgørelse om fratagelse af tillægsydelsen. Dette gælder f.eks. ved voldelig adfærd. Det vil som udgangspunkt være operatøren, der i første omgang tager stilling til de økonomiske konsekvenser, idet det er operatøren, der har den daglige kontakt til den uledsagede mindreårige udlænding. Har operatøren taget stilling til spørgsmålet om økonomiske konsekvenser for en bestemt adfærd, vil Udlændingestyrelsen derfor efterfølgende ikke kunne træffe afgørelse efter § 42 a, stk. 14.

I bestemmelsens *stk. 7* foreslås det, at den iværksatte sanktion skal være rimelig og relevant i forhold til den konkrete overtrædelse af husordenen.

Det bemærkes i den forbindelse, at husordenes regler kun kan håndhæves ved brug af magt i det omfang de særskilte kriterier herfor er opfyldt, jf. forslaget til §§ 62 f-62 i.

Bestemmelsen er udtryk for en proportionalitetsafvejning. Det vil således eksempelvis ikke være proportionalt at udelukke en udlænding fra deltagelse i et fodboldarrangement, fordi den pågældende en enkelt gang kommer 5 minutter for sent til morgenmaden.

Det forudsættes, at personalet aldrig anvender mere indgribende sanktioner end nødvendigt, og at personalet derfor ved mindre grove overtrædelser – eksempelvis hvis udlændinge en enkelt gang har undladt at vaske op efter at have lavet mad i køkkenet – starter med at forsøge at anvende en pædagogisk tilrettevisning, og således først skrider til mere indgribende sanktioner ved grove eller gentagne overtrædelser.

Som udgangspunkt bør en uledsaget mindreårig udlænding endvidere udelukkes fra konkrete arrangementer eller aktiviteter, før den pågældende kan fratages økonomiske ydelser. Er der tale om en grov overtrædelse – eksempelvis hvor udlændingen har udøvet hærværk af betydelig værdi eller har indtaget euforiserende stoffer i børnecenteret – vil lederen dog kunne fratage eller nedsætte den uledsagede mindreårige udlændings lommepenge, selvom udlændingen ikke tidligere har brudt husordenens regler.

Er der tale om en meget grov overtrædelse – eksempelvis hvor der har været fare for andres liv eller helbred – vil udlændingen endvidere både kunne udelukkes fra et konkret arrangement eller aktivitet og fratages sine økonomiske ydelser.

Det bemærkes, at den foreslåede ordning ikke ændrer ved Udlændingestyrelsens adgang til at flytte uledsagede mindreårige udlændinge til et andet center. Udlændingestyrelsen vil således fortsat kunne flytte en uledsaget mindreårig udlænding til f.eks. et andet børnecenter på grund af udlændingens opførsel, uanset at udlændingen ligeledes har fået en sanktion for overtrædelse af husordenens regler.

Det foreslås i stk. 6, at lederen på børnecentrene eller den, der bemyndiges hertil kan træffe afgørelser om sanktioner, hvis en uledsaget mindreårig udlænding ikke overholder de obligatoriske regler i husordenen på et børnecenter. Det er alene pædagogisk personale, der er ansat på indkvarteringsstedet, der vil kunne bemyndiges til at foretage indgrebet. Det forudsættes, at lederen vurderer, at den pågældende ansatte har de fornødne faglige pædagogiske kvalifikationer og forudsætninger.

I medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, kan private organisationer, selskaber eller statslige styrelser, som er godkendt hertil af udlændinge- og integrationsministeren, eller kommuner fungere som indkvarteringsoperatører. Foruden en række kommuner, fungerer Røde Kors for tiden som indkvarteringsoperatør på børnecentre.

Det foreslås på den baggrund i *stk. 8,* at forvaltningsloven også finder anvendelse i forbindelse med afgørelser efter § 62 b, stk. 6, når indkvarteringsoperatøren er en privat organisation eller et privat selskab, jf. § 42 a, stk. 5, 2. pkt. Bestemmelsen indebærer, at indkvarteringsoperatøren under den forudgående behandling og i forbindelse med selve afgørelsen skal overholde forvaltningslovens regler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 c

Der er i dag ikke hjemmel i udlændingeloven til, at personalet på et indkvarteringssted kan foranledige en rusmiddeltest gennemført, hvis personalet får mistanke om eller observerer, at en uledsaget mindreårig udlænding indtager eller misbruger rusmidler.

Hvis personalet på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, får mistanke om eller observerer, at en uledsaget mindreårig udlænding indtager rusmidler, har personalet i dag alene mulighed for at orientere kommunen og etablere kontakt til en misbrugskonsulent.

Spørgsmålet om, hvorvidt en indkvarteringsoperatør på ulovbestemt grundlag selv kan gennemføre en

rusmiddeltest af en uledsaget mindreårig udlænding, kan i praksis give anledning til tvivl. Det må dog antages, at en rusmiddeltest kan gennemføres under forudsætning af, at den uledsagede mindreårige udlænding og dennes repræsentant samtykker heri, og det ikke udgør en uforholdsmæssig begrænsning i den uledsagede mindreårige udlændings ret til privatliv.

Med bestemmelsen, der er ny, indføres en klar lovhjemmel til, at indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, kan anvende rusmiddeltests på uledsagede mindreårige udlændinge i nærmere bestemte situationer, hvis udlændingen har meddelt generelt samtykke herom, og hvis udlændingen medvirker frivilligt til aflæggelse af en konkret rusmiddeltest.

Det foreslås, at bestemmelsen finder anvendelse i forhold til uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om den uledsagede mindreårige udlænding er indkvarteret på et børnecenter eller et almindeligt asylcenter.

Det foreslås i *stk. 1*, *1. pkt.,* at personalet på indkvarteringsstedet kan anvende rusmiddeltest, når en uledsaget mindreårig udlænding har et misbrug, eller der er konkrete grunde til at antage, at udlændingen har indtaget rusmidler. En rusmiddeltest vil således kun kunne anvendes, hvis den mindreårige udlænding har et misbrug, eller der er konkrete grunde til at antage, at udlændingen er påvirket af hash eller andre euforiserende stoffer. Det kan f.eks. være den uledsagede mindreårige udlændings adfærd i den konkrete situation, der giver mistanke om rusmiddelpåvirkning. Det bør også give anledning til mistanke, hvis en uledsaget mindreårig udlænding generelt begynder at udvise en ændret adfærd og f.eks. begynder at omgås andre uledsagede mindreårige udlændinge med et misbrug, ofte tager ind i nærheden af et sted, som er kendt for at man kan købe stoffer der, eller begynder at sælge ud af sine ting for at finansiere et potentielt misbrug. Endelig kan kendskab til den uledsagede mindreårige udlændings baggrund, herunder viden om eventuelt tidligere misbrug indgå i vurderingen. Rusmiddeltesten er desuden et redskab til at undersøge, hvorvidt den uledsagede mindreårige udlænding fortsat har et misbrug. På baggrund af rusmiddeltesten kan personalet indgå en dialog med den uledsagede mindreårige udlænding om at hjælpe udlændingen ud af sit misbrug. Rusmiddeltesten kan endvidere indgå i vurderingen af, om det er grundlag for at flytte den uledsagede mindreårige udlænding til et andet indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, som bedre kan håndtere udlændingens misbrug.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, 2. pkt.*, at den uledsagede mindreårige udlænding forinden skal have afgivet et generelt samtykke til aflæggelse af rusmiddeltest. Samtykket afgives for en ubegrænset tidsperiode, men vil altid kunne trækkes tilbage, jf. endvidere bemærkningerne nedenfor til stk. 3.

Endelig foreslås det i stk. *1, 3. pkt.,* at hvis den uledsagede mindreårige udlænding er under 12 år, skal udlændingens personlige repræsentant efter § 56 a, stk. 1, have afgivet et generelt samtykke til, at udlændingen kan afgive et konkret samtykke til at aflægge en rusmiddeltest. Den personlige repræsentants samtykke kan med fordel indhentes i forbindelse med at den uledsagede mindreårige udlænding tager ophold på indkvarteringsstedet, men også undervejs kan der indhentes samtykke, hvis dette ikke tidligere er afgivet, og der efterfølgende vurderes at kunne opstå behov for at anvende en rusmiddeltest.

Det foreslås i *stk. 2*, at den uledsagede mindreårige udlænding og den personlige repræsentant skal informeres om reglerne for aflæggelse af rusmiddeltest forud for afgivelse af et generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest. Der skal således informeres om muligheden for at aflægge rusmiddeltest og reglerne for afgivelse af samtykke til samt gennemførelse af en sådan test.

Informationen skal være fyldestgørende, så den uledsagede mindreårige udlænding og den personlige repræsentant bliver bevidst om og på forhånd kan tage stilling til, hvad han eller hun giver samtykke til, hvis der senere opstår behov for aflæggelse af rusmiddeltest. Informationen om reglerne for rusmiddeltest vil kunne indgå som led i den generelle information om relevante regler for indkvartering, herunder f.eks.

indkvarteringsstedets husorden, i det omfang der er udarbejdet en sådan, som gives til den uledsagede mindreårige udlænding og repræsentanten i forbindelse med indkvarteringen.

Det foreslås i *stk. 3*, at anvendelse af rusmiddeltest kun kan ske, når den uledsagede mindreårige udlænding medvirker frivilligt til aflæggelse af heraf. Det skal således være muligt for den uledsagede mindreårige udlænding ved sine ord eller handling at modsætte sig aflæggelsen af en konkret rusmiddeltest, uden at dette får konsekvenser for udlændingen. Endvidere vil det generelle samtykke efter stk. 1 altid kunne trækkes tilbage, jf. bemærkningerne ovenfor. I situationer, hvor det generelle samtykke er trukket tilbage, vil betingelserne for at anvende rusmiddeltest ikke længere være opfyldt. Der vil efter omstændighederne kunne være tvivl om, hvorvidt den uledsagede mindreårige udlændings adfærd mv. skal forstås således, at udlændingen har trukket sit generelle samtykke tilbage, eller om udlændingen blot ønsker at modsætte sig en konkret rusmiddeltest. I sådanne situationer vil der ikke kunne gennemføres en rusmiddeltest, og der vil – når den uledsagede mindreårige udlænding ikke længere vurderes at være påvirket af euforiserende stoffer – skulle gennemføres en samtale med udlændingen om, hvorvidt udlændingen ønsker at trække sit generelle samtykke tilbage.

Det foreslås i *stk. 4*, at udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelsen af rusmiddeltest efter stk. 1-3, herunder om fremgangsmåden og om krav til indholdet af samtykket.

Hjemlen vil bl.a. blive anvendt til at fastsætte regler om fremgangsmåden vedrørende anvendelse af rusmiddeltest. Hjemlen vil endvidere blive anvendt til at fastsætte krav til indholdet af samtykket, herunder at samtykket skal være informeret, frivilligt og udtrykkeligt og altid kan tilbagekaldes. Hjemlen vil desuden blive anvendt til at fastsætte regler om, at anvendelse af rusmiddeltest altid vil skulle efter sundhedsfaglige forskrifter, og at udlændingens personlige repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, stk. 1, og uledsagede mindreårige udlændinge over 12 år skal orienteres om anvendelsen af rusmiddeltest.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 d

Der er i dag ikke hjemmel i udlændingeloven til, at personalet på indkvarteringssteder fysisk kan guide en uledsaget mindreårig udlænding.

Med bestemmelsens *stk. 1*, der er ny, foreslås det, at personalet på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, fysisk kan guide en uledsaget mindreårig udlænding. Bestemmelsen finder således anvendelse over for uledsagede mindreårige udlændinge uanset om de er indkvarteret på et børnecenter eller et almindeligt indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Ved fysisk guidning forstås, at man ved fysisk kontakt med den uledsagede mindreårige udlænding angiver, f.eks. ved at lægge en hånd på skulderen, at udlændingen f.eks. skal følge med eller standse. I den fysiske guidning ligger også, at man kortvarigt kan fastholde den uledsagede mindreårige udlænding. Begrebet kortvarigt retter sig mod varigheden af selve indgrebet fra personalets side og ikke mod den situation, som den uledsagede mindreårige udlænding fjernes fra. Det er ikke muligt at definere en øvre tidsgrænse for, hvad der anses som kortvarigt. Det vil bero på en individuel vurdering af de konkrete omstændigheder, herunder til den uledsagede mindreårige udlændings alder, modenhed og funktionsevne samt under iagttagelse af proportionalitetsprincippet. Fysisk guidning er ikke magtanvendelse.

I den fysiske guidning er det også muligt at bortvise den uledsagede mindreårige udlænding fra fællesskabet. Ved bortvisning forstås, at den uledsagede mindreårige udlænding vises bort fra en situation, før den eskalerer yderligere. Det kan f.eks. ske ved, at man kortvarigt lægger en arm om skulderen på den uledsa-

gede mindreårige udlænding, og på den måde får udlændingen til at følge med væk fra episoden. Den uledsagede mindreårige udlænding kan ikke bortvises fra selve indkvarteringsstedet, men man kan f.eks. sende den uledsagede mindreårige udlænding ind på sit værelse og evt. følge vedkommende derind.

Der er kun tale om fysisk guidning, så længe den uledsagede mindreårige udlænding ikke gør fysisk modstand mod f.eks. at blive ført et andet sted hen, dvs. udlændingen følger med uden modstand. Gør den uledsagede mindreårige udlænding fysisk modstand mod den fysiske kontakt eller det, den voksne ønsker, at den uledsagede mindreårige udlænding skal gøre, skal den fysiske kontakt øjeblikkeligt ophøre, idet fysisk kontakt herefter vil være at betragte som fysisk magtanvendelse efter den foreslåede § 62 g. Kun i de tilfælde, hvor betingelserne i den foreslåede § 62 g er opfyldt, vil det være tilladt at føre eller fastholde en uledsaget mindreårig udlænding, der gør modstand.

Med bestemmelsens *stk. 2*, foreslås, at det er en betingelse for at anvende fysisk guidning efter stk. 1, at det vurderes at være nødvendigt af hensyn til indkvarteringsstedets ansvar for at varetage den daglige omsorg, eller af hensyn til tryghed og trivsel på indkvarteringsstedet i tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlænding generer eller udøver chikane over for de øvrige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringsstedet, personalet, eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet.

Ved betingelsen om at anvendelse af fysisk guidning skal være nødvendigt af hensyn til indkvarteringsstedets ansvar for at varetage den daglige omsorg, forstås, at personale kan gribe ind over for den uledsagede mindreårige udlænding som led i varetagelsen af den daglige omsorg over for den enkelte udlænding. Beskyttelseshensynet og adgangen til at gribe ind for at varetage den daglige omsorg vil typisk være større, jo yngre en uledsaget mindreårig udlænding, der er tale om.

Ved betingelsen om, at anvendelse af fysisk guidning skal være nødvendigt af hensyn til tryghed og trivsel på indkvarteringsstedet, forstås, at personale kan gribe ind i tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding generer eller udøver chikane over for de øvrige udlændinge på indkvarteringsstedet eller personalet. Det kan således være nødvendigt at gribe ind og foretage mindre begrænsninger over for en enkelt uledsaget mindreårig udlænding af hensyn til de øvrige udlændinge, som er en del af fælleskabet på indkvarteringsstedet, og hvis rettigheder også skal respekteres. Der kan f.eks. være tale om tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding under et måltid opfører sig provokerende over for de andre udlændinge eller personalet verbalt eller ved at kaste med maden eller sætte benene op på bordet. Her vil den uledsagede mindreårige udlænding kunne blive bedt om at forlade spisesituationen og eventuelt med en hjælpende hånd på skulderen følges væk derfra, indtil den pågældende er faldet til ro og kan vende tilbage til fællesskabet. Tilsvarende vil kunne opstå i forbindelse med f.eks. sports- eller andre fællesaktiviteter. Hvis en uledsaget mindreårig udlænding på indkvarteringsstedet f.eks. bliver ved med at være for voldsom og tackle de andre, vil vedkommende kunne blive bedt om at tage en time-out på 5 minutter på bænken og eventuelt fysisk følges derhen.

Anvendelse af fysisk guidning vil ikke skulle registreres og indberettes.

Udlændingestyrelsen fører tilsyn med indkvarteringsstedets anvendelse af reglerne i denne lov, herunder brugen af fysisk guidning. Udlændingestyrelsen skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder ved at aflægge tilsynsbesøg på indkvarteringsstedet og inddrage oplysninger fra personalet og de uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringsstederne. Tilsynet skal i den forbindelse spørge ind til omfanget af anvendelsen af fysisk guidning med henblik på at sikre, at anbringelsesstedet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til den indkvarterede målgruppe.

Hvis anvendelse af fysisk guidning udvikler sig til fysisk magtanvendelse efter forslagets § 62 g, vil episoden skulle registreres og indberettes efter forslagets § 62 j.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 e

Bestemmelsen, der er ny, fastsætter de generelle principper for magtanvendelse og andre indgreb i de uledsagede mindreårige udlændinges selvbestemmelsesret, så det tydeliggøres, hvilke principper der skal iagttages ved indgreb efter loven.

Med forslagets *stk. 1* foreslås, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten kun må anvendes undtagelsesvist og aldrig må erstatte omsorg og socialpædagogisk indsats. Uledsagede mindreårige udlændinge har ret til medinddragelse, medbestemmelse og selvbestemmelse. Det er derfor helt centralt, at den uledsagede mindreårige udlændings synspunkter altid inddrages i tilrettelæggelsen af indsatsen i overensstemmelse med udlændingens alder, funktionsniveau og modenhed, og at såvel den konkrete tilrettelæggelse som gennemførelse af foranstaltninger så vidt muligt sker i dialog med den uledsagede mindreårige udlænding. Dog kan der i den daglige omsorg for den uledsagede mindreårige udlænding opstå situationer, hvor der er uoverensstemmelse mellem udlændingens ønsker og personalets faglige vurdering af, hvad der er det bedste for den pågældende. I sådanne situationer skal der ske en afvejning af den uledsagede mindreårige udlændings ret til med- og selvbestemmelse over for udlændingens ret til omsorg.

Udgangspunktet er, at der ikke skal anvendes magt over for uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringsstederne. Anvendelse af magt kan dog være påkrævet for at sikre de uledsagede mindreårige udlændinges ret til omsorg. Indgrebsmulighederne i loven beskriver således, i hvilke situationer der undtagelsesvist må anvendes magt og foretages indgreb i selvbestemmelsesretten. Magtanvendelse og indgreb efter loven må aldrig træde i stedet for omsorg og socialpædagogisk indsats. Magt må således ikke anvendes forebyggende, f.eks. i tilfælde hvor en uledsaget mindreårig udlænding tidligere har udvist en adfærd, hvor det var nødvendigt at gribe ind med magt. Det bør i stedet tilstræbes at afdække årsagerne til de adfærdsmønstre, der ledte op til magtanvendelsen, og søges at undgå situationer, hvor behovet for magtanvendelse kan opstå, f.eks. ved at ændre på rutiner. Optræk til konflikter skal altid forsøges afværget ved brug af socialpædagogiske metoder. Magt kan således kun anvendes som en sidste udvej i forsøget på at hjælpe en uledsaget mindreårig udlænding efter alle pædagogiske muligheder er udtømt.

Det bør altid overvejes, hvilke konsekvenser anvendelsen af magt kan have for relationen og tilliden mellem den uledsagede mindreårige udlænding og den pågældende medarbejder.

Indkvarteringsstederne skal arbejde ud fra en pædagogisk tilgang, der forebygger magtanvendelser, så de så vidt mulig undgås, samt følge op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Med bestemmelsens *stk. 2* foreslås, at personalet forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i den uledsagede mindreårige udlændings selvbestemmelsesret skal afsøge alle muligheder for at opnå udlændingens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning. Det følger heraf, at indkvarteringsstedet altid først skal forsøge gennem dialog og pædagogiske virkemidler at få den uledsagede mindreårige udlænding til frivilligt at samarbejde om en påkrævet indsats. Det kan f.eks. ske ved at forklare den omhandlende uledsagede mindreårige udlænding, hvorfor der er behov for at iværksætte indsatsen over for vedkommende, hvad den nærmere indebærer, og hvorfor det er nødvendigt med pågældendes medvirken. Der skal i den forbindelse tages hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings alder, modenhed og funktionsevne.

Ved personale på indkvarteringssteder efter § 42 a, stk. 5, hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, forstås personale, der udfører pædagogisk arbejde, har gennemført en pædagogisk uddannel-

se, eller som indgår i gennemførelsen af alment pædagogisk arbejde og varetager andre pædagogiske arbejdsopgaver på indkvarteringsstedet. Adgangen til at foretage indgreb efter loven omfatter således ikke eventuelt øvrigt personale på institutionerne, f.eks. køkkenmedarbejdere, pedeller eller rengøringspersonale.

Med bestemmelsens *stk. 3* foreslås, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes. Magtanvendelse skal således begrænses til det absolut nødvendige, og hvis mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige for at nå målet, skal disse anvendes. Bestemmelsen er et udtryk for, at enhver magtanvendelse skal ske under iagttagelse af proportionalitetsprincippet. Ved anvendelse af magt skal der tages højde for de konkrete omstændigheder, og der skal foretages en konkret afvejning og vægtning af hensynet til den omhandlende uledsagede mindreårige udlændings rettigheder, der gøres indgreb i, og nødvendigheden og forholdsmæssigheden af de hensyn, der begrunder indgrebet. Den anvendte magt skal stå mål med det formål, der ligger bag indgrebet i den uledsagede mindreårige udlændings rettigheder. Iværksatte indgreb skal straks bringes til ophør, når betingelserne herfor ikke længere er til stede. Det følger heraf, at der løbende skal foretages en vurdering af, om betingelserne for et iværksat indgreb fortsat er til stede. Når det ikke længere er tilfældet, skal indgrebet straks bringes til ophør.

Hvis den uledsagede mindreårige udlænding mener, at der har fundet en magtanvendelse sted, der f.eks. har været for voldsom eller for langvarig, kan den uledsagede mindreårige udlænding anmelde magtanvendelsen til politiet.

Med bestemmelsens *stk. 4* foreslås, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal udøves så skånsomt og kortvarigt, som omstændighederne tillader, og med størst mulig hensyntagen til den uledsagede mindreårige udlændings personlige integritet. Der skal endvidere i magtanvendelsen tages hensyn til andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødig krænkelse eller ulempe. Endelig slås det fast, at fiksering og ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling er ikke tilladt. Måden, hvorpå der gribes ind, skal være så skånsom som mulig og vare så kort tid som mulig. Ved fiksering forstås anvendelse af mekanisk tvangsmiddel i form af bælte, håndremme, fodremme, eller livsstykke, samt anden form for mekanisk fastspænding. Brug af magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten er ikke tilladt i straffe- eller behandlingsøjemed. Det betyder, at man ikke må anvende magt med det formål at straffe en uledsaget mindreårig udlænding. Det betyder også, at man ikke med magt kan tvinge en uledsaget mindreårig udlænding til at deltage i pædagogiske eller andre behandlingsmæssige tiltag. Magt kan således kun anvendes, når de særskilte kriterier i medfør af hjemlerne i loven er til stede.

Ved personlig integritet forstås, at uledsagede mindreårige udlændinge skal beskyttes mod indgreb i den fysiske integritet i form af f.eks. udnyttelse, ydmygelse og krænkelse. Uledsagede mindreårige udlændinge skal endvidere behandles med respekt for deres person, herunder beskyttes mod følelsesmæssige overgreb og offentlig udlevering.

Der skal tages højde for evt. andre tilstedeværendes overværelse af episoden. Dette skyldes hensynet til den omhandlede uledsagede mindreårige udlænding, så magtanvendelsen ikke krænker den pågældende unødigt og får karakter af ydmygende, hånende eller nedværdigende behandling. Ydmygende, hånende eller nedværdigende behandling er karakteriseret ved tilsigtet eller utilsigtet at nedgøre en uledsaget mindreårig udlænding i vedkommendes egne og eventuelt også andres øjne. Ydmygelsen forøges, hvis den finder sted i offentligheden og dermed potentielt overværes af andre. Som eksempler på ydmygende, hånende eller nedværdigende behandling kan nævnes at omtale den uledsagede mindreårige udlænding eller deres forældre i negative vendinger i udlændingens samt eventuel andet personales eller andre ud-

lændinges påhør, at gøre grin med en uledsaget mindreårig udlænding over for andre, at undlade at gribe ind og påtale, at andre gør grin med den uledsagede mindreårige udlænding, at vedvarende kommentere og korrigere eller konsekvent at behandle eller omgås et barn eller en ung negativt. Opremsningen er ikke udtømmende. Der eksisterer ligeledes et hensyn til de andre uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringsstederne, for hvem overværelsen af magtanvendelse kan være en voldsom oplevelse.

Til § 62 f

Efter gældende ret er der ikke adgang for personalet på et indkvarteringssted til at anvende fysisk magt over for uledsagede mindreårige udlændinge med henblik på at afværge eller forhindre en tingsskade ud over, hvad der følger af straffelovens regler om nødret.

Efter straffelovens § 14 kan personalet under visse omstændigheder straffrit afværge truende skade på person eller gods, når handlingen er nødvendig, og handlingen må anses for at være af forholdsvis underordnet betydning.

Med bestemmelsen, der er ny, indføres en lovhjemmel til, at personalet på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, kortvarigt kan fastholde eller føre en uledsaget mindreårig udlænding væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge udlændingen i at ødelægge eller beskadige egne eller andres genstande i et ikke ubetydeligt omfang. Begrebet afværgehjælp dækker over adgangen til at afværge materielle skader i et ikke ubetydeligt omfang.

Bestemmelsen vil finde anvendelse over for uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om de er indkvarteret på et børnecenter eller et almindeligt indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Afværgehjælp kan således være relevant i en situation, hvor en uledsaget mindreårig udlænding i et anfald af raseri er ved at ødelægge fjernsynet i opholdsstuen på indkvarteringsstedet, men kan også være relevant i en situation, hvor den uledsagede mindreårige udlænding i et raserianfald kaster med indkvarteringsstedets service. Gentagen ødelæggelse af ting af mindre værdi, f.eks. billige drikkeglas, er således omfattet af bestemmelsen. Afværgehjælp kan desuden anvendes for at afværge tingskade, allerede før det første glas smadres. Det afgørende er, at der foreligger en reel fare for, at en uledsaget mindreårig udlænding vil foretage gentagen ødelæggelse eller beskadigelse af ting.

Det er en betingelse for at kunne anvende afværgehjælp, at det er nødvendigt for at afværge en skade på en genstand. Der skal således foretages en konkret vurdering af, om der foreligger en reel fare for, at den uledsagede mindreårige udlænding vil ødelægge eller beskadige den pågældende genstand.

Det er herudover en betingelse for anvendelse af afværgehjælp, at den uledsagede mindreårige udlænding er ved at påføre skade på en materiel genstand i et ikke ubetydeligt omfang. Det dækker både over genstande af høj økonomisk eller affektionsmæssig værdi og over gentagen ødelæggelse af genstande, der ikke nødvendigvis er af hverken høj økonomisk eller affektionsmæssig værdi.

Ved kortvarig fastholdelse og føren af en uledsaget mindreårig udlænding forstås, at udlændingen kan fastholdes kortvarigt eller føres væk fra situationen, når de ovenstående betingelser er opfyldt. Der henvises i den forbindelse til forslagets § 62 g om fysisk magtanvendelse for yderligere beskrivelse af mulighederne for indgreb i form af fastholdelse og føren. Det skal i den forbindelse bemærkes, at den fysiske fastholdelse, der kan foretages i forbindelse med afværgehjælp, kun kan være af kortvarig karakter, idet der alene er tale om ødelæggelse af materielle genstande, i modsætning til fysisk magtanvendelse efter § 62 g, hvor der er tale om, at den uledsagede mindreårige udlænding udviser en adfærd, der er til fare for den uledsagede mindreårige udlænding selv, de øvrige udlændinge på indkvarteringsstedet, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet. Ved kortvarig fastholdelse forstås, at man

kortvarigt tager fat i eller holder fast om den uledsagede mindreårige udlænding for at markere, at den uønskede adfærd skal bringes til ophør.

Begrebet kortvarigt retter sig mod varigheden af selve indgrebet fra personalets side og ikke mod den situation, som den uledsagede mindreårige udlænding fjernes fra. Det er ikke muligt at definere en øvre tidsgrænse for, hvad der anses som kortvarigt. Det vil bero på en individuel vurdering af de konkrete omstændigheder, herunder til den uledsagede mindreårige udlændings alder, modenhed og funktionsevne samt under iagttagelse af proportionalitetsprincippet. Hvis den uledsagede mindreårige udlænding undervejs i en kortvarig fastholdelse begynder at gøre markant fysisk modstand, vil udlændingen kun kunne fastholdes og føres til et andet opholdsrum, hvis betingelserne for fysisk magtanvendelse i øvrigt er opfyldt, jf. forslagets § 62 g.

Ved føren væk fra en situation forstås, at et en uledsaget mindreårig udlænding fjernes fra den konkrete situation, så den igangværende handling afbrydes. Det vil afhænge af en konkret vurdering, hvor den uledsagede mindreårige udlænding skal føres hen, for at afbryde den igangværende handling.

Hvis det er tilstrækkeligt at anvende mindre indgribende metoder for at afværge skaden på genstanden, f.eks. ved at tale den uledsagede mindreårige udlænding fra det eller ved at sikre genstanden, der er i fare for at blive påført skade, er der ikke adgang til at anvende afværgehjælp. Det konkrete indgreb skal således ske under iagttagelse af proportionalitetsprincippet. En fastholdelse skal samtidig være så kortvarig som mulig og må ikke være af mere indgribende karakter end nødvendigt for at forhindre skaden.

I de tilfælde, hvor personalet på indkvarteringsstedet anvender afværgehjælp skal der ske registrering samt indberetning af episoden til Udlændingestyrelsen efter forslagets § 62 j.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger om afværgehjælp i afsnit 3.2.1.

Til § 62 g

Efter gældende ret er der ikke hjemmel for personalet på et indkvarteringssted til at anvende fysisk magt over for en uledsaget mindreårig udlænding, udover hvad der følger af straffelovens regler om nødværge.

Det følger således af straffelovens § 13, at personalet under visse nærmere omstændigheder straffrit kan afværge et uretmæssigt påbegyndt eller overhængende angreb på sig selv eller andres liv, legeme eller i helt særlige tilfælde ejendom, såfremt handlingen er nødvendig og forsvarlig. Nødværge kan kun anvendes mod den eller dem, der foretager det uretmæssige angreb.

Med bestemmelsen, der er ny, indføres en lovhjemmel til, at personalet på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, har adgang til at anvende fysisk magt over for uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringsstederne. Der fastsættes således en lovhjemmel til, at der kan anvendes fysisk magt, og der indføres samtidig en række betingelser for adgangen til at anvende fysisk magt.

Bestemmelsen vil finde anvendelse over for uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om de er indkvarteret på et børnecenter eller et almindeligt indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Med bestemmelsen foreslås det, at personalet på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, kan fastholde eller føre en uledsaget mindreårig udlænding til et andet opholdsrum mv., når udlændingen udviser en adfærd, der er til fare for udlændingen selv, de øvrige udlændinge på indkvarteringsstedet, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet. Bestemmelsen giver således personalet på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, adgang til at anvende fysisk magt i form af

fastholdelse eller føren til et andet opholdsrum. Bestemmelsen giver endvidere adgang for personalet til at fastholde eller føre en udlænding væk fra eksempelvis en sportsplads eller grønne arealer i tilknytning til indkvarteringsstedet.

Ved fastholdelse forstås, at en uledsaget mindreårig udlænding kan fastholdes fysisk f.eks. ved at personalet holder fast i udlændingen. Fastholdelse af den uledsagede mindreårige udlænding må aldrig omfatte vold, herunder voldelige førergreb, slag eller spark. Ved føren til et andet opholdsrum forstås, at en uledsaget mindreårig udlænding kan føres til et andet lokale på anbringelsesstedet, f.eks. vedkommendes værelse. Når det drejer sig om mindre udlændinge vil fastholdelse og føren kunne ske ved, at udlændingen bæres til et andet opholdsrum. Når det drejer sig om større udlændinge vil fastholdelse og føren f.eks. kunne ske ved, at den uledsagede mindreårige udlænding holdes fast om hånden og føres til det andet opholdsrum. Bestemmelsen giver ikke hjemmel til, at den uledsagede mindreårige udlænding låses inde.

Fysisk magt i form af fastholdelse eller føren af en uledsaget mindreårig udlænding til et andet opholdsrum kan anvendes, når udlændingen udviser en adfærd, der er til fare for udlændingen selv, de øvrige udlændinge på indkvarteringsstedet eller personalet, og formålet med indgrebet er, at den uledsagede mindreårige udlænding dermed forhindres i at skade sig selv eller andre.

Med kriteriet om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal udvise en adfærd, der er til fare for udlændingen selv, sigtes på situationer, hvor den uledsagede mindreårige udlænding står lige over for eller er i gang med at skade sig selv. Det kan f.eks. være selvskadende adfærd som at snitte eller skære i sig selv. Det er således ikke tilstrækkeligt, at personalet har en formodning om, at den uledsagede mindreårige udlænding vil foretage sig noget, der kan udsætte den uledsagede mindreårige for skade. Indgriben fra personalets side skal direkte forhindre, at den uledsagede mindreårige udlænding skader sig selv.

Med kriteriet om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal udvise en adfærd, der er til fare for øvrige udlændinge på indkvarteringsstedet, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet, sigtes på situationer, hvor den uledsagede mindreårige udlænding truer med eller udøver vold over for den ovenfor nævnte gruppe. Der skal i den enkelte situation være tale om en reel og begrundet risiko for, at de omhandlende uledsagede mindreårige udlændinge vil foretage handlinger, der er til skade for de andre udlændinge på indkvarteringsstedet eller personalet. Der kan f.eks. være tale om situationer, hvor to uledsagede mindreårige udlændinge er kommet op at toppes, og der er optakt til et regulært slagsmål. Indgriben fra personalets side skal forhindre, at den uledsagede mindreårige udlænding skader de andre udlændinge eller personalet på indkvarteringsstedet.

For begge kriterier gælder, at den uledsagede mindreårige udlænding skal være insisterende og vedholdende i sin udtryksform og adfærd og ikke vise tegn på at ville ændre adfærd. Indgreb efter bestemmelsen skal som al anden magtanvendelse ske under iagttagelse af de generelle principper for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter forslagets § 62 e. Anvendelse af fysisk magt vil skulle registreres og indberettes efter forslagets § 62 j.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 h

En uledsaget mindreårig udlænding, der opholder sig på et indkvarteringssted, kan som udgangspunkt frit forlade indkvarteringsstedet. Den pågældende er ikke frihedsberøvet og har som udgangspunkt ret til at frit bevæge sig uden for indkvarteringsstedet.

Forlader udlændingen således indkvarteringsstedet, er der ikke efter gældende ret i udlændingeloven adgang til at tilbageføre udlændingen til indkvarteringsstedet.

Med bestemmelsen, der er ny, indføres lovhjemmel til, at en uledsaget mindreårig udlænding kan tilbageføres i tilfælde af rømning. Med bestemmelsen foreslås det, at personalet på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, kan tilbageføre en uledsaget mindreårig udlænding, der rømmer, når den uledsagede mindreårige udlænding udviser en adfærd, der medfører en risiko for skade på den uledsagede mindreårige udlænding selv eller på andre.

Det vil være en betingelse for at kunne anvende muligheden for at tilbageføre den uledsagede mindreårige udlænding, at udlændingen er rømmet fra indkvarteringsstedet og ikke har til hensigt at vende tilbage. Det vil i den forbindelse være uden betydning, om den uledsagede mindreårige udlænding er rømmet fra et børnecenter eller et almindeligt indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil endvidere være et krav, at den uledsagede mindreårige udlænding har forladt indkvarteringsstedet for at tage ophold et andet sted i Danmark. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at den uledsagede mindreårige udlænding har forladt indkvarteringsstedet eller ikke er vendt tilbage til indkvarteringsstedet som aftalt, da der kan være mange årsager hertil. Det kan f.eks. være fordi, den uledsagede mindreårige udlænding er blevet forsinket, har glemt tiden, har valgt at være ude længere end aftalt eller lignende. I de situationer, hvor den uledsagede mindreårige udlænding har forladt indkvarteringsstedet eller ikke er kommet tilbage som aftalt, er det således vigtigt, at indkvarteringsstedet snarest prøver at finde årsagen til fraværet. I nogle tilfælde vil den uledsagede mindreårige udlænding ikke have intentioner om at vende tilbage til indkvarteringsstedet, men her vil personalet ved en socialpædagogisk indsats og dialog med den uledsagede mindreårige udlænding kunne overbevise den pågældende om at returnere.

Det vil endvidere være et kriterie for at kunne anvende muligheden for at tilbageføre den uledsagede mindreårige udlænding, at udlændingens adfærd kan medføre en risiko for skade på udlændingen selv eller på andre. Hvorvidt den uledsagede mindreårige udlændings adfærd udgør en sådan risiko vil afhænge af en konkret vurdering, hvor den uledsagede mindreårige udlændings alder, udvikling og modenhed vil skulle tages i betragtning. Tilbageførelse vil således kunne være relevant i en situation, hvor en 8-årig stikker af fra indkvarteringsstedet midt om natten, eller en 9-årig stikker af for at drikke øl med nogle venner. I begge situationer er beskyttelsesbehovet stort, idet de uledsagede mindreårige udlændinge har en alder, hvor de ikke kan forventes at forstå konsekvenserne af deres handlinger. Det ville således være en anden situation, hvis der var tale om en normaludviklet 17-årig, som må forventes at kunne forstå konsekvenserne af sine egne handlinger.

I de få tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlænding ikke vil kunne overbevises om at vende tilbage til indkvarteringsstedet, og personalet vurderer, at udlændingens adfærd kan medføre skade på udlændingen selv eller andre, kan der være brug for, at en eller flere medarbejdere på indkvarteringsstedet som led i omsorgspligten opsøger den uledsagede mindreårige udlænding for at bringe vedkommende tilbage. Indkvarteringsstedet bør i disse tilfælde orientere Udlændingestyrelsen og den uledsagede mindreårige udlændings personlige repræsentant og – hvis det skønnes nødvendigt – varsle politiet, jf. § 2 i lovbekendtgørelse nr. 956 af 20. august 2015 om politiets virksomhed. Indkvarteringsstedet vil så vidt muligt skulle forsøge at bringe den uledsagede mindreårige udlænding frivilligt med tilbage. Vil den uledsagede mindreårige udlænding ikke følge frivilligt med, vil der være adgang til at tilbageføre udlændingen mod dennes vilje ved at føre eller fastholde udlændingen.

En tilbageførsel vil skulle ske så skånsomt som muligt og på en måde, som vil varetage hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings integritet. Det konkrete indgreb således skulle ske under iagttagelse af proportionalitetsprincippet og skal være afpasset forholdene i den konkrete situation og begrænses til det strengt nødvendige, jf. den foreslåede § 62 e. Således vil en ung, der er stukket af fra et

indkvarteringssted – i det omfang vedkommende ikke kan overtales til frivilligt at vende hjem eller følge med i bilen, når personalet kommer for at hente vedkommende – kunne fastholdes og føres ind i bilen, men ikke fastholdes hele vejen tilbage til indkvarteringsstedet.

En tilbageførsel vil navnlig kunne finde anvendelse, hvis den pågældende opholder sig i umiddelbar nærhed af indkvarteringsstedet, og der følger ikke af bestemmelsen en pligt for indkvarteringsstedet til at opsøge og tilbageføre en udlænding. Ved vurderingen heraf kan det også indgå, hvor den pågældende rent faktisk befinder sig, herunder om den pågældende befinder sig langt fra indkvarteringsstedet. Ressourcemæssige betragtninger kan også indgå.

Hvis en uledsaget mindreårig udlænding stikker af fra et indkvarteringssted for at foretage handlinger, der falder ind under politiets ansvarsområde, vil adgangen til tilbageførelse ikke medføre, at personalet på indkvarteringsstedet er forpligtet til at stoppe den uledsagede mindreårige udlænding. Personalet på indkvarteringsstederne skal således ikke udføre politiopgaver, men vil i disse situationer kunne kontakte politiet. Det følger af politilovens § 2, at politiet bl.a. har til opgave at yde andre myndigheder bistand efter gældende ret og udføre andre opgaver, der følger af gældende ret eller i øvrigt har en naturlig tilknytning til politiets virksomhed. På anmodning fra personalet på indkvarteringsstederne vil politiet, med henblik på at beskytte personalet, kunne deltage i en tilbageførsel. Politiets bistand til indkvarteringssteder vil imidlertid ikke rette sig mod den uledsagede mindreårige udlænding, medmindre der foreligger en konkret faresituation for udlændingen. Politiets rolle er således subsidiær og består i ved foreløbige foranstaltninger at bistå personalet, som har det primære ansvar over for den uledsagede mindreårige udlænding.

Det vil samtidig være væsentligt, at personalet på indkvarteringsstederne er opmærksomme på ikke at anvende adgangen til tilbageførelse, hvis det vil medføre, at personalet vil blive bragt i situationer, der potentielt kan optrappe den konkrete konflikt eller bringe personalet i fare. Også i disse situationer vil personalet kunne kontakte politiet med henblik på at få bistand.

En tilbageførsel efter denne bestemmelse vil skulle registreres og indberettes af indkvarteringsstedet til Udlændingestyrelsen, jf. den foreslåede bestemmelse til § 62 j.

Hvis en uledsaget mindreårig udlænding gentagne gange stikker af, og det vurderes at være nødvendigt at sørge for, at udlændingen forbliver i et socialpædagogisk behandlingsforløb, må operatøren af indkvarteringsstedet overveje, om den uledsagede mindreårige udlænding skal anbringes på et anbringelsessted, hvor der er mulighed for at aflåse yderdøre og vinduer, f.eks. på en delvis lukket døgninstitution eller på en sikret døgninstitution, jf. den foreslåede bestemmelse § 62 l.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 i

Efter gældende ret har personalet på indkvarteringssteder ikke hjemmel til at foretage en undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings person eller opholdsrum.

Med bestemmelsen, der er ny, indføres en klar lovhjemmel til, at der uden retskendelse kan foretages undersøgelser af den uledsagede mindreårige udlændings person og opholdsrum.

Bestemmelsen vil finde anvendelse over for uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om de er indkvarteret på et børnecenter eller et almindeligt indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 1,* at lederen af et indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, eller den der bemyndiges dertil f.eks. børnecenterets pædagogisk uddannede personale, uden retskendelse vil

kunne beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages.

Det foreslås, at undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum vil kunne ske uden retskendelse, idet det ofte kan være nødvendigt for lederen, eller den der bemyndiges hertil, at foretage undersøgelsen hurtigt, således at øjemedet ikke forspildes.

Undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum vil alene kunne foretages, når der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages. Med bestemte grunde sigtes bl.a. til de situationer, hvor personalet observerer, at der mangler bestik eller andre skarpe genstande i køkkenet på indkvarteringsstedet, eller hvor der på værelset er ridset i væggen, og hvor det må formodes, at genstanden, som er brugt til at ridse, er skarp eller spids. Bestemte grunde kan også være i de tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlændings handlemønstre vurderes at være væsentlig anderledes end normalt, og hvor personalet har en formodning om, at udlændingen er i besiddelse af f.eks. euforiserende stoffer.

Ved undersøgelse af en uledsaget mindreårige udlændings person menes indgreb, hvor der ikke sker nogen indtrængen i det menneskelige legeme eller nogen egentlig beføling af legemet. Personalet må således alene foretage klap uden på tøjet og undersøge lommer og sko.

Ved undersøgelse af opholdsrum forstås en undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings værelse, skabe eller andre rum, som den uledsagede mindreårige udlænding har rådighed over. Hvis en uledsaget mindreårig udlænding deler værelse med en eller flere andre uledsagede mindreårige udlændinge vil personalet alene kunne undersøge den del af værelset, som den pågældende uledsagede mindreårige udlænding har rådigheder over. Personalet vil alene kunne undersøge hele værelset, hvis betingelserne for at foretage undersøgelsen er opfyldt i forhold til alle værelsets beboere. Er den uledsagede mindreårige udlænding således indkvarteret med f.eks. en 19-årig asylansøger, vil der aldrig være hjemmel til at kunne undersøge de dele af værelset, som den 19-årige råder over.

Med bestemmelsens *stk. 2* fastsættes at lederen af et indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil f.eks. børnecenterets pædagogisk uddannede personale, uden retskendelse vil kunne beslutte at tage effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Det vil alene være personale, der er ansat på indkvarteringsstedet, der vil kunne bemyndiges til at foretage indgrebet. Det forudsættes, at lederen vurderer, at den pågældende ansatte har de fornødne faglige kvalifikationer og forudsætninger.

Hvis genstande tilbageholdes, vil institutionen skulle udfærdige en liste over de genstande, der tilbageholdes. Den uledsagede mindreårige udlænding vil skulle orienteres om tilbageholdelsen og have udleveret en kopi af listen. Hvis en genstand tilhører indkvarteringsstedet vil den umiddelbart kunne inddrages. Ulovlige effekter vil skulle overdrages til politiet.

Med bestemmelsens *stk. 3* gives hjemmel til, at udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af undersøgelser af den uledsagede mindreårige udlændings person eller opholdsrum samt effekter taget i bevaring i forbindelse hermed. Hjemlen vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af undersøgelser af den uledsagede mindreårige udlændings person og opholdsrum på et indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Det vil blandt andet indbefatte regler om den uledsagede mindreårige udlændings ret til, inden undersøgelse foretages, at få oplyst grunden til, at undersøgelsen iværksættes, medmindre særlige omstændigheder taler imod dette, eller at udlændingen har ret til at overvære undersøgelsen,

eller at der efter undersøgelsen skal gives tilbud til udlændingen om at få gennemgået undersøgelsen og dens resultat, medmindre særlige omstændigheder taler imod. Der vil endvidere blive fastsat regler om, at der altid skal deltage mindst to ansatte ved undersøgelsen af den uledsagede mindreårige udlændings opholdsrum. Hvis særlige omstændigheder gør det nødvendigt, kan en undersøgelse dog gennemføres af en enkelt ansat. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis der kun er to ansatte på arbejde, og hensynet til de øvrige uledsagede mindreårige udlændinge på stedet gør, at den ene ansatte er nødt til at blive tilbage for at tage vare på de øvrige beboere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 j

Bestemmelsen, der er ny, indeholder regler om registrering og indberetning af magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten mv. over for uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på indkvarteringssteder efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 62 f-62 i og magtanvendelse i øvrigt, vil skulle registreres og indberettes af indkvarteringsstedet til Udlændingestyrelsen, der har det overordnede ansvar for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Omfattet af registrerings- og indberetningspligten vil således være afværgehjælp, fysisk magtanvendelse, tilbageførelse ved rømning og undersøgelse af person og opholdsrum og magtanvendelse i øvrigt, der ikke følger af bestemmelserne i lovforslaget. Fysisk guidning af en indkvarteret uledsaget mindreårig udlænding på et indkvarteringssted efter den foreslåede § 62 d er ikke magtanvendelse og vil ikke skulle registreres og indberettes.

Det er indkvarteringsstedet, der vil skulle registrere og indberette episoden til Udlændingestyrelsen.

Indberetningen til Udlændingestyrelsen vil have til formål at give styrelsen mulighed for at vurdere, om indkvarteringsstedet fortsat er det rette, eller om der er anledning til at overveje ændringer i den iværksatte indsats over for den uledsagede mindreårige udlænding. Hvis et indkvarteringssted ofte anvender magt over for en uledsaget mindreårig udlænding, vil det således kunne tyde på, at udlændingen opholder sig på et indkvarteringssted, der ikke er i stand til at håndtere den uledsagede mindreårige udlændings behov. I disse tilfælde må Udlændingestyrelsen vurdere, hvorvidt der er behov for at flytte den uledsagede mindreårige til et andet indkvarteringssted.

Indberetningerne til Udlændingestyrelsen vil endvidere have til formål at give Udlændingestyrelsen mulighed for at vurdere indkvarteringsstedernes konkrete anvendelse af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Indberetning og registrering af foretagne magtanvendelser vil skulle ske under iagttagelse af de almindelige regler om offentligt ansattes tavshedspligt efter § 27 i bekendtgørelse af forvaltningsloven. Det fremgår heraf, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, når en oplysning ved lov er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private. Hvis en offentlig ansat bryder sin tavshedspligt, kan vedkommende straffes efter § 152 i straffeloven.

Det bemærkes, at kommunerne fortsat har en generel tilsynsforpligtelse efter servicelovens § 146 med de forhold, hvorunder alle børn og unge under 18 år lever. Denne generelle tilsynsforpligtelse gælder alle børn og unge uanset deres opholdsgrundlag og uanset, om den uledsagede mindreårige udlænding har lovligt ophold eller ej. Den foreslåede bestemmelse vil ikke ændre ved, at en indkvarteringsoperatør

vil kunne underrette en kommune, hvis indkvarteringsoperatøren oplever en generel bekymring for en uledsaget mindreårig. En indkvarteringsoperatør vil i den forbindelse kunne sende en underretning om magtanvendelse til kommunen.

Bestemmelsen i *stk. 2* fastsætter hjemmel til, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om registrering og indberetning efter stk. 1.

Hjemlen vil bl.a. blive anvendt til at fastsætte regler om procedurerne i forbindelse med de forskellige former for indberetninger. Der vil i den forbindelse blive fastsat regler om, hvornår indberetning senest skal ske samt om, at udlændingen, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med registreringen, og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden. Der vil endvidere blive fastsat regler bl.a. om, orientering af den personlige repræsentant, når der foretages registrering og indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Der vil ikke på baggrund af en registrering og som led i tilsynet skulle træffes afgørelse om lovligheden af foretagne magtanvendelser.

Til § 62 k

Bestemmelsen, der er ny, indeholder regler om, at den uledsagede mindreårige udlænding, der har været udsat for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, vil skulle gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at udtale sig om episoden.

I forbindelse med udarbejdelsen af indberetningen vil personalet skulle tale med den uledsagede mindreårige udlænding om hændelsen, årsagen mv. Formålet hermed er, at personalet får forklaret den uledsagede mindreårige udlænding, hvorfor der blev anvendt magt i den konkrete situation, og at udlændingen selv får mulighed for at sætte ord på, hvordan situationen blev oplevet af den pågældende, samt at personalet sammen med udlændingen kan finde en løsning på, hvorledes magtanvendelse kan undgås fremover i lignende situationer. Personalet vil i den forbindelse skulle tage hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings alder, modenhed og funktionsevne.

Til § 62 l

Der er ikke efter gældende ret hjemmel i udlændingeloven til tvangsmæssigt at anbringe et barn eller en ung på en døgninstitution (tvangsmæssig anbringelse uden for hjemmet).

Udlændingestyrelsen og de enkelte indkvarteringsoperatører har dog mulighed for at kontakte kommunen, hvis børn og unge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, har sociale problemer af en sådan karakter, at Udlændingestyrelsen eller operatøren vurderer, at de ikke kan håndteres i regi af asylcentrene.

Uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt eller lovligt ophold er i dag omfattet af reglerne i serviceloven. De vil således kunne anbringes på en døgninstitution, hvis betingelserne i serviceloven er opfyldt. Uledsagede mindreårige udlændinge, der har ulovligt ophold, er ikke omfattet af servicelovens regler. De vil alene kunne anbringes efter principperne i serviceloven, hvis særlige forhold taler herfor, herunder i tilfælde, hvor det følger af Danmarks internationale forpligtelser.

Bestemmelsen, der er ny, indeholder hjemmel til, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse uden for indkvarteringsstedet af uledsagede mindreårige udlændinge.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastlægger, at børn og unge-udvalget vil kunne træffe afgørelse om anbringelse efter de foreslåede bestemmelser i §§ 62 m-62 o, der indeholder de nærmere betingelser for anbringelse på de forskellige typer af døgninstitution. Afgørelse om anbringelse foreslås at skulle

træffes af børn og unge-udvalget, der også har kompetencen til at træffe afgørelse om tvangsmæssige anbringelser efter lov om social service.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der kan ske anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding uden for indkvarteringsstedet. Der vil således være tale om en udlænding, der er indkvarteret på et indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Den foreslåede bestemmelse vil herved adskille sig fra serviceloven, hvorefter der kan ske anbringelse uden for hjemmet. Det vil afspejle, at uledsagede mindreårige udlændinge som det klare udgangspunkt vil opholde sig på et indkvarteringssted, og at spørgsmålet om anbringelse derfor vil dreje sig om anbringelse uden for indkvarteringsstedet. Anbringelse efter den foreslåede bestemmelse vil være tvangsmæssig og skal iværksættes uden samtykke fra den pågældende udlænding, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 l, stk. 2, 2. pkt. For så vidt angår anbringelse på de private opholdssteder, som i dag anvendes over for uledsagede mindreårige udlændinge, henvises til den foreslåede bestemmelse i § 62 l, stk. 8, nr. 9, og bemærkningerne hertil, jf. nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 indeholder endvidere en nærmere afgrænsning af personkredsen for børn og unge-udvalgets kompetence til efter de foreslåede bestemmelser i udlændingeloven at træffe afgørelse om anbringelse uden for indkvarteringsstedet.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at børn og unge-udvalgets kompetence omfatter uledsagede mindreårige udlændinge. Der vil således alene kunne træffes afgørelse om anbringelse efter den foreslåede bestemmelse, hvis der er tale om en uledsaget mindreårig udlænding, der opholder sig her i landet uden ledsagelse af sine forældre eller andre myndige personer, der kan være trådt i forældrenes sted. Det vil i den forbindelse være uden betydning, at den pågældende udlænding efter indrejsen har fået udpeget en personlig repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, stk. 1. Det vil ligeledes være uden betydning, at den uledsagede mindreårige udlænding har fået beskikket en advokat efter afslag på asyl, jf. § 56 a, stk. 8.

Uden for bestemmelsens anvendelsesområde vil falde børn og unge i asylsøgende familier, der opholder sig her i landet sammen med deres forældre. For denne gruppe af børn og unge vil der som hidtil skulle træffes afgørelse om tvangsmæssig anbringelse efter reglerne i serviceloven, hvis der er tale om en familie, der har processuelt ophold, eller efter principperne i serviceloven, hvis der er tale om en familie, der har ulovligt ophold.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære, at det er en betingelse for at træffe afgørelse om anbringelse, at den uledsagede mindreårige udlænding er indkvarteret på et indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5. Er den uledsagede mindreårige udlænding – undtagelsesvis – bosat uden for et indkvarteringssted, vil der ikke kunne træffes afgørelse efter de foreslåede regler, men efter reglerne i eller efter principperne i serviceloven afhængig af barnets opholdsretlige status.

Det vil være uden betydning for bestemmelsens anvendelsesområde, om den uledsagede mindreårige udlænding opholder sig på et børnecenter eller et indkvarteringssted uden for det ordinære indkvarteringssystem. Det kan f.eks. være ved ophold på den sociale institution Ask4Us. Den uledsagede mindreårige udlænding vil dog typisk være indkvarteret på et indkvarteringssted for uledsagede mindreårige asylansøgere (et børnecenter), men bestemmelsen vil også omfatte en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et opholdscenter for voksne asylansøgere, eller som er alternativt indkvarteret f.eks. som led i en social foranstaltning.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 vil desuden indebære, at børn og unge-udvalgets kompetence omfatter børn og unge, der er undergivet Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt. Bestemmelsen vil dog alene omfatte børn og unge, der opholder sig her i landet som asylansøgere, jf. henvisningen til § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller som har ulovligt ophold, jf. henvisningen til § 42 a, stk. 2.

Uledsagede mindreårige udlændinge, som er meddelt opholdstilladelse her i landet i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl), vil derimod ikke være omfattet af den foreslåede adgang til anbringelse. Det vil gælde, uanset at de pågældende frem til tidspunktet for visitering til en kommune efter reglerne i integrationsloven, er undergivet Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt og fortsat har ophold på et indkvarteringssted. De pågældende udlændinge har – uanset at de i en overgangsperiode opholder sig på et indkvarteringssted – lovligt ophold her i landet og vil derfor være omfattet af lov om social service. Der er i den foreslåede bestemmelse i stk. 6 fastsat nærmere regler om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat over for en udlænding, der meddeles opholdstilladelse her i landet, jf. nærmere herom nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære endvidere, at børn og unge-udvalget alene kan træffe afgørelse om anbringelse på delvis lukkede, sikrede og særligt sikrede institutioner, jf. den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Der vil ikke kunne træffes afgørelse om iværksættelse af andre foranstaltninger efter den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2*, *1. pkt.,* at der kun vil kunne træffes afgørelse om anbringelse, når der er en begrundet formodning for, at problemerne ikke løses under den uledsagede mindreårige udlændings fortsatte ophold i indkvarteringsstedet. Det svarer til servicelovens § 58, stk. 1, 2. pkt..

Denne betingelse vil skulle ses i sammenhæng med den foreslåede § 62 q, hvorefter kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, skal gennemføre en faglig undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding, som bl.a. skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte en anbringelse.

Det vil – i overensstemmelse med de tilsvarende regler efter serviceloven – ikke være en betingelse for at iværksætte en anbringelse, at der først er afprøvet alternative foranstaltninger. Det vil være tilstrækkeligt, at der foreligger en begrundet formodning for, at problemerne ikke kan løses under fortsat ophold i indkvarteringsstedet, og at betingelserne for anbringelse, jf. de foreslåede §§ 62 m-62 o, er opfyldt.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2, 2. pkt.,* at anbringelsen ikke vil kræve den uledsagede mindreårige udlændings samtykke. Bestemmelsen vil afspejle, at det er børn og unge-udvalget, der har kompetencen til at træffe afgørelse om, hvorvidt betingelserne for anbringelse i §§ 62 m-62 o er opfyldt, jf. bestemmelsens stk. 1. Det vil derfor ikke være tilstrækkeligt, at den uledsagede mindreårige udlænding samtykker til anbringelsen.

Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget vil efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3, 1. pkt.,* kunne træffe foreløbige afgørelser om anbringelse efter stk. 1, når anbringelse af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget. Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i § 75 i serviceloven.

Betingelsen for at træffe en foreløbig afgørelse vil være, at en afgørelse om iværksættelse af en anbringelse af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke vil kunne afvente forelæggelse for børn og unge-udvalget. Anbringelsen vil således skulle være akut nødvendig. Herudover vil de betingelser i den bestemmelse, som den foreløbige afgørelse angår, skulle være opfyldt.

Behovet for foreløbige afgørelser vil f.eks. kunne opstå i tilfælde af akut opståede behov for en ganske kortvarig anbringelse, men f.eks. også i situationer, hvor der udover det øjeblikkelige behov kan være eller viser sig at være behov for en længerevarende indsats.

Det forudsættes, at der også uden for almindelig arbejdstid vil kunne træffes foreløbige afgørelser. Kom-

munerne vil derfor – svarende til, hvad der forudsættes efter lov om social service – skulle sikre sig, at det er muligt at få fat i en medarbejder fra kommunen og formanden eller næstformanden for børn og unge-udvalget, der kan tage hånd om et barn eller en ung i de tilfælde, hvor der er akut brug for støtte til den uledsagede mindreårige udlænding.

En foreløbig afgørelse efter den foreslåede bestemmelse i stk. 3 træffes af formanden for børn og unge-udvalget eller i dennes fravær af næstformanden. Det vil alene være formanden, eller i dennes fravær næstformanden, der vil kunne træffe foreløbige afgørelser. Kompetencen vil således ikke kunne overlades til deres stedfortrædere eller forvaltningen.

En foreløbig afgørelse vil efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3, 2.pkt.,* snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen skulle forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om anbringelsen er ophørt. Bestemmelsen forudsættes administreret i overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse i § 75, stk. 3, i lov om social service. Det forudsættes således, at 7-dages fristen for forelæggelsen for børn og unge-udvalget skal regnes fra iværksættelsen. Ved beregningen af 7-dages fristen medregnes dagen for iværksættelsen samt søn- og helligdage. Hvis der ikke er taget stilling til den foreløbige afgørelse inden 7 dage, bortfalder afgørelsen.

Godkendelsen af den foreløbige afgørelse efter stk. 3 drejer sig alene om den foreløbige afgørelse, som formanden – eller næstformanden – har truffet. Bedømmelsen af gyldigheden af afgørelsen vil kun ske med udgangspunkt i det beslutningsgrundlag, som blev forelagt formanden, da formanden for børn og unge-udvalget traf sin afgørelse. Der vil ikke på dette tidspunkt skulle tages stilling til, om der er grundlag for efterfølgende at træffe afgørelse om eksempelvis den uledsagede mindreårige udlændings anbringelse uden for indkvarteringsstedet, men dette er dog muligt, såfremt det er hensigtsmæssigt, at afgørelsen træffes samtidigt. Dette vil f.eks. gælde, hvis sagen alligevel er på vej til at blive forelagt børn og unge-udvalget. Formanden bliver ikke inhabil som medlem af børn og unge-udvalget, selv om pågældende traf den foreløbige afgørelse.

Ved godkendelsen vil udvalget skulle tage stilling til, om betingelserne for den pågældende anbringelse var opfyldt, og om anbringelsen af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kunne afvente, at der blev holdt et møde i børn og unge-udvalget.

Det foreslås i *stk. 4*, at afgørelse om anbringelse uden for indkvarteringsstedet træffes på grundlag af en indstilling fra kommunen, der udarbejdes efter den foreslåede bestemmelse i § 62 p. En indstilling om anbringelse uden for hjemmet efter § 62 p vil skulle omfatte 1) en faglig undersøgelse af barnet eller den unge, der gennemføres efter den foreslåede bestemmelse i § 62 q, 2) den plan for anbringelsen, som skal udarbejdes efter den foreslåede bestemmelse i § 62 t, og 3) barnets eller den unges holdning til den påtænkte anbringelse.

Afgørelse om, hvorvidt der kan ske anbringelse i henholdsvis en delvis lukket, sikret eller særligt sikret afdeling eller institution, vil skulle træffes efter de regler, der foreslås fastsat i §§ 62 m-62 o.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* afholder Udlændingestyrelsen udgifterne til en anbringelse efter den foreslåede stk. 1 (tvangsmæssig anbringelse), og stk. 3 (foreløbig afgørelse om anbringelse).

Udlændingestyrelsen vil i den forbindelse skulle afholde udgifterne, der er forbundet med selve anbringelsen. Udlændingestyrelsen vil derimod ikke skulle dække de omkostninger, der er forbundet med kommunens og børn og unge-udvalgets behandling af spørgsmålet om anbringelse.

Bestemmelsen i stk. 5 indebærer, at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt vil have en ubetinget betalingspligt. Udlændingestyrelsen vil alene kunne afslå at dække udgifterne, hvis den pågældende unge ikke

er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, fordi den pågældende er meddelt opholdstilladelse her i landet og dermed har lovligt ophold og ikke længere er indkvarteret på et indkvarteringssted efter reglerne i udlændingeloven.

Det forudsættes således, at Udlændingestyrelsen vil lægge kommunalbestyrelsens og børn og unge-udvalgets vurdering af behovet for en anbringelse til grund for godkendelse af betalingen for anbringelsens iværksættelse. Kommunalbestyrelsen og børn og unge-udvalget har således den faglige kompetence, og det er ikke hensigten med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen skal foretage en selvstændig socialfaglig vurdering af behovet for anbringelse i døgninstitution.

Meddeles en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt uden for indkvarteringsstedet, opholdstilladelse, vil den pågældende herefter være omfattet af lov om social service. Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 indebærer dog, at Udlændingestyrelsen afholder udgifterne frem til og med udgangen af den første hele måned efter tidspunktet for visiteringen af udlændingen, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Herefter vil spørgsmålet om finansiering bero på reglerne i lov om social service.

Det følger i den forbindelse af den foreslåede bestemmelse i *stk. 6*, at en afgørelse om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, der er truffet efter de foreslåede regler i udlændingeloven, jf. stk. 1, jf. §§ 62 m-62 o, fortsat vil finde anvendelse, indtil der efter reglerne i lov om social service er truffet afgørelse om, hvorvidt anbringelsen skal opretholdes eller bringes til ophør.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den uledsagede mindreårige udlændings anbringelse som udgangspunkt vil blive opretholdt, uanset at den uledsagede mindreårige udlænding ikke længere er omfattet af de foreslåede bestemmelser om anbringelse i udlændingeloven.

Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat efter stk. 1 eller 3, vil skulle træffes af børn og unge-udvalget i den kommune, hvortil den uledsagede mindreårige udlænding visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og senest 1 måned efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at udlændingen skal visiteres til kommunen. Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en foreløbig anbringelse, der er iværksat efter stk. 3, skal træffes senest 7 dage efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at den uledsagede mindreårige udlænding skal visiteres til kommunen.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelse om visitering vil orientere kommunalbestyrelsen om, at den uledsagede mindreårige udlænding er anbragt på f.eks. en sikret døgninstitution.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 7* vil endvidere indebære, at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne fastsætte regler om foreløbige afgørelser, herunder regler om skriftlig meddelelse af foreløbige afgørelser til den personlige repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, varigheden af afgørelsernes gyldighed og styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe foreløbige afgørelser.

Den foreslåede bemyndigelse forudsættes anvendt, således at der svarende til reglerne efter serviceloven vil fastsættes krav om, at der inden 24 timer gives skriftlig meddelelse om den foreløbige afgørelse til udlændingens repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, og eventuelle andre parter. Der vil endvidere blive fastsat regler, der svarer til reglerne i lov om social service, om varigheden af en foreløbig afgørelses gyldighed og om styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe foreløbige afgørelse svarende til den adgang, der følger af lov om social service.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8* kan udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om behandling af sager om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge.

Den foreslåede bemyndigelse påtænkes bl.a. anvendt til at fastsætte nærmere regler om børn og unge-udvalgets behandling af sager om anbringelse, om kommunalbestyrelsens opgaver i forbindelse med iværksættelse og ændring af en anbringelse og om den uledsagede mindreårige udlændings og denne repræsentants rettigheder under behandling af en sag om anbringelse.

Efter den foreslåede *stk. 8, nr. 1,* kan der fastættes regler om børn og unge-udvalgets behandling af sager om anbringelse mv. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til de regler om børn og unge-udvalgets behandling af sager efter lov om social service, jf. § 74 i lov om social service.

Det vil blive fastsat, at børn og unge-udvalgets afgørelser efter de foreslåede regler skal træffes på et møde. Det omfatter dels de afgørelser, hvor kompetencen er tillagt udvalget direkte i udlændingeloven., jf. de foreslåede bestemmelser i § 62 l, stk. 1, jf. § 62 m-62 o, i § 62 l, stk. 3, 2. pkt., og i § 62 q, stk. 6, dels de afgørelser, hvor afgørelseskompetencen administrativt vil blive henlagt til børn og unge-udvalget, jf. herved de foreslåede bestemmelser i § 62 l, stk. 8, nr. 2og nr. 7, og i § 62 u, stk. 2.

Konkret vil der således skulle træffes afgørelse på et møde i sager
- om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, jf. hertil § 62 l, stk. 1, jf. §§ 62 m-62 o,
- om godkendelse af en foreløbig foranstaltning, jf. § 62 l, stk. 3, 2. pkt.,
- om opretholdelse af en anbringelse, sted, jf. den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 62 l, stk. 8, nr. 2,
- om ændring af anbringelsessted, jf. den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 62 l, stk. 8, nr. 7,
- om gennemførelse af en undersøgelse, jf. § 62 q, stk. 6, og
- om afbrydelse af forbindelsen mv. til netværk, jf. sted, jf. den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 62 u, stk. 2.

Den foreslåede bemyndigelse vil endvidere blive anvendt til at fastsætte regler om retten til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, inden der træffes afgørelse. Det vil således blive fastsat, at den uledsagede mindreårige udlænding, dennes repræsentant, jf. § 56 a, samt dennes advokat, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 l, stk. 8, nr. 4, og dennes eventuelle bisidder, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 l, stk. 8, nr. 3, skal have lejlighed til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, inden der træffes afgørelse. Det vil også blive fastsat, at børn og unge-udvalget kan undlade at give den uledsagede mindreårige udlænding lejlighed til at udtale sig, hvis udlændingen er under 12 år, eller hvis det må antages at være til skade for den uledsagede mindreårige udlænding.

Endvidere vil der blive fastsat nærmere regler om, at det ved vedtagelse af de afgørelser, som børn og unge-udvalget træffer efter de ovennævnte bestemmelser, kræves, at mindst 4 af børn og unge-udvalgets 5 medlemmer stemmer for afgørelsen. De afgørelser, der foreslås omfattet, vil derfor omfatte de afgørelser, der skal træffes på et møde, jf. ovenfor.

Det vil endvidere blive fastsat, at såfremt dommeren ikke er enig i den trufne afgørelse, skal dette tilføres udvalgets protokol, og meddelelsen om udvalgets afgørelse skal indeholde oplysning om dommerens afvigende opfattelse.

Endelig vil det blive fastsat, at børn og unge-udvalgets afgørelser skal meddeles skriftligt. Afgørelserne skal være begrundede og indeholde oplysning om klageadgang. Det vil blive fastsat, at afgørelserne skal meddeles såvel den uledsagede mindreårige udlænding og denne personlige repræsentant.

Efter den foreslåede *stk. 8, nr. 2,* kan der fastættes regler om afgørelse ved opretholdelse af længerevarende foranstaltninger. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som

udgangspunkt svarer til reglerne i § 62 i lov om social service om opretholdelse af længerevarende foranstaltninger.

Det vil således blive fastsat, at opretholdelse af en anbringelse ud over 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse forudsætter en fornyet afgørelse i udvalget, hvis den uledsagede mindreårige udlænding ikke har været anbragt uden for indkvarteringsstedet inden for det seneste år før datoen for den aktuelle anbringelse. Hvis den uledsagede mindreårige udlænding har været anbragt uden for indkvarteringsstedet inden for det seneste år før datoen for den aktuelle anbringelse, vil det blive fastsat, at opretholdelse af en anbringelse ud over 2 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse forudsætter fornyet afgørelse i udvalget. Der vil endelig blive fastsat regler om, at i tilfælde, hvor sagen er indbragt for Ankestyrelsen eller forelagt domstolene, regnes fristen fra den endelige afgørelse eller dom, ligesom det vil blive fastsat, børn og unge-udvalget, Ankestyrelsen eller retten kan fastsætte en kortere frist for fornyet behandling i udvalget. Det vil også blive fastsat, at børn og unge-udvalget ved afgørelser om anbringelse efter § 62 l, stk. 1, undtagelsesvis kan fastsætte en længere frist end nævnt ovenfor, når de forhold, der ligger til grund for afgørelsen, med overvejende sandsynlighed må antages at vedvare ud over fristen. Samme beføjelser vil blive tillagt Ankestyrelsen og retten.

Efter den foreslåede *stk. 8, nr. 3,* kan der fastættes regler om adgang til bisidder. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til reglerne i § 48 a i lov om social service.

Ved en bisidder forstås – svarende til reglerne i serviceloven – alene en personlig støtte for barnet eller den unge, der under sagen kan give den uledsagede mindreårige udlænding råd og vejledning eller blot ved sin tilstedeværelse indgyde udlændingen tryghed.

Som anført har den uledsagede mindreårige udlænding fået udpeget en personlig repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a. Repræsentanten vil normalt kunne varetage de opgaver, som ellers vil kunne varetages af en bisidder. Der vil derfor som udgangspunkt ikke være behov for, at den uledsagede mindreårige udlænding også lader sig bistå af andre.

Det foreslås dog at give den uledsagede adgang til også at have en bisidder, såfremt udlændingen ønsker dette, uanset at udlændingen også har fået udpeget en personlig repræsentant. En bisidder træder ikke i stedet for den personlige repræsentant, der er udpeget efter udlændingelovens § 56 a. Der vil blive fastsat nærmere regler om, at det forhold, at den uledsagede mindreårige udlænding ønsker at lade sig bistå af andre, ændrer således ikke ved den personlige repræsentants beføjelser.

Det vil blive fastsat, at den uledsagede mindreårige udlænding, hvis sag behandles efter de foreslåede regler, på ethvert tidspunkt af sagens behandling har ret til at lade sig bistå af andre. Retten til at lade sig bistå vil dog ikke gælde, hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at den uledsagede mindreårige udlændings interesse i at kunne lade sig bistå bør vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov. Kommunalbestyrelsen kan endvidere træffe afgørelse om at tilsidesætte udlændingens valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen vil varetage andre interesser end den uledsagede mindreårige udlænding.

Bemyndigelsen vil også blive anvendt til at fastsætte regler om, at en bisidder helt eller delvis kan udelukkes fra et møde, hvis det skønnes af betydning for at få den uledsagede mindreårige udlændings uforbeholdne mening belyst. Det forudsættes, at der i sådanne tilfælde foretages en konkret afvejning af på den ene side den uledsagede mindreårige udlændings interesse i at lade sig bistå af den pågældende bisidder og på den anden side de hensyn, der taler for at afskære udlændingens adgang til at lade sig bistå af den pågældende bisidder. Udgangspunktet for at nægte at medtage en bestemt bisidder skal dog altid

være den uledsagede mindreårige udlændings tarv og skal samtidig være baseret på en saglig vurdering af de omstændigheder, der gør, at den pågældende ikke kan fungere som bisidder for barnet eller den unge.

Det vil blive fastsat, at den personlige repræsentant ikke kan udpeges som bisidder, men den personlige repræsentant vil i praksis varetage de opgaver, som en bisidder ellers ville kunne varetage, herunder f.eks. at yde støtte til barnet.

Det vil desuden blive fastsat, at den uledsagede mindreårige udlænding og dennes repræsentant vil kunne påklage en afgørelse, som fratager dem retten til at tage en bestemt person med som bisidder, til Ankestyrelsen.

Der vil blive fastsat regler om, at den personlige repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, kan gøre indsigelse mod den uledsagede mindreårige udlændings valg af bisidder. Der kan således være situationer, hvor den uledsagede mindreårige udlændings valg af bisidder kan give anledning til konflikter, som den personlige repræsentant er opmærksom på, og som derfor skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering.

Endelig vil der blive fastsat regler om, at en bisidder for et barn eller en ung skal være fyldt 15 år og vil være omfattet af straffelovens § 152 om tavshedspligt. Der påtænkes ikke fastsat generelle regler om, at en bisidder skal være myndig, eller at vedkommende ikke må være i familie med udlændingen.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 4,* kan der fastsættes nærmere regler om adgang til gratis advokatbistand. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til reglerne i §§ 72 og73 i lov om social service.

Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde den uledsagede mindreårige udlænding, der er fyldt 12 år, gratis advokatbistand under en sag
- om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, jf. § 62 l, stk. 1, jf. §§ 62 m-62 o,
- om godkendelse af en foreløbig foranstaltning, jf. § § 62 l, stk. 3, 2. pkt.,
- om opretholdelse af en anbringelse efter § 62 l, stk. 8, nr. 2,
- om ændring af anbringelsessted, jf. § 62 l, stk. 8, nr. 8,
- om gennemførelse af en undersøgelse efter § 62 q, stk. 6, og
- om afbrydelse af forbindelsen mv. til netværk, jf. § 62 u, stk. 2.

Det vil endvidere blive fastsat, at der ved salær og godtgørelse for udlæg til advokater gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

Det bemærkes, at der ikke skal tilbydes den personlige repræsentant gratis advokatbistand.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 5,* kan der fastsættes nærmere regler om pligt til at afholde samtale med en uledsaget mindreårig udlænding, inden der træffes afgørelse om anbringelse. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til reglerne i § 48 i lov om social service.

Der vil således blive fastsat nærmere regler om, at den uledsagede mindreårige udlænding tilbydes en samtale, inden der træffes afgørelser, som berører den pågældende.

Der påtænkes konkret at blive fastsat regler om, at udlændingen skal tilbydes en samtale, inden der træffes afgørelser
- om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, jf. § 62 l, stk. 1, jf. §§ 62 m-62 o,
- om iværksættelse af foreløbige foranstaltninger, jf. § 62 l, stk. 3,
- om pligt til at træffe fornyet afgørelse ved opretholdelse af længerevarende foranstaltninger, jf. § 62 l, stk. 8, nr. 2,

– om henholdsvis valg af anbringelsessted og ændring af anbringelsessted, jf. § 62 l, stk. 8, nr. 7 og 8,
– om tvangsmæssig gennemførelse af undersøgelse, jf. § 62 q, stk. 6,
– om ophør af en foranstaltning, jf. § 62 r,
– om fornyet vurdering af indsatsen (revurdering af planen for anbringelsen), jf. § 62 s, og
– om samvær og kontakt, jf. § 62 u.

Formålet med samtalen er for det første at sikre myndighederne et kendskab til den uledsagede mindreårige udlænding, som sagen drejer sig om. For det andet gives der med samtalen mulighed for at tage hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings egen opfattelse af situationen. Samtalen skal derfor klarlægge udlændingens egen holdning til den påtænkte afgørelse.

Det vil også blive fastsat, at der – selvom der er afholdt en samtale med den uledsagede mindreårige udlænding i forbindelse med gennemførelse af den faglige undersøgelse og udarbejdelse af indstilling, jf. § 62 q, stk. 5, – skal afholdes en samtale, inden der træffes afgørelse om efter de ovennævnte bestemmelser. Formålet hermed er at sikre, at den uledsagede mindreårige udlænding kan give sin mening til kende omkring det konkrete indhold af den påtænkte afgørelse.

Det vil påhvile den myndighed, der har kompetencen til at træffe afgørelsen, at foranledige samtalen gennemført.

Det vil også blive fastsat, hvornår samtalen kan undlades, herunder at samtalen kan undlades, hvis den uledsagede mindreårige udlændings modenhed eller sagens karakter afgørende taler imod samtalens gennemførelse.

Herudover vil der blive fastsat nærmere regler om den uledsagede mindreårige udlændings personlige repræsentants samtykke i samtalens gennemførelse og deltagelse i samtalen, herunder at samtalen kan gennemføres uden repræsentantens deltagelse og samtykker. Det vil være tilfældet, hvis hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor, herunder i situationer, hvor der er behov for at barnet skal kunne tale frit. Det bemærkes, at de hensyn, der kan tale for, at samtalen finder sted uden forældremyndighedsindehaverens tilstedeværelse i sager om anbringelse uden for hjemmet efter lov om social service, hvor der kan være behov for at undgå, at barnet eller den unge oplever et pres eller lignende fra forældremyndighedens indehaver, normalt ikke vil gøre sig gældende i sager om anbringelse af uledsagede udlændinge, hvor der ikke er tale om, at tvangsanbringelsen skyldes den personlige repræsentants forhold.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 6,* kan der fastsættes nærmere regler om pligt til at orientere om retten til at se sagens akter og retten til at udtale sig. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til reglerne i § 73 i lov om social service.

Der vil således blive fastsat regler om denne pligt for så vidt angår sager vedrørende afgørelse
– om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, jf. § 62 l, stk. 1, jf. §§ 62 m-62-o,
– om godkendelse af en foreløbig foranstaltning, jf. § § 62 l, stk. 3, 2. pkt.,
– om opretholdelse af en anbringelse efter § 62 l, stk. 8, nr. 2,
– om ændring af anbringelsessted, jf. § 62 l, stk. 8, nr. 7,
– om gennemførelse af en undersøgelse efter § 62 q, stk. 6, og
– om afbrydelse af forbindelsen mv. til netværk, jf. § 62 u, stk. 2.

Det bemærkes, at forvaltningslovens regler gælder for de afgørelser, der træffes efter de foreslåede regler i udlændingeloven, om tvangsmæssig gennemførelse af foranstaltninger i sager vedrørende børn og unge.

Den foreslåede bemyndigelse i nr. 6, vil blive anvendt til – svarende til § 73 i serviceloven – at fastsætte en pligt for kommunalbestyrelsen til at gøre den uledsagede mindreårige og denne repræsentant, jf. § 56

a, bekendt med de rettigheder, der følger af forvaltningsloven. Det drejer sig først og fremmest om retten til aktindsigt samt retten til at udtale sig om sagen, forinden der træffes afgørelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 7,* kan der fastsættes nærmere regler om valg af anbringelsessted. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til reglerne i § 68 b i lov om social service.

Det vil blive fastsat, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med den plan for indsatsen, der er udarbejdet efter den foreslåede bestemmelse i § 62 t. Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse endvidere kunne fastsættes nærmere regler om skolegang, ligesom der vil kunne fastsættes regler opholdskommunen pligt til at underrette den stedlige kommune forud for anbringelsen, hvis anbringelsesstedet er beliggende i en anden kommune end opholdskommunen.

Det vil desuden blive fastsat, at kommunen ved valg af anbringelsessted skal vælge det anbringelsessted, som bedst kan imødekomme barnets eller den unges behov, og at kommunen skal lægge vægt på anbringelsesstedets mulighed for at tilbyde nære og stabile voksenrelationer.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at hvis den uledsagede mindreårige udlænding har søskende, der er anbragt, skal kommunalbestyrelsen vælge samme anbringelsessted, medmindre de øvrige søskendes eller den uledsagede mindreårige udlændings behov eller andre væsentlige forhold taler imod dette.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 8,* kan der fastsættes nærmere regler om ændring af anbringelsessted under opholdet. Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler, der som udgangspunkt svarer til reglerne i § 69 i lov om social service.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen på baggrund af det løbende tilsyn med den pågældende på anbringelsesstedet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 v, skal træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling mv. under opholdet, såfremt det må anses for nødvendigt under hensynet til formålet med anbringelsen.

Det vil også blive fastsat, at afgørelse om ændret anbringelsessted kræver samtykke fra den personlige repræsentant og den uledsagede mindreårige udlænding, der er fyldt 12 år, dog således at det i tilfælde, hvor samtykke til ændret anbringelsessted ikke kan opnås, overlades til børn og unge-udvalget at træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted. Det vil i den forbindelse blive fastsat, at børn og unge-udvalget – under hensyn til formålet med anbringelsen og den uledsagede mindreårige udlændings behov for en fortsat indsats – skal vurdere, om hensynet til den pågældende bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsessted. Den foreslåede ordning vil således tage udgangspunkt i den ordning, der følger af bestemmelsen i § 69, stk. 3, i serviceloven. Afgørelse om det konkrete anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. de bestemmelser, der fastsættes efter § 62 l, stk. 8, nr. 7.

Bemyndigelsen vil desuden blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at der til brug for børn og unge-udvalgets afgørelse om ændring af anbringelsessted, udarbejdes en indstilling af kommunalbestyrelsen, der påtænkes at indeholde den seneste plan for indsatsen, den uledsagede mindreårige udlændings holdning til ændringen af anbringelsesstedet, en beskrivelse af, hvorvidt supplerende støtte til den uledsagede mindreårige udlænding, under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted kan imødekomme udlændingens behov for støtte, en beskrivelse af et nyt anbringelsessteds forventede egnethed til at imødekomme udlændingens behov for støtte og for nære og stabile voksenrelationer, en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted, og øvrige nødvendige oplysninger. Det vil også blive bestemt, at kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om ændret samvær samt afgørelse om hjemgivelse eller ændret anbringelsessted, skal indhente udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted til belysning af sagen.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 9,* kan der fastsættes nærmere regler om anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et privat opholdssted efter Udlændingestyrelsens anvisning herom, jf. § 42 a, stk. 7.

Bemyndigelsen forudsættes anvendt således, at der fastsættes regler om, at der efter de foreslåede regler i udlændingeloven kan ske anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding, der opholder sig på et sådant opholdssted. Bemyndigelsen retter sig mod åbne opholdssteder, som har til formål at håndtere uledsagede mindreårige udlændinge, som ikke kan rummes på de almindelige indkvarteringssteder, der er etableret efter § 42 a, stk. 5. Der vil blive fastsat regler om, at den pågældende skal være anvist ophold på opholdsstedet af Udlændingestyrelsen efter § 42 a, stk. 7, og at den pågældende under opholdet fortsat skal være undergivet Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt og i øvrigt være tilknyttet et indkvarteringssted. Der vil endvidere blive fastsat regler om underretning af Udlændingestyrelsen, såfremt opholdsstedet vurderer, at en uledsaget mindreårig udlænding ikke kan håndteres i regi af opholdsstedet.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8, nr. 10*, kan der fastsættes nærmere regler om Ankestyrelsens beføjelse til at tage sager om særlig støtte til uledsagede mindreårige udlændinge op, når det må antages, at der i en konkret sag ikke har været foretaget de fornødne sagsbehandlingsskridt eller ikke har været truffet de fornødne afgørelser i overensstemmelse med den uledsagede mindreårige udlændings bedste.

Bemyndigelsen forudsættes anvendt således, at der kan fastsættes regler om, at Ankestyrelsen kan pålægge kommunalbestyrelsen at foretage de fornødne sagsbehandlingsskridt eller træffe de fornødne afgørelser. Der vil desuden blive fastsat regler om, at hvis der er behov for anbringelse efter § 62 l, stk. 1, jf. §§ 62 m-62 o, og undlader kommunalbestyrelsen at iværksætte denne i fornødent omfang, kan Ankestyrelsen selv træffe en afgørelse om en foreløbig anbringelse.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at Ankestyrelsen selv kan træffe afgørelse efter den foreslåede bestemmelse i § 62 q, stk. 6.

Der vil desuden blive fastsat regler om, at Ankestyrelsen kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre de ovennævnte afgørelser, og at Ankestyrelsen kan bestemme, at afgørelserne skal gennemføres inden for en nærmere angivet tidsfrist, når det må anses for nødvendigt af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings bedste.

Det bemærkes, at bestemmelserne i nr. 7-10 alene indbefatter anbringelsessteder omfattet af de forslåede §§ 62 m-62 o, dvs. delvis lukkede institutioner og afdelinger, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 m

Bestemmelsen, der er ny, fastsætter de nærmere betingelser for, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i serviceloven.

Den foreslåede bestemmelse svarer som udgangspunkt til bestemmelserne i §§ 58 og 63 a i lov om social service om tvangsmæssig anbringelse af børn og unge, jf. dog nærmere nedenfor, og forudsættes administreret i overensstemmelse med disse bestemmelser.

Ved en delvis lukket døgninstitution forstås en døgninstitution for børn og unge i alderen 12-17 år, hvor der i perioder kan ske tilbageholdelse af barnet eller den unge både i form af aflåsning af yderdøre og vinduer og i form af fysisk tilbageholdelse af barnet eller den unge, jf. bekendtgørelsen om voksenansvar

for anbragte børn og unge § 4, stk. 1. Ved en delvis lukket afdeling på en døgninstitution forstås en afdeling på en døgninstitution, hvor der ligeledes i perioder kan ske tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer samt fysisk tilbageholdelse af barnet eller den unge, jf. bekendtgørelse nr. 1707 af 20. december 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge § 4, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af lovforslagets § 2, nr. 1. Her foreslås det, at reglerne i §§ 4-16 og 21-24 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge med de begrænsninger, der følger af de enkelte bestemmelser, jf. § 2, stk. 1, i lov om voksenansvar også finder anvendelse over for en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt på en døgninstitution efter den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Under anbringelsen vil personalet således kunne anvende magt over for den enkelte anbragte unge i samme omfang, som der kan anvendes magt over for de øvrige anbragte børn.

Det følger af *stk. 1*, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner eller delvis lukkede afdelinger, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, når betingelserne herfor er opfyldt.

Det foreslås således, at det er børn og unge-udvalget, som vil Betingelserne for anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på delvis lukkede døgninstitutioner eller delvis lukkede afdelinger er fastsat i den foreslåede stk. 2.

Delvis lukkede afdelinger og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge mellem 12 og 17 år må efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* alene anvendes, når der er risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af kriminel adfærd, misbrugsproblemer eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer. Det skal endvidere være afgørende for den socialpædagogiske behandling, at yderdøre og vinduer kan aflåses i perioder, eller at der er mulighed for at fastholde barnet eller den unge fysisk.

Det er en betingelse for, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om en anbringelse i en delvis lukket døgninstitution eller en delvis lukket afdeling, at der – som anført i bestemmelsen – foreligger åbenbar risiko for alvorlig skade på den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling. Begrebet åbenbar risiko angiver, at der skal tages hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige tilstand som dens fremtidige opvækstbetingelser, og at der bør være mulighed for at gribe ind, inden den uledsagede mindreårige udlænding er skadet i en grad, der gør det meget vanskeligt at hjælpe. Ved sundhed forstås i denne sammenhæng den uledsagede mindreårige udlændings almentilstand, hvori der indgår ikke blot helbredsmæssige forhold, men også andre forhold af betydning for udlændingens trivsel. Det er ikke en betingelse for tvangsmæssig anbringelse, at der kan konstateres en allerede indtruffet alvorlig skade. Bestemmelsen giver adgang til tvangsindgreb i tilfælde af åbenbar risiko for alvorlig skade på sundhed eller udvikling.

Den foreslåede bestemmelse indeholder endvidere i *stk. 2, nr. 1-3*, en række forhold, der nærmere angiver, hvornår der foreligger en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed lider alvorlig skade. De oplistede kriterier for anvendelse af delvis lukkede døgninstitutioner er knyttet til den uledsagede mindreårige udlænding selv. Afgørende er, at det er påkrævet for at kunne yde den nødvendige socialpædagogiske behandling, at den uledsagede mindreårige udlænding kan fastholdes eller tilbageholdes eller fastholdes fysisk i de perioder, hvor der er behov for det. Det kan f.eks. være, hvis den uledsagede mindreårige udlænding har givet udtryk for at ville rømme fra institutionen, eller hvis udlændingens adfærd i øvrigt tilsiger et behov for fastholdelse eller tilbageholdelse, og en socialpædagogisk indsats og dialog ikke vurderes at være tilstrækkelig til at overbevise udlændingen om at opgive sit forehavende.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 1, kan der foreligge en åbenbar risiko for, at den uledsagede

mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af kriminel adfærd hos udlændingen. Det er ikke en betingelse, at den uledsagede mindreårige udlænding har begået kriminalitet.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 2, kan der foreligge en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af misbrugsproblemer hos udlændingen.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 3, kan der foreligge en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider skade på grund af andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos den uledsagede mindreårige udlænding.

Forholdene, der er opregnet i nr. 1-3, giver ikke i sig selv grundlag for en beslutning om tvangsmæssige foranstaltninger. Forholdene i nr. 1-3 svarer som udgangspunkt til de forhold, der er nævnt i §§ 58, stk. 1 og 63 a, i serviceloven.

Kun når de forhold, der er nævnt i nr. 1-3, fører til åbenbar risiko for alvorlig skade på den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling, og når problemerne ikke kan løses under udlændingens fortsatte ophold i indkvarteringsstedet, er betingelserne for tvangsmæssig anbringelse opfyldt.

Opregningen af forholdene i nr. 1-3 indebærer, at børn og unge-udvalget – svarende til, hvad der gælder ved tvangsmæssig anbringelse efter lov om social service – udtrykkeligt skal angive, hvad årsagen er til, at det vurderes, at der foreligger åbenbar risiko for alvorlig skade på den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling. Opregningen er således udtryk for et krav om, at den afgørelse, der træffes, udførligt begrundes efter forholdene i § 62 m, stk. 2, nr. 1-3.

Bestemmelsen forudsættes administreret efter samme principper, som gælder for afgørelser efter serviceloven, dog med de justeringer, der følger af, at den pågældende udlænding under 18 år opholder sig her i landet uden forældremyndighedens indehaver, og at udlændingen allerede opholder sig på et indkvarteringssted og ikke i hjemmet hos forældremyndighedens indehaver.

De øgede muligheder for magtanvendelse, der eksisterer på en delvis lukket døgninstitution eller delvis lukket afdeling, er begrænset til de perioder, hvor den uledsagede mindreårige udlænding har behov for en intensiv indsats for at kunne fastholdes i den socialpædagogiske behandling.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan yderdøre og vinduer aflåses i perioder, og børn og unge kan fastholdes fysisk på delvis lukkede institutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner. I praksis vil muligheden for tilbageholdelse af den enkelte uledsagede mindreårige udlænding i form af periodevis aflåsning af yderdøre og vinduer kunne ske ved, at der på institutionen er en afdeling, hvor det er muligt at aflåse yderdøre og vinduer.

Ved fysisk fastholdelse forstås, at der fysisk tages fast i den uledsagede mindreårige udlænding i en kortere periode eller at den pågældende mandsopdækkes. Der er således adgang til at anvende mere magt end ved fysisk magtanvendelse efter den foreslåede bestemmelse i § 62 g. Den fysiske magtanvendelse må dog ikke erstatte omsorg og socialpædagogisk behandling, og den må alene anvendes, når det har afgørende betydning, f.eks. for at forhindre den uledsagede mindreårige udlænding i at rømme, begå kriminalitet, indtage euforiserende stoffer eller deltage i banderelaterede aktiviteter. Når den uledsagede mindreårige udlænding fastholdes, skal indgrebet være proportionalt med det, der skal opnås med indgrebet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indebærer, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om de nærmere rammer og vilkår for tilbageholdelse og fastholdelse, jf. §§ 12 og 13 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, under den konkrete anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller en delvis

lukket afdeling på en døgninstitution. Kommunalbestyrelsens afgørelse sætter rammerne for anvendelse af magt under anbringelsen, herunder om omfanget af tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer, og/eller i hvilke situationer den uledsagede mindreårige udlænding kan fastholdes fysisk samt eventuelt øvrige vilkår.

Efter §§ 12 og 13 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge vil der f.eks. kunne træffes afgørelse om, at tilbageholdelse kun kan ske, når der er risiko for rømning, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade i forbindelse med en rømning, og det er afgørende for den socialpædagogiske behandling, at barnet eller den unge ikke rømmer fra institutionen.

Der vil også kunne træffes afgørelse om, at den uledsagede mindreårige udlænding kan fastholdes fysisk, fordi udlændingen tidligere har rømmet og må formodes at ville rømme igen, fordi udlændingen tidligere har begået kriminalitet, og det må formodes, at udlændingen vil begå kriminalitet på ny ved udgang fra anbringelsesstedet, fordi udlændingen tidligere har indtaget euforiserende stoffer ved udgang fra anbringelsesstedet, eller fordi udlændingen tidligere har skadet sig selv, og det må formodes, at pågældende vil skade sig selv alvorligt.

Kommunalbestyrelsen kan som led i afgørelsen fastsætte, at tilbageholdelse højst kan udgøre 5 sammenhængende dage og maksimum 30 dage i alt på et år. Ved fastsættelse af adgang til tilbageholdelse i flere perioder af højest 5 sammenhængende dage må perioderne ikke ligge i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Den enkelte døgninstitution eller afdeling kan på baggrund af kommunalbestyrelsens afgørelse tilbageholde eller fysisk fastholde barnet eller den unge inden for de fastsatte rammer. Det er således op til institutionens leder eller dennes stedfortræder at vurdere, hvornår det konkret er nødvendigt at anvende tilbageholdelse og/eller fysisk fastholdelse. Institutionens leder eller dennes stedfortræder kan f.eks. bestemme, at tilbageholdelsen skal begrænses til bestemte tidspunkter på døgnet. Børn og unge, der tilbageholdes ud over 24 timer bør have adgang til at opholde sig i frisk luft mindst 1 time dagligt.

Under anbringelsen vil de regler om anvendelse af og forholdene under en anbringelse, som børne- og socialministeren fastsætter efter § 63 a, stk. 4, i serviceloven, finde anvendelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 n

Bestemmelsen, der er ny, fastsætter de nærmere betingelser for, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på sikrede institutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service.

Den foreslåede bestemmelse svarer som udgangspunkt til bestemmelserne i §§ 58 og 63 b i lov om social service om tvangsmæssig anbringelse af børn og unge og forudsættes administreret i overensstemmelse med disse bestemmelser.

Det følger af *stk. 1*, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på sikrede institutioner, når betingelserne herfor er opfyldt.

Ved en sikret døgninstitution forstås en døgninstitution, der omfatter mindst én sikret afdeling og eventuelt én eller flere ikke sikrede afdelinger, jf. bekendtgørelsen om voksenansvar for anbragte børn og unge § 5. Ved en sikret afdeling forstås en afdeling på en sikret døgninstitution, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst. En afdeling, der er aflåst hele eller næsten hele døgnet, skal være godkendt som en sikret afdeling af det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet efter lov om socialtilsyn.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af lovforslagets § 2, nr. 1. Her foreslås det, at reglerne i §§ 4-16 og 21-24 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, med de begrænsninger, der følger af de enkelte bestemmelser, jf. § 2, stk. 1, i lov om voksenansvar også finder anvendelse over for en uledsaget mindreårige udlænding, der er anbragt på en døgninstitution efter den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Under anbringelsen vil personalet dermed have de samme muligheder for at foretage relevante indgreb over for denne gruppe af uledsagede mindreårige udlændinge i lighed med, hvad der gælder for de øvrige anbragte børn og unge på anbringelsesstedet.

Betingelserne for anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på sikrede døgninstitutioner af sociale årsager er fastsat i den foreslåede stk. 2.

Det er efter *stk. 2* en betingelse for anbringelse på en sikret døgninstitution, at der er en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos udlændingen. Betingelserne svarer til de betingelser, der gælder for anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller en delvis lukket afdeling, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 m, og forudsættes anvendt i overensstemmelse hermed.

Anbringelse på sikrede døgninstitutioner af sociale årsager forudsætter herudover, at en af betingelserne, der er opregnet i den foreslåede bestemmelses stk. 2, nr. 1-3, skal være opfyldt før, der kan ske anbringelse på en sikret døgninstitution.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 1, kan anbringelse på sikret døgninstitution finde sted, når det er absolut påkrævet for at afværge, at den uledsagede mindreårige udlænding skader sig selv eller andre, og faren ikke på forsvarlig måde kan afværges ved andre mere lempelige forholdsregler.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 2, kan anbringelse på en sikret døgninstitution endvidere finde sted, når det i en indledende iagttagelsesperiode er absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling.

Endelig kan anbringelse på en sikret døgninstition efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 3, finde sted, når det på baggrund af den indledende iagttagelsesperiode er slået fast, at det er absolut påkrævet at iværksætte et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling eller døgninstitution.

En uledsaget mindreårig udlænding kan anbringes på en sikret institution af sociale årsager, jf. bestemmelsens stk. 2, nr. 1-3, når det er absolut påkrævet. Kriteriet indebærer, at andre lempeligere foranstaltninger ikke nødvendigvis skal have været prøvet, hvis de på forhånd vurderes at være utilstrækkelige. Anvendelse af en sikret døgninstitution kan således eksempelvis være relevant i forbindelse med meget udadreagerende uledsagede mindreårige udlændinge, som kan være vanskelige at rumme på indkvarteringsstedet.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren fastætte nærmere regler om at dispensere fra aldersgrænsen i stk. 2 i særlige situationer i forhold til børn under 12 år.

Den regel, der påtænkes fastsat om at dispensere fra aldersgrænsen i stk. 2, vil svare til den regel, som børne- og socialministeren kan fastætte efter lov om social service § 63 b, stk. 4, med de tilpasninger, der følger af forholdets natur. Med hjemmel i bemyndigelsen vil der blive fastsat regler om, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i stk. 2 i særlige situationer i forhold til børn under 12 år.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 o

Bestemmelsen, der er ny, fastsætter de nærmere betingelser for, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på en særligt sikret afdeling, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service.

Den foreslåede bestemmelse svarer som udgangspunkt til bestemmelserne i §§ 58 og 63 c i lov om social service om tvangsmæssig anbringelse af børn og unge og forudsættes administreret i overensstemmelse med disse bestemmelser.

Det følger af *stk. 1*, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på særligt sikrede afdelinger, når betingelserne herfor er opfyldt.

En særligt sikret afdeling adskiller sig fra almindelige sikrede døgninstitutioner ved, at afdelingen kan modtage børn eller unge, der har et mere vidtgående behov for hjælp og støtte, end de børn, der placeres på almindelige sikrede institutioner.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af lovforslagets § 2, nr. 1. Her foreslås det, at reglerne i §§ 4-16 og 21-24 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, med de begrænsninger, der følger af de enkelte bestemmelser, også finder anvendelse over for en uledsaget mindreårige udlænding, der er anbragt på en døgninstitution efter den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Under anbringelsen vil personalet dermed have de samme muligheder for at foretage relevante indgreb over for denne gruppe af børn og unge i lighed med, hvad der gælder for de øvrige anbragte børn og unge på anbringelsesstedet.

Betingelserne for anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på særligt sikrede døgninstitutioner af sociale årsager er fastsat i den foreslåede stk. 2.

Af *stk. 2, nr. 1,* følger, at en særlig sikret afdeling efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, alene kan anvendes, når der foreligger et grundlag for anbringelse i en sikret afdeling eller døgninstitution efter forslagets § 62 n, stk. 2.

Efter den foreslåede *stk. 2, nr. 2,* forudsætter anbringelse på en særlig sikret afdeling efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, herudover, at en anbringelse i en sikret døgninstitution ikke er eller vil være tilstrækkelig, på grund af forudgående særlig voldelig eller psykisk afvigende adfærd, som har gjort ophold eller fortsat ophold i en sikret døgninstitution uforsvarligt.

Anvendelse af en særlig sikret afdeling efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, forudsætter endelig, at der i forhold til unge med psykisk afvigende adfærd, foreligger en skriftlig, lægefaglig vurdering af, at den unge udviser aktuelle symptomer på en diagnose, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 3*.

Lederen af en sikret døgninstitution eller dennes stedfortræder kan efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, uafhængigt af at der på den sikrede døgninstitution er en særligt sikret afdeling, træffe midlertidig beslutning om overførsel til en særligt sikret afdeling. Beslutningen herom skal straks forelægge børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, til afgørelse.

Efter det foreslåede *stk. 4* kan udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeriet fastsætte nærmere regler om orientering af repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1.

Hjemlen påtænkes anvendt til at fastsætte regler om orientering af repræsentanten for udlændingen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 p

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastsætter nærmere regler om den indstilling om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, som kommunalbestyrelsen skal afgive i forbindelse med, at der træffes afgørelse om anbringelse efter den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Bestemmelsen svarer som udgangspunkt til § 59 i lov om social service.

Indstillingen skal efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 1,* omfatte en faglig undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding efter den foreslåede bestemmelse i § 62 q, herunder beskrivelsen af, at betingelserne i § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, anses for opfyldt.

Indstillingen skal endvidere efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 2*, omfatte den plan for anbringelsen, jf. § 62 t, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for den pågældende udlænding under anbringelsen.

Indstillingen skal endelig efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 3* omfatte den uledsagede mindreårige udlændings holdning til den påtænkte foranstaltning.

Der kan indgå andre forhold i indstillingen, som skønnes at være af betydning for den konkrete sag om anbringelse.

Indstillingen kan dog alene indeholde en vurdering af, om der kan ske anbringelse efter de foreslåede bestemmelser i § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for andre sociale foranstaltninger, må behandles efter reglerne i udlændingeloven eller lov om social service.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 q

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastlægger i *stk. 1*, at såfremt Udlændingestyrelsen bliver opmærksom på, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er omfattet af § 62 l, stk. 1, har adfærds- og tilpasningsproblemer af en sådan karakter, at det vurderes, at problemerne ikke kan løses af indkvarteringsoperatøren, vil Udlændingestyrelsen skulle anmode kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, om at iværksætte en faglig undersøgelse af udlændingen for at vurdere, om der kan ske anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Udlændingestyrelsen vil kunne blive opmærksom på, at en uledsaget mindreårig udlænding har problemer af en sådan karakter, at barnet eller den unge ikke kan håndteres inden for rammerne af indkvarteringsstedet, på baggrund af en indberetning fra indkvarteringsoperatøren. Det vil således normalt være indkvarteringsoperatøren, der i første omgang bliver opmærksom på, at der er behov for en særlig indsats over for et barn eller en ung, og indkvarteringsoperatøren skal i så fald rette henvendelse til Udlændingestyrelsen.

Der vil endvidere kunne være tale om, at kommunen som led i kommunens generelle tilsyn med de forhold, børn og unge i kommunen lever under, jf. servicelovens § 146 eller på anden vis bliver opmærksom på, at et barn eller ung har særlige adfærds- eller tilpasningsproblemer. I sådanne tilfælde kan kommunen rette henvendelse til Udlændingestyrelsen og den pågældende indkvarteringsoperatør med henblik på i første omgang at vurdere, om udlændingens udfordringer kan håndteres inden for rammerne af udlændingeloven. Vurderer kommunen på baggrund af tilsynet, at der er behov for akut at handle, kan kommunen straks iværksætte de fornødne tiltag, uden at der først skal rettes henvende til Udlændingestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at en indkvarteringsoperatør efter aftale med Udlæn-

dingestyrelsen selv kan anmode kommunalbestyrelsen om at iværksætte den faglige undersøgelse. Der vil her være tale om, at Udlændingestyrelsen konkret bemyndiger et indkvarteringssted til direkte at kontakte kommunen. Det beror på Udlændingestyrelsens vurdering, om en sådan ordning skønnes hensigtsmæssig.

Udlændingestyrelsen vil, hvis styrelsen modtager en indberetning fra en indkvarteringsoperatør, som udgangspunkt skulle lægge operatørens vurdering af mulighederne for tage vare om barnet eller den unge inden for rammerne af udlændingeloven til grund. Udlændingestyrelsen vil dog, hvis der vurderes at være grundlag herfor, kunne anmode operatøren om at iværksætte bestemte tiltag, inden der rettes henvendelse til kommunen efter den foreslåede bestemmelse i stk. 1.

Når kommunalbestyrelsen modtager en anmodning fra Udlændingestyrelsen, vil kommunalbestyrelsen herefter skulle gennemføre en faglig undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding. Undersøgelsen vil i den forbindelse skulle gennemføres med henblik på at vurdere, om der er grundlag for anbringelse på f.eks. en sikret døgninstitution efter de foreslåede regler i udlændingeloven.

De foreslåede bestemmelser i stk. 2-5 fastsætter nærmere krav til den undersøgelse, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre med henblik på at afgive en indstilling til børn og ungeudvalget om anbringelse efter den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indebærer, at en undersøgelse, der gennemføres med henblik på at afgive indstilling om anbringelse, som udgangspunkt alene skal omfatte en undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings udvikling og adfærd. Undersøgelsen vil således navnlig omfatte en undersøgelse af, om den uledsagede mindreårige udlænding har en sådan negativ, voldsom og udadreagerende adfærd, at der er grundlag for anbringelse efter den foreslåede § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Indkvarteringsoperatøren skal i sin udtalelse redegøre for, at man har udtømt muligheden for at anvende mindre indgribende foranstaltninger, og hvorfor de ikke var tilstrækkelige. Dette indebærer dog ikke, at andre lempeligere foranstaltninger nødvendigvis skal have været prøvet, hvis de på forhånd vurderes at være utilstrækkelige.

Bestemmelsen i *stk. 3* indebærer, at undersøgelsen kan omfatte andre forhold af betydning for vurderingen af, om der skal ske anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62, herunder skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber, såfremt indkvarteringsoperatørens udtalelse efter stk. 4 ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger herom, og såfremt forholdene taler herfor. Det kan f.eks. være relevant at undersøge andre forhold hos den uledsagede mindreårige udlænding, hvis udlændingen har opholdt sig her i landet i en længere periode, og udlændingen i den periode har været indkvarteret på en række forskellige indkvarteringssteder. Her kan den pågældende indkvarteringsoperatør mangle kendskab til den uledsagede mindreårige udlændings baggrund mv., og der kan derfor være behov for at undersøge de nævnte forhold nærmere.

Det vil altid bero på en konkret socialfaglig vurdering, om der er behov for at undersøge andre forhold, og kommunalbestyrelsen vil altid skulle sikre, at grundlaget for den vurdering, der foretages på baggrund af undersøgelsen, er tilstrækkelig oplyst.

Den foreslåede bestemmelse afspejler, at den uledsagede mindreårige udlænding normalt alene har opholdt sig her i landet i en kortere periode, at myndighederne ikke har mulighed for at undersøge udlændingens forhold i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, og at udlændingen i den periode, hvor den pågældende har været her i landet, som udgangspunkt har opholdt sig på et indkvarteringssted, og hvor indkvarteringsoperatøren dermed har et godt kendskab til den pågældendes forhold.

Den foreslåede bestemmelse afspejler endvidere, at adgangen til tvangsmæssig anbringelse navnlig er knyttet til den uledsagede mindreårige udlændings forhold og ikke til forhold i hjemmet eller hos forældrene.

Det følger af den foreslåede *stk. 4*, at indkvarteringsoperatøren skal afgive en udtalelse, der skal indeholde nærmere oplysninger, om de forhold, der er nævnt i stk. 2 og 3. Bestemmelsen indebærer, at indkvarteringsoperatøren skal afgive en udtalelse, der nærmere redegør for barnets udvikling og adfærd. Udtalelsen skal endvidere omfatte oplysninger vedrørende barnets eller den unges familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber og andre relevante forhold, i det omfang indkvarteringsoperatøren har kendskab hertil. Indkvarteringsoperatøren må vurdere, hvilke forhold der har betydning for spørgsmålet om anbringelse.

Indkvarteringsoperatøren skal i den forbindelse f.eks. redegøre for barnets adfærd, herunder om barnet har en negativ og udadreagerende adfærd, om barnet har vanskeligheder ved at følge med i skolen og i hvilket omfang barnet f.eks. deltager i fritidsaktiviteter og er i stand til at knytte venskaber med andre uledsagede mindreårige udlændinge, som bor på indkvarteringsstedet.

Efter den foreslåede *stk. 5* skal der som udgangspunkt finde en samtale sted med den uledsagede mindreårige udlænding. Samtalen skal anvendes til at belyse den uledsagede mindreårige udlændings forhold, og udlændingens holdning til den påtænkte anbringelse.

Det foreslås dog, at samtalen kan udelades i det omfang, udlændingens modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Udgangspunktet er, at der er pligt til at tilbyde udlændingen en samtale – uanset udlændingens alder. I enkelte situationer vil barnets modenhed eller sagens karakter dog kunne begrunde, at den uledsagede mindreårige udlænding ikke høres.

Først bør det imidlertid altid vurderes, om samtalen vil kunne gennemføres, hvis den uledsagede mindreårige udlænding har repræsentanten med. Det kan eksempelvis være hensigtsmæssigt i situationer, hvor det overvejes at undlade samtalen på grund af den uledsagede mindreårige udlændings modenhed eller fordi den pågældende er udviklingshæmmet eller lignende, men hvor deltagelsen af repræsentanten vil kunne muliggøre, at samtalen bliver gennemført.

Der kan forekomme situationer, hvor det af hensyn til barnet ikke er hensigtsmæssigt at gennemføre samtalen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis en samtale vil stille den uledsagede mindreårige udlænding i en urimelig presset situation. I disse sager skal der foretages en konkret vurdering af, om hensynet til den uledsagede mindreårige udlænding i afgørende grad taler imod, at barnet eller den unge høres eller inddrages.

Den uledsagede mindreårige udlænding har naturligvis ret til at afslå at udtale sig. Hvis den pågældende ikke ønsker at udtale sig, vil oplysninger herom opfylde lovens krav om, at der skal finde en samtale sted. Såfremt der ikke gennemføres en samtale med barnet eller den unge, skal dette fremgå af sagen med en konkret begrundelse for, hvorfor samtalen ikke har fundet sted. Samtidig bør myndigheden forsøge at afdække den uledsagede mindreårige udlændings holdning til den påtænkte foranstaltning på anden vis. Dette kan f.eks. ske ved at tale med repræsentanten eller personer i den pågældendes netværk, som det har en fortrolighed med eller ved at se på tidligere oplysninger i sagen.

Som det fremgår, vil repræsentanten kunne være til stede under samtalen, men udgangspunktet er, at samtalen gennemføres uden repræsentanten.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant jf. § 56 a, stk. 1, altid skal høres.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra repræsentanten jf. § 56 a, stk. 1, og den uledsagede udlænding, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling, når det må

anses for nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på en uledsaget mindreårig udlændings sundhed eller udvikling.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at lade undersøgelsen af den uledsagede mindreårige udlænding ske ambulant eller ved døgnindlæggelse, således at den uledsagede mindreårige udlænding må opholde sig på sygehuset eller institutionen, indtil undersøgelsen er tilendebragt. Det skal fremgå af indstillingen til børn og unge-udvalget, hvordan undersøgelsen skal foregå. Forholdene i det enkelte tilfælde er afgørende for, hvilken fremgangsmåde der kan vælges i den konkrete situation. Kommunalbestyrelsen bør vælge den mest skånsomme måde til at få gennemført undersøgelsen.

Af hensyn til den uledsagede mindreårige udlænding foreslås der – svarende til servicelovens § 51 – fastsat en frist for undersøgelsens maksimale varighed. Undersøgelsen skal således være afsluttet inden 2 måneder regnet fra børn og unge-udvalgets afgørelse om gennemførelsen af undersøgelsen.

Når undersøgelsen er afsluttet, dvs. når den uledsagede mindreårige udlændings tilstedeværelse på institutionen eller sygehuset ikke længere er nødvendig for at sikre undersøgelsens gennemførelse, skal udlændingen tilbage til indkvarteringsstedet. Bestemmelsen giver således ikke adgang til at beholde den uledsagede mindreårige udlænding på undersøgelsesstedet, mens kommunen udarbejder sin redegørelse om undersøgelsens resultater. Hvis det på baggrund af undersøgelsen vurderes, at der er grundlag for en øjeblikkelig anbringelse, kan formanden for børn og unge-udvalget træffe en midlertidig afgørelse om anbringelse uden for indkvarteringsstedet. Der kan også træffes afgørelse om anbringelse efter forelæggelsen for børn og unge-udvalget.

Er behovet for at kunne iværksætte en undersøgelse så akut, at der må handles hurtigt af hensyn til den uledsagede mindreårige udlænding, kan afgørelsen om iværksættelse af en tvangsmæssig undersøgelse træffes efter reglerne om foreløbige afgørelser, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 l, stk. 3. I dette tilfælde regnes 2 måneders fristen fra formandens afgørelse.

Under hensyn til, at undersøgelsen, der skal gennemføres, er af en vis mindre omfattende karakter, følger det af den foreslåede bestemmelse i *stk. 7*, at undersøgelsen skal afsluttes senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 2 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 r

Den foreslåede bestemmelse i *§ 62 r*, der er ny, indeholder nærmere regler om ophør af en tvangsmæssig anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Bestemmelsen svarer som udgangspunkt til § 68, stk. 1 og 6, i serviceloven om ophør af foranstaltninger.

Bestemmelsens *stk. 1* indebærer, at en anbringelse uden for hjemmet skal ophøre, når formålet med anbringelsen er opnået, når anbringelsen ikke længere er formålstjenlig, eller når den uledsagede udlænding fylder 18 år.

Formålet med anbringelsen anses for at være opfyldt, hvis der ikke længere er åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlænding sundhed eller udvikling lider alvorlig skade. Det kan være tilfældet, hvis den uledsagede mindreårige udlænding har fået taget hånd om sine misbrugsproblemer eller andre

adfærds- eller tilpasningsproblemer. Det er tilstrækkeligt, at der ikke længere er åbenbar risiko for skade, og det forudsættes således ikke, at den pågældende til fulde har fået løst sine problemer.

Anbringelsen anses ikke længere for formålstjenstlig, hvis det vurderes, at fortsat ophold ikke vil hjælpe til at få den uledsagede mindreårige udlændings problemer løst.

Afgørelse om ophør af en anbringelse træffes af kommunalbestyrelsen, jf. den foreslåede *stk. 2*. Tilsynet med den uledsagede mindreårige udlænding under anbringelsen føres af kommunalbestyrelsen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 v, og kommunalbestyrelsen vil dermed løbende have kendskab til den uledsagede mindreårige udlændings situation.

Det skal ved vurderingen af, om anbringelsen skal ophøre, indgå, om den uledsagede mindreårige opholder sig ulovligt her i landet og skal udsendes af landet, og om den pågældende har kontakt med forældrene i hjemlandet. Er dette tilfældet, kan det efter en konkret vurdering tale for, at anbringelsen bringes til ophør, således at den uledsagede mindreårige udlænding kan blive genforenet med sine forældre i hjemlandet.

Når den uledsagede mindreårige udlænding fylder 18 år, vil anbringelsen også ophøre. Der vil – til forskel fra reglerne i serviceloven – ikke være adgang til at lade anbringelsen fortsætte udover det 18. år.

Til forskel fra reglerne i serviceloven foreslås der ikke fastsat regler om hjemgivelse. Hjemgivelse efter serviceloven indebærer, at barnet eller den unge hjemgives til som udgangspunkt forældrene, og reglerne om hjemgivelse har bl.a. til formål at sikre mulighed for forberedelse og støtte i forbindelse med hjemgivelse til forældrene.

En uledsaget mindreårig udlænding, der er omfattet af de foreslåede regler, vil, når grundlaget for anbringelsen ikke længere er til stede, som udgangspunkt på ny skulle tage ophold på et indkvarteringssted efter reglerne i udlændingeloven. Der vil her være personale til stede, der vil kunne hjælpe og understøtte den uledsagede mindreårige udlænding i forbindelse med, at udlændingen tager ophold på indkvarteringsstedet. Den foreslåede bestemmelse indeholder på den baggrund ikke regler om hjemgivelse. Det forudsættes dog, at kommunalbestyrelsen er i dialog med Udlændingestyrelsen og operatøren af det indkvarteringssted, hvor den uledsagede mindreårige udlænding skal tage ophold, i forbindelse med, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af foranstaltningen. Det forudsættes i den forbindelse, at den uledsagede mindreårige udlændings tilbagevenden til et indkvarteringssted sker så godt forberedt og så skånsomt som muligt. Det skal således sikres, at indkvarteringsstedet er parat til at modtage barnet eller den unge og er orienteret om forhold, der har betydning for en ordentlig tilbagevenden.

Efter den foreslåede *stk. 3* skal kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1 og 2, umiddelbart orientere børn og unge-udvalget, hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af en anbringelse. Det svarer til reglerne i serviceloven og skal ses i lyset af, at det børn og unge-udvalget, der har truffet afgørelse om anbringelse. Der følger ikke af bestemmelsen nogen adgang til at omgøre kommunalbestyrelsens beslutning, og bestemmelsen alene har alene til formål at sikre, at udvalget er orienteret om ophør af foranstaltningen.

Efter den foreslåede stk. 3, 2. pkt. skal kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding eller dennes personlige repræsentant anmoder om ophør af anbringelsen, og hvor begæringen om ophør ikke kan imødekommes, forelægge sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 s

Den foreslåede bestemmelse i *§ 62 s*, der er ny, indeholder nærmere regler om ændring af indsatsen.

Den bestemmelse svarer som udgangspunkt til § 70 i lov om social service.

Den foreslåede *stk. 1* indebærer, at kommunalbestyrelsen senest 3 måneder efter, at der er iværksat en anbringelse skal vurdere, om indsatsen skal ændres, og om planen for indsatsen, jf. § 62 t, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 3 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering.

Afgørelse om revision af planen for indsatsen træffes så vidt muligt med samtykke fra den personlige repræsentant og den unge, der er fyldt 15 år.

Vurderingen af indsatsen skal ske på baggrund af besøg hos barnet eller den unge. Opfølgningen kommer dermed til bl.a. at bygge på sagsbehandlerens eget indtryk og samtalen med barnet eller den unge og ikke blot på indhentede udtalelser. Kommunen er i alle tilfælde forpligtiget til at lave den nødvendige opfølgning. I nogle sager er det nødvendigt med en hyppigere opfølgning end anført i bestemmelsen, og kommunen skal da sørge herfor.

Ændring af indsatsen og revision af planen for indsatsen vil alene kunne omfatte iværksættelse af foranstaltninger inden for rammerne af tvangsanbringelsen.

Vurdering af indsatsen efter stk. 1 og af behovet for revision af planen skal efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2 – foruden den opfølgning, som kommunalbestyrelsen selv foretager, jf. ovenfor – ske på baggrund af det løbende tilsyn med udlændingen, jf. § 62 v, og efter kontakt med den personlige repræsentant. Vurderingen skal omfatte en stillingtagen til, hvorvidt andre forhold end de hidtil i planen beskrevne er relevante, og i så fald skal disse indgå i en revideret plan.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 t

Den foreslåede bestemmelse i *§ 62 t*, der er ny, indeholder nærmere regler om udarbejdelse af plan for den indsats, der skal iværksættes under anbringelsen.

Den foreslåede bestemmelse svarer som udgangspunkt til § 140 i lov om social service, dog således at der ikke skal udarbejdes en handleplan, men alene en plan for indsatsen under anbringelsen. Til forskel fra en handleplan, der udarbejdes efter lov om social service, vil planen for indsatsen ikke skulle indeholder en plan for indsatsen efter anbringelsen, ligesom de aktiviteter, der kan iværksættes under anbringelse skal ske under hensyn til udlændingens opholdsretslige status.

Kommunalbestyrelsen skal efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* udarbejde en plan for den indsats, der skal iværksættes, inden der træffes afgørelse om iværksættelse af anbringelse. Kravet om planlægning af indsatsen, før denne iværksættes, skal bidrage til en kontinuitet i sagerne om anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Betyder hensynet til den uledsagede mindreårige udlænding, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en plan, er en kortfattet angivelse af formålet med anbringelsen tilstrækkelig. Der kan her være tale om situationer, hvor der er behov for hurtigt at gå i gang med den sociale indsats over for den uledsagede mindreårige udlænding, fordi denne har behov for en indsats, der iværksættes snarest muligt efter anbringelsen.

Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 3 måneder at opstille en plan.

Efter den foreslåede *stk. 2* skal en plan angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Planen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den faglige undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings forhold, jf. § 62 q. Planen skal endvidere i forhold til de

problemer, der er afdækket i undersøgelsen, indeholde konkrete mål i forhold til trivsel og udvikling hos den uledsagede mindreårige udlænding i overensstemmelse med det overordnede formål med støtten.

Det forudsættes som anført, at planen tager højde for, at den uledsagede mindreårige udlænding opholder sig her i landet på processuelt ophold som asylansøger eller uden lovligt opholdsgrundlag, og det skal indgå i planen, at barnet eller den unge hurtigt kan tage ophold på et indkvarteringssted efter § 42 a, stk. 5, efter anbringelsens ophør. Det primære formål med anbringelsen er at sikre, at den uledsagede mindreårige udlændings trivsel og udvikling kan styrkes bl.a. med henblik på, at udlændingen på ny kan tage ophold på indkvarteringsstedet. Kommunalbestyrelsen skal således ved udarbejdelse tage højde for, at den uledsagede mindreårige udlænding ikke er meddelt opholdstilladelse her i landet, og at udlændingens muligheder for at deltage i uddannelse eller opnå beskæftigelse i overensstemmelse hermed er begrænsede. Planen vil ikke skulle omfatte mere vidtgående eller langsigtede målsætninger vedrørende deltagelse i beskæftigelse og uddannelse, der forudsætter, at udlændingen har lovligt ophold her i landet.

En anbringelse skal altid være af kortest mulige varighed, og det skal som anført indgå i planen, at udlændingen hurtigt kan genoptage opholdet på et indkvarteringssted efter udlændingelovens § 42 a. Her vil der være mulighed for at støtte den uledsagede mindreårige udlænding.

Det forudsættes som anført endvidere, at planen ikke skal opstille konkrete mål og initiativer for perioden efter anbringelse uden for indkvarteringsstedet. Spørgsmålet om, hvilke tiltag der skal iværksættes over for barnet eller den unge, efter at denne på ny har taget ophold i indkvarteringsstedet, vil bero på reglerne i udlændingeloven og indkvarteringsoperatørens vurdering af behovet for tiltag. Det skal dog i planen angives, hvorledes der sikres en socialfaglig hensigtsmæssig overgang fra anbringelsesstedet til indkvarteringsstedet. I den forbindelse kan anbringelsesstedet drøfte ovegangen med indkvarteringsstedets personale.

Planen vil endvidere ikke skulle omfatte målsætninger vedrørende støtte, der skal iværksættes over for familie.

En plan skal endvidere efter den foreslåede *stk. 3* angive indsatsens forventede varighed.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* kan udlændinge- og integrationsministeren fastsættes nærmere regler for udarbejdelse af planer. Bemyndigelsen påtænkes bl.a. anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlænding har et behandlingskrævende stofmisbrug, skal udarbejde en plan for den behandling, der skal iværksættes, og for den nødvendige støtte til udlændingen. Der vil endvidere blive fastsat regler om, at planen skal udarbejdes i samarbejde med den uledsagede mindreårige udlænding.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 u

Bestemmelsen, der er ny, fastsætter regler om samvær og kontakt med netværk under en anbringelse, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Lov om social service indeholder i § 71 regler om samvær og kontakt for børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet. Bestemmelsen tager primært sigte på at opretholde kontakt mellem barnet eller den unge og forældrene.

Uledsagede mindreårige udlændinge har ikke deres forældre i Danmark. Der er derfor ikke samme behov for samvær med forældre i forhold til denne gruppe. Udlændingen kan dog f.eks. være indrejst med

søskende eller fjernere slægtninge, som ikke er trådt i forældremyndighedsindehaverens sted, men som udlændingen kan have behov for og interesse i at opretholde samvær og kontakt med.

Det foreslås derfor i *stk. 1*, at en uledsaget mindreårig udlænding vil have ret til samvær og kontakt med netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner mv. under anbringelsen.

Der vil her være tale om familiemedlemmer, hvor det er vurderet, at de pågældende ikke kan fungere som forældremyndighedsindehaver.

Ved samvær og kontakt forstås dels ret til besøg og mulighed for at besøge sit netværk, dels ret til kontakt via brev-, e-mail- og telefonkontakt samt anden kommunikation.

Det foreslås i *stk. 2*, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for samværets og kontaktens gennemførelse, herunder regler om mulighed for overvåget, begrænset eller afbrydelse af samvær og kontakt.

Det er i den forbindelse bl.a. hensigten at fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om samvær og kontakt. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse under hensyntagen til den uledsagede mindreårige udlændings bedste og under hensyntagen til beskyttelse af udlændingens sundhed og udvikling sørge for, at forbindelsen mellem udlændingen og netværket holdes ved lige.

Det er hensigten at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om samvær, skal sikre, at der holdes en samtale med den uledsagede mindreårige udlænding, hvor udlændingens holdning til samværet kan tilvejebringes. Den uledsagede mindreårig udlændings mening skal tillægges vægt i forhold til udlændinges modenhed og udvikling.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om omfanget og vilkår for samværet. Det vil i den forbindelse blive lagt vægt på, at samværet skal have et omfang, så det giver mulighed for, at udlændingen kan bevare nære relationer til sit netværk.

Det er herudover hensigten at fastsætte regler om, at børn og unge-udvalget, når det er nødvendigt af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling, for en bestemt periode kan træffe afgørelse om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen eller at forbindelsen helt skal afbrydes.

Herudover vil der blive fastsat regler om, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om afbrydelse af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse, eller om, at samvær kun må foregår under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen, hvis der er viden eller formodning om, at den person, som udlændingen skal have samvær med, har begået overgreb mod et barn eller en ung. Det er således afgørende, at udlændingen ikke skal opleve samvær eller kontakt i situationer, hvor selve kontakten vurderes som skadelig for udlændingens trivsel og udvikling.

Det er yderligere hensigten, at der vil blive fastsat regler om, at formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbig afgørelse om, at samværet kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen eller at forbindelsen helt skal afbrydes, træffe foreløbig afgørelse om afbrydelse af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse eller om, at samvær kun må foregår under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen, hvis der er viden eller formodning om, at den person, som udlændingen skal have samvær med, har begået overgreb mod et barn eller en ung. De foreløbige afgørelser skal træffes af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at en foreløbig afgørelse skal snarest muligt og senest inden

7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om foranstaltningen er ophørt. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om foreløbige afgørelser, herunder regler om skriftlig meddelelse af foreløbige afgørelser til repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, om varigheden af afgørelsernes gyldighed og om styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe foreløbige afgørelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 62 v

Bestemmelsen, der er ny, fastsætter nærmere regler om personrettet tilsyn med uledsagede mindreårige udlændinge, der er blevet anbragt uden for indkvarteringssteder.

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at kommunalbestyrelsen skal føre personrettet tilsyn med de uledsagede mindreårige udlændinge, der er blevet anbragt uden for indkvarteringsstedet efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Tilsynet vil ikke omfatte det generelle driftsorienterede tilsyn. Dette tilsyn vil blive varetaget af socialtilsynet efter reglerne i socialtilsynsloven.

Såfremt kommunalbestyrelsen ved udførelsen af det personrettede tilsyn bliver opmærksom på, at den uledsagede mindreårige udlændings situation er ændret, vil kommunalbestyrelsen skulle justere planen for indsatsen eller beslutte, at anbringelsen skal ophøre. Endvidere vil kommunalbestyrelsen kunne rette henvendelse til Udlændingestyrelsen med henblik på, at Udlændingestyrelsen skal tage stilling til, om der skal iværksættes en undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding for at vurdere, om der skal ske ændringer i anbringelsen af den uledsagede mindreårige udlænding. Såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at der skal foretages en undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding, skal Udlændingestyrelsen anmode kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, om at iværksætte en sådan undersøgelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge (herefter voksenansvarsloven) finder med de begrænsninger, der følger af de enkelte bestemmelser, anvendelse over for børn og unge, der er anbragt på et anbringelsessted, der drives af en kommune, en region eller en privat leverandør, jf. servicelovens § 66, stk. 1. Dette følger af voksenansvarslovens § 2.

Børn og unge under 18 år, der er anbragt på et opholdssted eller en institution efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, af strafferetlige årsager er omfattet af de bestemmelser, der finder anvendelse for den pågældende type anbringelsessted. Det vil f.eks. være tilfældet, når opholdet på et opholdssted eller en døgninstitution, træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. § 765 i lov om rettens pleje, hvis opholdet sker som led i afsoning på baggrund af en idømt foranstaltning efter straffeloven, jf. § 78, stk. 2, i straffuldbyrdelsesloven, eller hvis opholdet er led i en idømt foranstaltning efter § 74 a i straffeloven.

Voksenansvarsloven finder med enkelte undtagelser tillige anvendelse over for unge over 18 år, hvis den pågældende er anbragt på et anbringelsessted i henhold til en strafferetlig kendelse eller dom. Det er således sikret, at de relevante indgrebsmuligheder i voksenansvarsloven også finder anvendelse over for denne gruppe af unge, der opholder sig på et anbringelsessted efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6.

Voksenansvarsloven finder ikke anvendelse over for børn og unge, der anbragt på pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling. Da der som udgangspunkt er tale om enkeltvise

pladser på disse skoler, vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, at der kan anvendes magt og foretages indgreb efter denne lov, over for det fåtal af børn og unge, der er anbragt, jf. en afgørelse om anbringelse efter servicelovens §§ 52 og 58. Dog vil reglerne i bekendtgørelse nr. 697 af 23. juni 2014 om fremme af god orden i folkeskolens § 10 finde anvendelse over for denne gruppe, såvel som for de øvrige børn og unge der bor på bor på skolen.

Det foreslås med lovforslagets § 2, nr. 1, at reglerne i §§ 4-16 og 21-24 i voksenansvarsloven finder anvendelse over for en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt på en døgninstitution efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, i udlændingeloven. Bestemmelsen sikrer dermed, at personalet har de samme muligheder for at foretage relevante indgreb over for denne gruppe af børn og unge i lighed med, hvad der gælder for de øvrige anbragte børn og unge på anbringelsesstedet. Det er uholdbart, hvis der f.eks. ikke kan foretages undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum, jf. voksenansvarslovens § 16, eller anvendes fysisk magt efter voksenansvarslovens § 9, hvis barnet eller den unge udviser en adfærd, der er til fare for barnet eller den unge selv, de øvrige anbragte børn og unge, personalet eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet.

I forhold til voksenansvarslovens §§ 11 og 15, er det børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, der kan træffe afgørelse om tilbageholdelse og kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

I forhold til de øvrige bestemmelser i voksenansvarsloven samt i bekendtgørelse nr. 1707 af 20. december 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge, hvor kommunalbestyrelsen er tillagt en afgørelseskompetence, er det ligeledes kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, der skal træffe den pågældende afgørelse over for den uledsagede mindreårige udlænding.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2 og 5.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det følger af § 4, stk. 1, nr. 2, jf. § 2, i lov om socialtilsyn, at en kommune i hver region i sin funktion som socialtilsyn godkender og fører tilsyn med bl.a. døgntilbud efter serviceloven, herunder med anbringelsessteder for børn og unge efter reglerne i lov om socialtilsyn.

Det gælder særligt i forhold til anbringelsessteder for børn og unge, at socialtilsynet som led i sit driftsorienterede tilsyn fører tilsyn med anbringelsesstedernes anvendelse af reglerne i lov om voksenansvar for børn og unge, jf. § 22 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Udlændingestyrelsen har ansvaret for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, for uledsagede mindreårige udlændinge, som er under styrelsens forsørgelse.

De uledsagede mindreårige udlændinge bliver som udgangspunkt indkvarteret på et børnecenter med højere personalenormering samt døgnbemanding.

De 17-årige uledsagede udlændinge bliver imidlertid som udgangspunkt indkvarteret på særlige afsnit eller afdelinger på almindelige opholdscentre.

Endelig er der mulighed for, at uledsagede mindreårige udlændinge kan indkvarteres privat, hvis betingelserne herfor er opfyldt, jf. udlændingelovens § 42 l.

Udlændingestyrelsen forestår den overordnede planlægning vedrørende etablering og drift af asylcentre i Danmark. Den daglige drift af asylcentrene varetages af indkvarteringsoperatørerne. Udlændingestyrelsen

indgår årligt kontrakter med indkvarteringsoperatørerne, hvoraf det fremgår, hvilke opgaver operatørerne skal løse. Kontraktforholdet er baseret på en såkaldt bestiller-udfører-model, hvor styrelsen bestiller operatøren til at udføre den opgave, som styrelsen har ansvaret for.

Udlændingestyrelsen fører som følge heraf tilsyn med, om opgaven løses i overensstemmelse med kontrakterne. Udlændingestyrelsens tilsyn består af faglige tilsyn med fokus på levering af konkrete ydelser, økonomiske tilsyn, informationssikkerhedstilsyn, inventartilsyn og bygningsmæssige tilsyn.

For at sikre, at udførelsen af tilsynsopgaven i forhold til indkvarteringssteder, hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, varetages af instanser, der besidder en særlig sagkundskab på området, foreslås det at indsætte et nyt § 3, stk. 3, i socialtilsynsloven, hvorefter socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen og efter aftale med Udlændingestyrelsen udfører det faglige tilsyn med indkvarteringssteder, jf. § 42 a, stk. 5, i udlændingeloven, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge. Socialtilsynets tilsynsopgave vil efter den foreslåede bestemmelse også omfatte eventuelle indkvarteringssteder uden for det ordinære indkvarteringssystem, der er tilvejebragt af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, og hvor der alene opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge. Det kan f.eks. være den sociale institution Ask4Us.

Det foreslås, at omfanget og indholdet af tilsynsopgaven skal fremgå af den konkrete aftale mellem socialtilsynet og Udlændingestyrelsen.

Det fremgår af forslaget, at det ikke er Udlændingestyrelsens samlede tilsyn med indkvarteringsstederne men alene det faglige tilsyn, der kan udføres af socialtilsynet. Det faglige tilsyn omfatter tilsyn med, at beboerne på børnecentre og 17-årige uledsagede udlændinge, som er indkvarteret på særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, samt beboere på indkvarteringssteder uden for det ordinære indkvarteringssystem, der er tilvejebragt af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, og hvor der alene opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge, modtager den helhedsorienterede indsats og de ydelser, som operatørerne ifølge operatørkontrakterne med Udlændingestyrelsen er forpligtede til at levere på en fagligt kvalificeret måde.

For så vidt angår de uledsagede mindreårige udlændinge, der er privat indkvarterede, vil disse være tilknyttet et børnecenter eller et indkvarteringssted med særlige afsnit eller afdelinger, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge. Operatøren for det pågældende børnecenter mv. skal således i relation til de privatindkvarterede uledsagede mindreårige, der er tilknyttet centeret mv., bl.a. varetage forvaltningsmæssige og koordinerende opgaver vedrørende økonomi, skolegang og sundhedsforhold mv., som følger af operatørkontrakten, samt vurdere, om den private indkvartering fortsat tjener barnets tarv.

Det forudsættes, at socialtilsynets opgave med at føre tilsyn med de forhold, som vedrører privat indkvarterede uledsagede mindreårige udlændinge, vil være et tilsyn med, om den indkvarteringsoperatør, som har barnet tilknyttet, lever op til de forpligtelser, der fremgår af operatørkontrakten. Tilsynet med privat indkvarterede uledsagede mindreårige udlændinge vil således ske som led i tilsynet med det børnecenter eller det særlige afsnit eller afdeling for uledsagede mindreårige udlændinge, som de pågældende er tilknyttet.

Det forudsættes endvidere, at det faglige tilsyn vil omfatte tilsyn med indkvarteringsstedernes brug af magtanvendelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, og de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens §§ 62 f-62 i. Det vil bl.a. skulle vurderes, om indkvarteringsstederne inden for de rammer, der er givet for indkvarteringsstedernes virke, har en pædagogisk indsats, der forebygger magtanvendelser, så magtanvendelse så vidt mulig undgås. Som led i tilsynet med magtanvendelse vil der endvidere skulle ses på, om

indkvarteringsstederne dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Når socialtilsynet udfører tilsynsopgaven med børnecentrene, vil det således ikke være socialtilsynslovens regler, der finder anvendelse. Tilsynet vil indgå i Udlændingestyrelsens samlede tilsynsvirksomhed. Det vil være Udlændingestyrelsen, der afholder omkostningerne forbundet med udførelsen af tilsynet. Det vil ligeledes være Udlændingestyrelsen, der træffer alle myndighedsbeslutninger i forhold til eventuelle videre foranstaltninger, der sættes i værk på baggrund af tilsynet.

Det følger således af forslaget, at socialtilsynet udfører sin tilsynsopgave på vegne af Udlændingestyrelsen. Ansvaret for det faglige tilsyn vil fortsat henhøre under Udlændingestyrelsen.

Det, at socialtilsynet foreslås at udføre fagligt tilsyn, betyder, at der ikke er tale om delegation af myndighedsopgaven, men at der alene er tale om, at den faktiske udførelse af tilsynsopgaven overlades. Det vil således være Udlændingestyrelsen, der efter forslaget vil skulle træffe beslutning om, hvilke tiltag der bør iværksættes på grundlag af det faglige tilsyn. Der er således ikke tale om delegation af myndighedsopgaven, men alene at den faktiske udførelse af tilsynsopgaven overlades.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at socialtilsynet - på grundlag af aftalen - har pligt til at udføre tilsynet på vegne af styrelsen.

Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse vælge at indgå aftale med ét socialtilsyn, der udfører tilsynet med alle de pågældende indkvarteringssteder, eller med flere socialtilsyn f.eks. de socialtilsyn, der i forvejen fører driftsorienteret tilsyn med de døgntilbud mv. efter serviceloven, der er beliggende i de kommuner, hvor indkvarteringsstederne er beliggende.

Dette vil indebære, at socialtilsynet gennemfører den konkrete tilsynsopgave ifølge aftalen mellem socialtilsynet og Udlændingestyrelsen og på baggrund heraf afgiver en udtalelse til Udlændingestyrelsen om resultatet af tilsynet og om de tiltag, der efter socialtilsynets opfattelse vil være behov for at iværksætte.

Der forudsættes, at det i aftalen mellem socialtilsynet og Udlændingestyrelsen desuden kan indgå, i hvilket omfang socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal inddrage oplysninger fra modtagne indberetninger om magtanvendelse og oplysninger fra personalet og indkvarterede uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringsstedet.

Det forudsættes endvidere, at det vil kunne indgå i aftalen, i hvilket omfang socialtilsynet, hvis forholdene på det enkelte indkvarteringssted tilsiger det, skal beslutte at gennemføre tilsyn med større hyppighed og intensitet. Det kan f.eks. være relevant, hvis et indkvarteringssted har uforholdsmæssigt mange magtanvendelser eller gentagne gange indberetter ikke-tilladt magtanvendelse som tilladt magtanvendelse.

Det vil fortsat være Udlændingestyrelsen, der fører økonomisk tilsyn, bygningstilsyn, inventartilsyn og informationssikkerhedstilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Til nr. 2

Det fremgår af den gældende § 23 i lov om socialtilsyn, at socialtilsynets opgaver med at godkende og føre tilsyn med døgntilbud mv. finansieres dels af kommunerne efter objektive kriterier dels ved fastsættelse og opkrævning af omkostningsbaserede takster.

Når socialtilsynene udfører andre opgaver end godkendelse og tilsyn efter socialtilsynsloven, fremgår det af den gældende § 23, stk. 4, i lov om socialtilsyn, at den kommune, det regionsråd eller det tilbud, som socialtilsynet udfører opgaven for, afholder omkostningerne til udførelsen af opgaven på grundlag af den konkrete aftale.

På samme måde foreslås det i et nyt § 23, stk. 5, at omkostningerne til socialtilsynets udførelse af tilsyn med indkvarteringssteder hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, dækkes af Udlændingestyrelsen på grundlag af den indgåede aftale, jf. den foreslåede § 3, stk. 3, i lov om socialtilsyn.

Det foreslås således, at Udlændingestyrelsen afholder de samlede omkostninger til socialtilsynets udførelse af tilsynet under hensyn til aftalens beskrivelse af opgaven. Dette skal fremgå af den konkrete aftale.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1*, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter, hvornår loven skal træde i kraft.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse skal navnlig ses på baggrund af, at der som led i udmøntningen af lovforslaget skal udarbejdes et tilsynskoncept for tilsynet med indkvarteringsoperatørerne.

Det er hensigten, at tilsynskonceptet skal være udarbejdet senest i løbet af august 2017, hvorefter lovforslaget vil skulle træde i kraft.

Bestemmelsens *stk. 2* vedrører ikrafttræden af forslaget om skærpelse af økonomiske ydelser jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 a, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Forsørgertillæg forudbetales hver 14. dag, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 1, 2. pkt., og stk. 7, 3. pkt. Tillægsydelse bagudbetales hver 14. dag, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 8, 2. pkt. For alle kontante ydelser gælder, at Udlændingestyrelsen ud fra status i udlændingens sag på en given skæringsdato umiddelbart forud for udbetalingsdatoen bestemmer, hvorvidt og efter hvilken sats udlændingen får udbetalt en kontant ydelse, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 1, 3. pkt., stk. 7, 4. pkt., og stk. 8, 3. pkt.

Det foreslås på den baggrund i *stk. 2*, at forslaget om skærpede økonomiske konsekvenser i den foreslåede bestemmelse i § 42 a, stk. 12, finder anvendelse på udbetaling af tillægsydelse fra første hele periode på 14 dage, der ligger til grund for beregning af tillægsydelsen, og som følger efter lovens ikrafttræden, jf. den foreslåede stk. 1. Hermed sikres det, at de skærpede økonomiske konsekvenser alene finder anvendelse på udbetalinger, hvor hele optjeningsperioden ligger efter lovens ikrafttræden.

For så vidt angår forsørgertillæg, foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 3, finder anvendelse på udbetaling af grundydelse og forsørgertillæg, der følger efter førstkommende skæringsdato, jf. § 42 b, stk. 1, 3. pkt., og § 42 b, stk. 7, 4. pkt., efter lovens ikrafttræden.

Lovforslagets *stk. 3* vedrører ikrafttræden af forslaget om sanktionering i form af fratagelse eller nedsættelse af tillægsydelsen pga. manglende overholdelse af reglerne i husordenen.

Loven finder anvendelse på brud på husordenens regler, som er begået efter lovens ikrafttræden, jf. den foreslåede stk. 1.

Som nævnt ovenfor er tillægsydelsen bagudbetalt.

Det foreslås på den baggrund i *stk. 3*, at udlændingelovens § 62 b, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, får virkning for udbetaling af tillægsydelse fra første hele periode på 14 dage, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, og som følger efter lovens ikrafttræden. Hermed sikres det, bestemmelsen alene finder anvendelse, hvor hele optjeningsperioden ligger efter lovens ikrafttræden.

Udlændingelovens § 42 a, stk. 15 (tidligere § 42 a, stk. 13) indeholder en bemyndigelse for Udlændingestyrelsen til at fastsætte nærmere regler om Udlændingestyrelsens eller udlændingens afgørelse af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. stk. 1-4, herunder om beregningen af

udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt gennemsnitstakster for en given ydelse over en given periode.

Bemyndigelsesbestemmelsen er anvendt til udstedelse af bekendtgørelse nr. 107 af 3. februar 2016 om betaling af udgifter til underhold mv. af asylansøgere m.fl. samt de årlige bekendtgørelser om regulering af beløbene i henhold til udlændingeloven.

Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af den dagældende § 42 a, stk. 13. Ved lov nr. 189 af 27. februar 2017 blev der indsat to nye stykker i § 42 a. § 42 a, stk. 13, rykkede derfor til § 42 a, stk. 15. Ved en fejl blev der ikke indsat en bestemmelse om, at forskrifter udstedt i medfør af § 42 a, stk. 13, forbliver i kraft.

Det foreslås i *stk. 4* at præcisere, at bekendtgørelse nr. 107 af 3. februar 2016 om betaling af udgifter til underhold mv. af asylansøgere m.fl. samt de årige bekendtgørelser om regulering af beløbende i henhold til udlændingeloven forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 42 a, stk. 16.

Til § 5

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, som ændret bl.a. ved lov nr. 1743 af 27. december 2016, lov nr. 188 af 27. februar 2017 og § 1 i lov nr. 189 af 27. februar 2017 og senest ved lov nr. 249 af 20. marts 2017, foretages følgende ændringer:

§ 42 a. **---**

Stk. 2-10. ---

Stk. 11. Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en udlænding, der er omfattet af stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, ikke får udbetalt kontante ydelser, jf. § 42 b, stk. 1, 3, 8 og 9, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, eller at udlændingen alene får udbetalt grundydelse, jf. § 42 b, stk. 1 og 2, forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3 og 7, og nedsat forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3, 6 og 7, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, uden en vederlagsfri bespisningsordning, såfremt

1) udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en afhøring med Udlændingestyrelsen eller politiet, hvortil den pågældende er indkaldt,

2) udlændingen har udvist voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet,

3) udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. stk. 7, 3. pkt., eller stk. 8, 1. pkt.,

4) udlændingen ikke efterkommer politiets bestemmelse om en i § 34 nævnt foranstaltning,

5) udlændingen tilsidesætter et pålæg om at udføre nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, jf. § 42 d, stk. 2, 1. pkt., eller

6) udlændingen er efterlyst af politiet med henblik på forkyndelse, udrejsekontrol eller udsendelse.

Stk. 12. Udlændingestyrelsen skal, medmindre særlige grunde taler derimod, bestemme, at en udlænding, der er omfattet af stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, ikke får udbetalt kontante ydelser, jf. § 42 b, stk. 1, 3, 8 og 9, når den pågældende er indkvarteret

1. I *§ 42 a, stk. 11* og *12*, ændres »§ 42 b, stk. 1, 3, 8 og 9,« til: »§ 42 b, stk. 1, 3 og 8,«.

på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, hvor der er en vederlagsfri bespisningsordning, eller at udlændingen alene får udbetalt grundydelse, jf. § 42 b, stk. 1 og 2, forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3 og 7, og nedsat forsørgertillæg, jf. § 42 b, stk. 3, 6 og 7, når den pågældende er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, uden en vederlagsfri bespisningsordning, såfremt

1) udlændingen indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 og ikke medvirker til sagens oplysning, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., eller

2) politiet drager omsorg for udlændingens udrejse, og udlændingen ikke medvirker hertil, jf. § 40, stk. 5, 1. pkt.

Stk. 13. ---

2. I § 42 a indsættes efter stk. 13 som nyt stykke:

»*Stk. 14.* Bestemmelserne i stk. 11, nr. 1-4 og 6, og stk. 12 finder tilsvarende anvendelse for udbetaling af kontante ydelser til en uledsaget udlænding under 18 år eller en udlænding under 18 år, som ikke betragtes som hørende til en af eller begge sine forældres familie, jf. § 42 b, stk. 3, 7 og 8. pkt. Udlændingestyrelsen kan dog efter omstændighederne bestemme, at de kontante ydelser alene nedsættes.«

Stk. 14-16 bliver herefter stk. 15-17.

Stk. 14. Udlændingestyrelsen kan til brug for en afgørelse efter stk. 11, 12 eller 13 uden udlændingens samtykke indhente oplysninger om udlændingens helbredsforhold hos indkvarteringsoperatøren, jf. stk. 5.

3. I *§ 42 a, stk. 14*, der bliver stk. 15, ændres »stk. 11, 12 eller 13« til: »stk. 11, 12, 13 eller 14«.

Stk. 15. ---

Stk. 16. For udlændinge omfattet af stk. 11 12 og 13, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. stk. 5, uden en vederlagsfri bespisningsordning, udgør forsørgertillægget pr. dag 42,73 kr. Det angivne beløb er fastsat i 2005-beløb og reguleres fra og med 2006 én gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

4. I *§ 42 a, stk. 16*, *1. pkt.*, der bliver stk. 17, 1. pkt., ændres »stk. 11, 12 og 13,« til: »stk. 11, 12, 13 og 14,«.

§ 42 c. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Kontrakten fastlægger omfang og indhold af
1-2) ---

3) undervisning, som det er aftalt eller fastsat, jf. stk. 2, at udlændingen skal deltage i, jf. § 42 f, stk. 2-4, og

5. I *§ 42 c, stk. 3, nr. 3,* ændres »stk. 2-4,« til: »stk. 2-4 og 7,«.

4) ---

Stk. 4-5. ---

§ 42 e. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet og omfanget af den i stk. 1-3 nævnte aktivering. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan ved fastsættelsen af regler i medfør af 1. pkt. fravige § 46.

6. I *§ 42 e* indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Stk. 1-4 gælder ikke for udlændinge over 18 år, som er indkvarteret på et modtagecenter, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.«

§ 42 f. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. En 17-årig udlænding, der er omfattet af § 42 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 3, kan deltage i et asylansøgerkursus, jf. stk. 1, undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning, jf. stk. 2, og undervisning i andre fag, jf. stk. 3. 17-årige udlændinge kan deltage i asylansøgerkurset og den i stk. 2 og 3 nævnte undervisning på samme betingelser som udlændinge over 18 år, jf. stk. 1-3. En 17-årig udlænding, hvis ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 er under behandling her i landet, jf. herved § 48 e, stk. 2, kan endvidere deltage i danskundervisning. Stk. 4 finder tilsvarende anvendelse.

7. I *§ 42 f* indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Stk. 2-4 og 7 gælder ikke for udlændinge over 18 år, som er indkvarteret på et modtagecenter, medmindre udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7.«
Stk. 5-9 bliver herefter stk. 6-10.

Stk. 6. En udlænding over 18 år, der er omfattet af 42 a, stk. 1, 2. pkt., skal, medmindre særlige grunde taler derimod, deltage i undervisning i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold.

Stk. 7. Indkvarteringsoperatøren, jf. § 42 a, stk. 5, 2. pkt., bestemmer, om en udlænding skal deltage i undervisning som nævnt i stk. 1-6.

8. I *§ 42 f, stk. 7,* der bliver stk. 8, ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-4 og stk. 6-7«.

Stk. 8. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet og omfanget af det i stk. 1 og stk. 5, jf. stk. 1, nævnte asylansøgerkursus og om den i stk. 2-4 og stk. 5, jf. stk. 2-4, og stk. 6 nævnte undervisning. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan endvidere bestemme, at den i stk. 2-4 og stk. 5, jf. stk. 2-4, og stk. 6 nævnte undervisning kan ske i et samarbejde med eksterne aktører, herunder skoler, uddannelsesinstitutioner og udbydere under Beskæftigelsesministeriet, Kulturministeriet, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, eller kan erstattes af undervisning udbudt af disse, herunder en ungdomsuddannelse. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan desuden bestemme, i hvilket omfang gennemførelsen af den i stk. 3 og 4 og stk. 5, jf. stk. 3 og 4, nævnte undervisning vil være afhængig af, at de i § 42 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 3, nævnte udlændinge medvirker hertil som undervisere og lignende.

9. To steder i *§ 42 f, stk. 8, 1. pkt.* der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »stk. 5« til: »stk. 6«, og »stk. 6« ændres til: »stk. 7«, i *2. pkt.* ændres »stk. 5« til »stk. 6«, og »stk. 6« ændres til »stk. 7«, og i *3. pkt.* ændres »stk. 5« til »stk. 6.«

Stk. 9. Udlændinge- og integrations- og boligministeren kan bestemme, at regler, der fastsættes i medfør af stk. 8, kun

10. I *§ 42 f, stk. 9, 1. og 2. pkt.,* der bliver stk. 10, 1. og 2. pkt., ændres »stk. 8« til: »stk. 9«.

skal gælde for visse indkvarteringssteder. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan ved fastsættelsen af regler i medfør af stk. 8 fravige § 46.

§ 46 a. Udlændingestyrelsens afgørelser kan bortset fra afgørelser om afvisning truffet efter regler udstedt i medfør af § 9 g, stk. 1, 2. pkt., samt de afgørelser, der er nævnt i § 9 g, stk. 3, § 9 h, stk. 8, 1. pkt., § 9 h, stk. 9, 1. pkt., jf. stk. 5, 1. pkt., jf. stk. 1, § 11, stk. 10, § 32 a, § 33, § 34 a, § 42 a, stk. 7, 3. pkt., § 42 a, stk. 8, 1. og 2. pkt., § 42 b, stk. 1, 3 og 7-9, § 42 d, stk. 2, § 46 e, § 52 b, stk. 1 og 3, § 53 a og § 53 b, påklages til udlændinge-, integrations- og boligministeren. Udlændingestyrelsens afgørelser efter § 42 k og § 42 l kan ikke påklages, for så vidt angår boligens geografiske placering.

Stk. 2-7 ---

§ 52 b. For Udlændingenævnet kan indbringes klager over følgende afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet:

1-13) ---

14) Afgørelser efter § 42 a, stk. 11-13.

15-17) ---

Stk. 2-7. ---

11. I § 46 a, stk. 1, indsættes som *3. pkt.*:

»Udlændingestyrelsens afgørelser i sager om klager over anvendelse af reglerne i kapitel 9 a, kan ikke påklages til udlændinge- og integrationsministeren.«

12. I *§ 52 b, stk. 1*, *nr. 14*, ændres » § 42 a, stk. 11-13.« til: »§ 42 a, stk. 11-14«.

13. Efter § 56 a indsættes:

»**§ 56 b.** En uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, kan klage over børn og unge-udvalgets afgørelser efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Stk. 2. Klager efter stk. 1 kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om klageadgang efter stk. 1, herunder klagefrist, opsættende virkning, advokatbistand og orientering om ret til at gøre sig bekendt med sagens akter og ret til at udtale sig.

§ 56 c. En uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, kan klage over afgørelser truffet af lederen på indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, om træk i udlændingens tillægsydelse efter § 62 b, stk. 6.

Stk. 2. Klager efter stk. 1 kan indbringes for Udlændingestyrelsen.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om klageadgang efter stk. 1, herunder Udlændingestyrelsens behandling af klagerne, klagefrist, og

orientering om ret til at gøre sig bekendt med sagens akter og ret til at udtale sig.

§ 56 d. Ankestyrelsens afgørelse i sager om klager over afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 56 b, stk. 2, kan ved henvendelse til Ankestyrelsen, inden 4 uger efter klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kræves forelagt for retten. § 169, stk. 2, og §§ 170-172 i lov om social service finder tilsvarende anvendelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Som part anses den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. § 56, stk. 1, og den uledsagede mindreårige udlænding, der er fyldt 12 år, uanset om den pågældende har krævet afgørelsen forelagt for retten. «

14. Efter *kapitel 9* indsættes*:*

»Kapitel 9 a

Rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten m.v. over for uledsagede mindreårige udlændinge

§ 62 b. Lederen af et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge (et børnecenter), skal fastsætte en husorden, som angiver nærmere regler og retningslinjer for ophold på centeret.

Stk. 2. En husorden skal indeholde regler om

1) pligt til at deltage i skolegang,

2) ophold på fællesarealer sent om aftenen og om natten,

3) ro på værelser i aften- og nattetimerne,

4) pligt til at passe på børnecenterets bygninger og inventar,

5) forbud mod at indtage eller besidde alkohol og euforiserende stoffer på børnecenteret og

6) rygning på børnecenterets område.

Stk. 3. En husorden kan endvidere indeholde andre regler og retningslinjer for ophold på børnecenteret, som lederen finder nødvendige for at sikre børnecenterets overordnede funktion.

Stk. 4. En uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et børnecenter, skal gøres bekendt med centerets husorden, herunder med konsekvenserne af at overtræde husordenen.

Stk. 5. Overtræder en uledsaget mindreårig udlænding reglerne i husordenen, jf. stk. 2 og 3, og finder personalet, at en

pædagogisk tilrettevisning ikke er en tilstrækkelig reaktion, kan personalet udelukke udlændingen fra konkrete arrangementer eller aktiviteter m.v.

Stk. 6. Ved grove eller gentagne overtrædelser af de regler i husordenen, som er fastsat med hjemmel i stk. 2, kan lederen af et børnecenter eller den, vedkommende bemyndiger dertil, bestemme, at en uledsaget mindreårig udlænding helt eller delvist ikke skal have udbetalt tillægsydelse, jf. § 42 b, stk. 9, medmindre særlige forhold taler imod.

Stk. 7. Den iværksatte sanktion skal stå i rimeligt forhold til omfanget og karakteren af den konkrete overtrædelse af husordenen.

Stk. 8. Forvaltningsloven finder også anvendelse i forbindelse med afgørelser efter stk. 6, når indkvarteringsoperatøren er en privat organisation eller et privat selskab, jf. § 42 a, stk. 5, 2. pkt.

§ 62 c. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan anvende en rusmiddeltest, når en uledsaget mindreårig udlænding har et misbrug, eller når der er konkrete grunde til at antage, at udlændingen har indtaget rusmidler. Den uledsagede mindreårige udlænding skal forinden have afgivet et generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest. For uledsagede mindreårige udlændinge under 12 år skal udlændingens repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, have afgivet et generelt samtykke til, at udlændingen i konkrete situationer kan samtykke til at aflægge en rusmiddeltest.

Stk. 2. Personalet på indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, skal informere den uledsagede mindreårige udlænding og dennes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, om reglerne for aflæggelse af rusmiddeltest forud for afgivelse af generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest.

Stk. 3. Anvendelse af rusmiddeltest kan kun ske, når den uledsagede mindreårige udlænding medvirker frivilligt til aflæggelsen heraf.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om anvendelse af rusmiddeltest efter stk. 1-3, herunder om fremgangsmåden og om krav til indholdet af samtykket.

§ 62 d. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan fysisk guide en uledsaget mindreårig udlænding.

Stk. 2. Det er en betingelse for fysisk guidning efter stk. 1, at det vurderes at være nødvendigt af hensyn til tryghed og trivsel på indkvarteringsstedet i tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlænding generer eller udøver chikane over for de øvrige udlændinge, der opholder sig på indkvar-

teringsstedet, personalet eller andre, der opholder sig på indkvarteringsstedet.

§ 62 e. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf. §§ 62 f-62 i over for uledsagede mindreårige udlændinge, som er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, må kun ske undtagelsesvist og må aldrig erstatte omsorg og socialpædagogisk indsats.

Stk. 2. Forud for enhver form for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal personalet afsøge alle muligheder for at opnå udlændingens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 3. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 4. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal udøves så skånsomt og kortvarigt, som omstændighederne tillader, og med størst mulig hensyntagen til den uledsagede mindreårige udlændings personlige integritet. Der skal endvidere i magtanvendelsen eller indgrebet tages hensyn til andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødig krænkelse eller ulempe. Fiksering og ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling er ikke tilladt.

§ 62 f. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan kortvarigt fastholde en uledsaget mindreårig udlænding eller føre udlændingen væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge udlændingen i at ødelægge eller beskadige ting i et ikke ubetydeligt omfang.

§ 62 g. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan fastholde en uledsaget mindreårig udlænding eller føre udlændingen til et andet opholdsrum m.v., når udlændingen udviser en adfærd, der er til fare for udlændingen selv, personalet, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet.

§ 62 h. Personalet på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, kan tilbageføre en uledsaget mindreårig udlænding, der rømmer, når udlændingen udviser en adfærd, der medfører en risiko for skade på udlændingen selv eller på andre.

§ 62 i. Lederen af et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages.

Stk. 2. Lederen af et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse beslutte at tage effekter, der findes i udlændingens besiddelse i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlændings person eller opholdsrum samt effekter taget i bevaring i forbindelse hermed.

§ 62 j. Magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 62 f-62 i og magtanvendelse i øvrigt, skal registreres og indberettes af indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, til Udlændingestyrelsen.

Stk. 2. Udlændinge- og integration ministeren kan fastsætte nærmere regler om registrering og indberetning efter stk. 1.

§ 62 k. En uledsaget mindreårig udlænding, der har været udsat for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, skal gøres bekendt med indberetningen efter § 62 j og have lejlighed til at udtale sig om episoden.

Kapitel 9 b

Anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på delvis lukkede, sikrede og særligt sikrede institutioner

§ 62 l. Børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, kan træffe afgørelse om, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, og som er omfattet af § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, skal anbringes uden for indkvarteringsstedet efter §§ 62 m-62 o, når betingelserne for anbringelse er opfyldt.

Stk. 2. Der kan kun træffes afgørelse efter stk. 1, når der er begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under den uledsagede mindreårige udlændings fortsatte ophold i indkvarteringsstedet. Anbringelsen kræver ikke den uledsagede mindreårige udlændings samtykke.

Stk. 3. Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbige afgørelser efter stk. 1, når anbringelsen af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget. En foreløbig afgørelse efter stk. 1 skal snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om foranstaltningen er ophørt.

Stk. 4. Afgørelser efter stk. 1 træffes på grundlag af en indstilling fra kommunalbestyrelsen om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, der udarbejdes efter reglerne i § 62 p.

Stk. 5. Udgifter til gennemførelse af anbringelse efter stk. 1 af uledsagede mindreårige udlændinge afholdes af Udlændingestyrelsen. Meddeles en uledsaget mindreårig udlænding opholdstilladelse, afholdes udgifterne af Udlændingestyrelsen frem til og med udgangen af den første hele måned efter tidspunktet for visiteringen af udlændingen, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Udgifter vedrørende behandling af sager om anbringelse efter stk. 1 af uledsagede mindreårige udlændinge afholdes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 6. Meddeles en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt uden for indkvarteringsstedet efter stk. 1, opholdstilladelse, gælder afgørelsen om anvendelse, indtil der efter reglerne i lov om social service er truffet afgørelse om, hvorvidt anbringelsen skal opretholdes eller ophøre. Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat efter stk. 1, skal træffes af børn og unge-udvalget i den kommune, hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og senest 1 måned efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at udlændingen skal visiteres til kommunen. Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat efter stk. 3, skal træffes af børn og unge-udvalget i den kommune, hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og senest 1 måned efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at udlændingen skal visiteres til kommunen. Afgørelse om opretholdelse eller ophør af en anbringelse, der er iværksat efter stk. 3, skal træffes af børn og unge-udvalget i den kommune, hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og senest 1 uge efter, at kommunalbestyrelsen er blevet orienteret af Udlændingestyrelsen om, at udlændingen skal visiteres til kommunen.

Stk. 7. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om foreløbige afgørelser efter stk. 3, herunder regler om skriftlig meddelelse af foreløbige afgørelser til repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, om varigheden af afgørelsernes gyldighed og om styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe foreløbige afgørelser.

Stk. 8. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om behandling af sager om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, herunder om

1) børn og unge-udvalgets behandling af sager om anbringelse mv., herunder om retten til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, inden der træffes afgørelse,

2) fornyet afgørelse ved opretholdelse af længerevarende foranstaltninger,

3) den uledsagede mindreårige udlændings adgang til bisidder,

4) den uledsagede mindreårige udlændings adgang til gratis advokatbistand,

5) afholdelse af samtale med en uledsaget mindreårig udlænding, inden der træffes afgørelse om anbringelser,

6) orientering om retten til at se sagens akter og retten til at udtale sig,

7) valg af anbringelsessted,

8) ændring af anbringelsessted m.v. under opholdet,

9) anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et privat opholdssted efter Udlændingestyrelsens anvisning herom, jf. § 42 a, stk. 7 og

10) Ankestyrelsens beføjelser til at tage sager om særlig støtte til uledsagede mindreårige udlændinge op af egen drift

§ 62 m. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge mellem 12 og 17 år efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, må alene anvendes, når det er afgørende for den socialpædagogiske behandling at kunne aflåse yderdøre og vinduer i perioder eller at kunne fastholde den uledsagede mindreårige udlænding fysisk. Der skal endvidere være en åbenbar risiko for, at udlændingens sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

1) kriminel adfærd hos udlændingen,

2) misbrugsproblemer hos udlændingen eller

3) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos udlændingen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, træffer afgørelse om de nærmere rammer og vilkår for tilbageholdelse og fastholdelse under den konkrete anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller delvis lukket afdeling på en døgninstitution, jf. §§ 12 og 13, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

§ 62 n. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på sikrede døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. En sikret døgninstitution for børn og unge mellem 12 og 17 år efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, må alene anvendes, hvis der er en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos udlændingen, jf. § 62 m, stk. 2, , nr. 1-3, og når

1) det er absolut påkrævet for at afværge, at udlændingen skader sig selv eller andre og risikoen for skade ikke på forsvarlig måde kan afværges ved andre mere lempelige forholdsregler,

2) det i en indledende iagttagelsesperiode er absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling, eller

3) det på baggrund af den indledende iagttagelsesperiode efter nr. 2 fastslås, at det er absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling eller døgninstitution.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i stk. 2 i særlige situationer i forhold til udlændinge under 12 år.

§ 62 o. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på særligt sikrede afdelinger, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 2. En særligt sikret afdeling for børn og unge mellem 12 og 17 år efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, må alene anvendes for uledsagede mindreårige udlændinge, når:

1) der foreligger et grundlag for anbringelse i en sikret døgninstitution efter § 62 n, stk. 2,

2) anbringelse i en sikret døgninstitution ikke er eller vil være tilstrækkelig, idet den uledsagede mindreårige udlænding ved en forudgående særlig voldelig eller psykisk afvigende adfærd har gjort ophold eller fortsat ophold i en sikret afdeling eller døgninstitution uforsvarligt, og

3) der i forhold til den uledsagede mindreårige udlænding med psykisk afvigende adfærd foreligger en skriftlig, lægefaglig vurdering af, at udlændingen udviser aktuelle symptomer på en diagnose.

Stk. 3. Er betingelserne i stk. 2 opfyldt for en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 15 år, kan lederen af en sikret døgninstitution eller den vedkommende bemyndiger dertil, uafhængig af at der på den sikrede døgninstitution er en særlig sikret afdeling, træffe midlertidig beslutning om overførsel til en særligt sikret afdeling. Beslutningen skal

straks forelægges børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger til afgørelse.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler orientering af repræsentanten for den uledsagede mindreårige udlænding, jf. § 56 a, stk. 1.

§ 62 p. En indstilling om anbringelse uden for indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, skal omfatte

1) den faglige undersøgelse, jf. § 62 q, herunder beskrivelsen af, at betingelserne i § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, anses for opfyldt,

2) den handleplan for anbringelsen, jf. § 62 t, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for den uledsagede mindreårige udlænding under anbringelsen uden for indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, og i tiden derefter og

3) den uledsagede mindreårige udlændings holdning til den påtænkte foranstaltning.

§ 62 q. Bliver Udlændingestyrelsen opmærksom på, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er omfattet af § 62 l, stk. 1, har adfærds- og tilpasningsproblemer af en sådan karakter, at det vurderes, at problemerne ikke kan løses af indkvarteringsoperatøren, skal Udlændingestyrelsen anmode kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, om at iværksætte en faglig undersøgelse af udlændingen for at vurdere, om der kan ske anbringelse af udlændingen efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. En indkvarteringsoperatør kan efter aftale med Udlændingestyrelsen selv anmode kommunalbestyrelsen om at iværksætte den faglige undersøgelse.

Stk. 2. Den faglige undersøgelse af den uledsagede mindreårige udlænding, der skal gennemføres efter stk. 1, skal omfatte en undersøgelse af udlændingens udvikling og adfærd.

Stk. 3. Undersøgelsen kan omfatte andre forhold af betydning for vurderingen af, om der skal ske anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, herunder skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber, såfremt indkvarteringsoperatørens udtalelse efter stk. 4 ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger herom, og såfremt forholdene taler herfor.

Stk. 4. Til brug for kommunalbestyrelsens undersøgelse skal indkvarteringsoperatøren afgive en udtalelse, der skal indeholde nærmere oplysninger om de forhold, der er nævnt i stk. 2 og 3, i det omfang, indkvarteringsoperatøren har kendskab hertil.

Stk. 5. Som led i undersøgelsen skal der finde en samtale sted med den uledsagede mindreårige udlænding. Samtalen kan undlades, i det omfang udlændingens modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal oplysninger om udlændingens synspunkter søges tilvejebragt. Som led i kommunalbestyrelsens undersøgelse skal den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, høres.

Stk. 6. Er det nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på en uledsaget mindreårig udlændings sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, og udlændingen, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling. En sådan undersøgelse skal være afsluttet inden 2 måneder efter børn og unge-udvalgets beslutning.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 2 måneder efter, at Udlændingestyrelsen anmoder kommunalbestyrelsen om at iværksætte undersøgelsen. Kan undersøgelsen undtagelsesvis ikke afsluttes inden 2 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

§ 62 r. En anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, skal ophøre, når formålet er nået, når anbringelsen ikke længere opfylder sit formål, eller når den uledsagede udlænding fylder 18 år.

Stk. 2. Afgørelse om ophør af en anbringelse efter stk. 1 træffes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om ophør af en anbringelse, jf. stk. 1 og 2, skal kommunalbestyrelsen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Kan kommunalbestyrelsen ikke imødekomme en begæring fra udlændingen eller dennes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, om ophør af anbringelsen, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-o.

§ 62 s. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en anbringelse efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o, vurdere, om indsatsen skal ændres, og om planen for den iværksatte indsats, jf. § 62 t, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 3 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering.

Stk. 2. Vurdering af indsatsen efter stk. 1 og af behovet for revision af den iværksatte plan sker på baggrund af det løbende tilsyn med den uledsagede mindreårige udlænding, jf. § 62 v, og efter kontakt med udlændingens repræsentant,

jf. § 56 a, stk. 1. Vurderingen skal omfatte en stillingtagen til, hvorvidt andre forhold end de hidtil beskrevne, jf. § 62 t, er relevante, og i så fald skal disse indgå i en revideret plan.

§ 62 t. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, skal udarbejde en plan for den indsats, der skal iværksættes under anbringelsen, inden der træffes afgørelse om anbringelse, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o. Betyder hensynet til den uledsagede mindreårige udlænding, at det ikke er muligt at afvente udarbejdelsen af en plan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 3 måneder at opstille en plan efter 1. pkt. for den iværksatte indsats i forbindelse med anbringelsen.

Stk. 2. Planen skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Planen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den faglige undersøgelse af forholdene for den uledsagede mindreårige udlænding, jf. § 62 q. Planen skal endvidere i forhold til de problemer, der er afdækket i undersøgelsen, indeholde konkrete mål i forhold til trivsel og udvikling hos den uledsagede mindreårige udlænding i overensstemmelse med det formål, der er nævnt i 1. pkt.

Stk. 3. Planen skal angive anbringelsens forventede varighed.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af planer for den indsats, der skal iværksættes, herunder om udarbejdelse af planer vedrørende uledsagede mindreårige udlændinge, som har et behandlingskrævende stofmisbrug.

§ 62 u. En uledsaget mindreårig udlænding har ret til samvær og kontakt med netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner m.v., under anbringelsen, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for samværets og kontaktens gennemførelse, herunder regler om mulighed for overvåget, begrænset eller afbrydelse af samvær og kontakt.

§ 62 v. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet, jf. § 42 a, stk. 5, ligger, fører et personrettet tilsyn med uledsagede mindreårige udlændinge, der er blevet anbragt uden for indkvarteringsstedet efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.«

§ 2

I lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge, som ændret ved § 3 i lov nr. 1542 af 13. december 2016 og § 3 i lov nr. 1544 af 13. december 2016 og

§ 3 i lov nr. 1544 af 13. december 2016, foretages følgende ændring:

1. I § 2 indsættes som stk.5:

»Stk. 5. §§ 4-16 og 21-24 finder anvendelse over for en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt på et anbringelsessted efter § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o i udlændingeloven.«

§ 3

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 70 af 18. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som stk. 3:

»*Stk. 3.* Socialtilsynet udfører på vegne af Udlændingestyrelsen og på grundlag af en aftale med Udlændingestyrelsen fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, jf. § 42 a, stk. 5 i udlændingeloven, hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge. «

2. I § 23 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Når socialtilsynet, jf. § 3, stk. 3, på vegne af Udlændingestyrelsen udfører tilsyn med indkvarteringssteder, jf. § 42 a, stk. 5, i udlændingeloven hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, dækkes omkostningerne hertil af Udlændingestyrelsen på grundlag af den indgåede aftale.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

§ 4

Stk. 1. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

Stk. 2. § 42 a, stk. 14, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, får virkning for udbetaling af udbetaling af grundydelse og forsørgertillæg, der følger førstkommende skæringsdato, jf. udlændingelovens § 42 b, stk. 1. 3. pkt., og § 42 b, stk. 7, 4. pkt., efter lovens ikrafttræden, og på udbetaling af tillægsydelse fra første hele periode på 14 dage, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, og som følger efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 62 b, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 14, får virkningen for udbetaling af tillægsydelse fra første hele periode på 14 dage, der ligger til grund for beregningen af tillægsydelsen, og som følger efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 42 a, stk. 13, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, som blev til § 42 a, stk. 15, ved lov nr. 189 af 27. februar 2017 forbliver i kraft,

indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 16.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.